

B

abscondam et celabo faciem meam in die illo propter omnia mala que fecit. q: secutus est deos alienos. Nunc itaq: scribite vobis canticus istud et docete filios israel vt memoriter teneant et ore decantent: et sit mibi canticum istud p testimonio inter filios israel. Introducā enim eū in terram pro qua iuravi patribus eius lacte et melle manantē. Cumq: comederint et saturati crassiq: fuerint. cōuertent ad deos alienos et seruient eis. detrahentq: mibi et irritū facient pactum meum. Postq: inuenerint eum mala multa et afflictiones. respondebit ei canticum istud pro testimonio quod nulla delebit obliuio ex ore seminis tui. Scio enim cogitationes eius que facturū sit hodie anteq: introducam eum in terram quam ei pollicitus sum. Scripsit quoq: moyses canticum: et docuit filios israel. Precepitq: dominus iosue filio nuno et ait. Confortare et esto robustus. Tu enim introduces filios israel in terram quam pollicitus sum. et ego ero tecum. Postq: ergo scripsit moyses verba legis huius in volumine atq: cōpleuit. precepitq: leuitis qui portabant arcam federis domini: dicens. Tollite librū istū et ponite eum in latere arce federis domini dei vestri. vt sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentionē tuam et ceruicē tuā durissimā. Adhuc viuēte me et ingrediente vobiscū semp contentiose egistis contra dñs. q: p̄ magis cur mortuus fuero? Congregate ad me omnes maiores natu per tribus vestras atq: doctores. et loquar audientibus eis sermones istos. et inuocabo contra eos celum et terrā. Noui enim q: post mortem meam inique agetis et declinabitis cito de via quā precepi vobis. et occurrēt vobis mala in extremo tpe qñ feceritis malus in conspectu dñi vt irritetis eus per opera manuum vestrarū. Locutus est ergo moyses audiente vniuerso cetu israel verba carminis huius et ad finem vsq: cōpleuit.

C. S. Canticū Deuteronomij iubetur moyses ascendere in montem abatim. de contemplatione terrarum.

Capitulum XXXII

Audite celi que loquor: audiat terra vba oris mei. Concresecat in pluuiā doctrina mea fluat vt ros eloquiū meū. Quasi imber super herbā. et quasi stillex super gramina. q: nomē dñi inuocabo. Date magnificentiā deo nostro. dei perfecta sunt opera. et omnes vie eius iudicia. Deus fidelis et absq: vlla iniquitate: iustus et rectus. Peccauerūt ei: et nō filij eius in sordibus. Generatō praua atq: peruersa. beccine reddis dño populo stulte et insipies. Nunquid non ipse est pater tuus qui possedit te. et fecit et creauit te? Memoro dierum antiquorū: cogita generationes singulas. Interroga patrē tuū et annuntiabit tibi. maiores tuos et dicēt tibi. Quā diuidebat altissimus gentes. qñ separabat filios adā. cōstituit terminos populorū iuxta numerū filiorū israel. Pars aut dñi ppl's eius. iacob funiculus

hereditatis eius. Inuenit eum in terra deserta in loco horrois et vaste solitudinis. Circūduxit eū et docuit et custodiuit quasi pupillā oculi sui. Sicut aquila prouocās ad volandū pullos suos et super eos volitans expandit alas suas. et assumpsit eum atq: portauit in brachijs suis. Dñs solus dux eius fuit. et nō erat cū eo deus alienus. Constituit eū sup excelsam terrā. vt comederet fructū agrorū. Ut suggeret mel de petra. oleūq: de saxo durissimo. Butyrū de armesto. et lac de ouib' cum adipe agnorū et arietum filiorū basan. Et byrcos cū medulla tritici. et sanguinē vne biberent meracissimū. Incrassar' ē dilectus et recalcitrauit. incrassar' ipinguat' dilatar'. Dereliquit deū factorē suū. et recessit a deo salutari suo. Prouocauerūt eum in dijs alienis: et in abominationib' ad iracundiā p̄citauerunt. Immolauerūt demonijs et non deo. dijs quos ignorabant. Noui recentescq: venerūt q's nō coluerūt patres eorū. Deū qui te genuit dereliquisti: et oblitus es dñi creatoris tui. Vidit dñs et ad iracundiā concitatus est. q: puocauerūt eū filij et filie. Et ait. Abscondā faciē meā ab eis: et cōsiderabo nouissima eorū. Generatio enim p̄uersa est. et infideles filij. Ipsi me prouocauerūt in eo qui nō erat deus. et irritauerūt in vanitatibus suis. Et ego puocabo eos in eo qui non est ppl's et in gēte stulta irritabo illos. Ignis succensus ē in furore meo: et ardebit vsq: ad infernū nouissima. Deuorabitq: terrā cū germine suo et mōtiū fundamēta p̄buret. Congregabo super eos mala et sagittas meas cōplebo in eis. Cōsument fame: et deuorabūt eos aues moris amarissimo. Dentes bestiarū imittā in eos cur furore trabentū sup terram atq: serpētū. Foris vastabit eos gladius et int' pauorū inuenē simul ac virgine lactentē cū homie sene. Et dicit. Ubi nam sunt? Effare faciā et boibus memoriā eorū. Sed propter irā inimicorū distuli ne forte supbirent hostes eorū: et dicerent. Quid nra excelsa et nō dñs fecit hec omnia. Deus absq: cōsilio est et sine prudētia. vt inā saperent et intelligerent ac nouissima prouiderent. Quō p̄sequēbas vnus mille. et duo fugarēt decem milia. Nōne ideo quia deus suis vēdidit eos: et dñs conclusit illos? Nō enim est deus nri vt dii eorū. et inimici nri sūt iudices. De vinea sodomorū vinea eorū et de suburbanis gomorre. Uua eorū vna fellis: et botrus amarissim'. Fel draconū vinū eorū et venenū aspidū insanabile. Nōne hec cōdita sunt apud me. et signata in thesaur' meis. Nea est vltio. et ego retribuā eis in tempore. vt labatur pes eorū. Iuxta ē dies perditionis et adesse festinat tēpora. Iudicabit dñs populū suū: et in seruis suis miserebitur. Videbit q: infirmata sit manus et clausi q: defecerunt. restituitq: cōsumpti sunt. Et dicent. Ubi sunt dii eorum in quibus habebant fiduciam. De quorū victimis comedebāt adipēs. et bibeāt vinum libaminū. Surgāt et opitulent' vobis: et in necessitate vos p̄tegant. Videte q: ego sim sol?

S. co.

Ro. t. d. Diere. r. c.

D

E

Ecd. r. v. a.

Ro. r. d.

Diere. r. f.

Diere. r. f.

F.

Job. x. b

et non fit alius deus preter me. Ego occidam: et ego viuere faciam: percutiam et ego sanabo. et non est qui de manu mea possit eruere. Leua- bo ad celum manum meam et dicam. Uirgo ego in- ternum. Si acuerit ut fulgur gladium meum et arripuerit iudicium manus mea. Reddam ultio- nem hostibus meis. et his qui oderunt me retri- buam. Inebriabo sagittas meas sanguine. et gla- dius meus deuorabit carnes. De cruore occiso- rum. et de captiuitate nudati inimicorum capi- tis. Laudate gentes populum eius quia sanguinem ser- uorum suorum uisceris. Et uindictam retribuet in ho- stes eorum. et propitius erit terre populi sui. Uenit er- go moyses et locutus est omnia uerba cantu- ci huius in auribus populi. ipse et iosue filius nu- **B** **L** **o**pleuitque omnes sermones istos loquens ad uniuersum israel. et dixit ad eos. Ponite corda uestra in omnia uerba mea que ego testifico uo- bis hodie ut mandetis ea filiis uestris custodi- re et facere. et implere uniuersa que scripta sunt in uolumine legis huius. quia non incassum prece- pta sunt uobis. sed ut singuli in eis uiuerent. qui facientes longo perseueretis tempore in terra ad quam iordane transmissio ingredimini possi- dendam. Locutusque est dominus ad moysen in eade- die: dicens. Ascende in montem istum abarim. id est. transitum in montes nebo. qui est in terra mo- ab contra hiericho. et uide terram chanaan quam ego tradam filiis israel obrinendam et morere in monte. Quis conscendens iungeris populis tuis sicut mortuus est aaron frater tuus in mon- te hor. et appositus populis suis. quia preuaricati estis contra me in medio filiorum israel ad agnos contradictionis in caedes deserti syn. et non san- ctificasti me inter filios israel. Contra uidebis terram. et non ingredieris in eam. quam ego dabo filiis israel.

Nu. xx. d

CL. S. Benedictio moysi que ultimo benedixit israel in primo. ultimo comendauit moyses. XXXIII

A

Hec est benedictio qua benedixit moy- ses homo dei filiis israel ante mortem suam. Et ait. Dominus de syna uenit et de seyr ortus est nobis. Apparuit de monte pbaran. et cum eo sanctorum milia. In- dertra eius ignea lex dilexit populos. Omnes sancti in manu illius sunt. et qui appropinquat pedibus eius accipiet de doctrina illius. Legem precepit nobis moyses. hereditatem multitudinis iacob. Erit apud rectissimum rex. congregatis prin- cipibus populi cum tribubus israel. Uiuat rui- ben et non moriatur. et sit pius in numero. Hec est inde benedictio. Audi domine uocem inde. et ad populum suum introduce eum. Danus eius pugna- bunt pro eo. et adiuuato: illi? aduersarios eius erit. Leuiusque ait. Perfectio tua et doctrina tua a uiro- seculo tuo quem pabisti in tepratoe. et iudicasti ad agnos dicitiois. Qui dixit patri suorum matri sue. nescio uos. et fratribus suis. ignoro illos. et nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium tuum: et pa-

Matth. xij. g

ctum tuum seruauerunt. iudicia tua o iacob. et legem tuam o israel. Ponent thimiam in furo- re tuo. et holocausta super altare tuum. Benedic domine fortitudini eius et opa manuum illius suscipe. Percu- te dorsa inimicorum eius. et qui oderunt eum non consurgant. Et beniamin ait. Amantissimus domini habitabit confideter in eo. quasi in thalamo tota die mor- rabit. et inter humeros illius requiescet. Ioseph quoque ait. De benedictione domini terra eius. de pomis celi et rore atque abyssu subiacente. De pomis fructuum solis ac lunc. de vertice antiquo- rum montium. de pomis collium eternorum: et de fru- gibus terre. et de plenitudine eius. Benedictio illius qui apparuit in rubo ueniat super caput io- seph. et super uerticem nazarei inter fratres suos. Quasi primogeniti tauri pulchritudo eius: cor- nua rhinocerotis cornua illius. In ipsis uenti- labit gentes usque ad terminos terre. Hec sunt mul- titudines effraim. et bec milia manasse. Et za- bulo ait. Letare zabulo in exitu tuo. et isachar in tabernaculis tuis. populos uocabunt ad motem. ibi immolabunt uictimas iusticie. Qui inundatioe maris quasi lac sugent et thesauros abscondi- tos arenarum. Et gad ait. Benedic in latitudi- ne gad. Quasi leo requieuit: ceperitque brachium et uerticem. Et uidit principatum suum qui in parte sua doctor esset repositus. qui fuit cum principibus po- puli et fecit iusticias domini. et iudicium suum cum is- rael. Danusque ait. Dan catulus leonis. fluet lar- giter de basan. Et neptalys dixit. Neptalys abu- dantia profuerit. et plenus erit benedictionibus domini. Mare et meridiem possidebit. Aserusque ait. Bene- dictus in filiis aser. Sit placens fratribus suis. et tingat in oleo pedem suum. Ferrum et es calca- mentum eius. Sicut dies iuuentutis tue. ita et se- nectus tua. Non est alius ut deus rectissimus. Ascen- so: celi. auxiliator tuus. Magnificetia eius discun- runt nubes. habitaculum eius sursum et subter bra- chia sempiterna. Eijciet a facie tua inimicum: dicetque. coterere. Habtabit israel confideter et solus. Oculi iacob in terra frumenti et uini. celi- que caligabunt rore. Beatus tu israel. Quis similis tui. popule qui saluaris in domino. Scutum auxilii tui et gladius glorie tue. Negabunt te inimici tui et tu eorum colla calcabis.

CL. S. De ascensu moysi in montem et contem- platione terre. de morte et sepultura ipsius. de fletu populi. et Josue implet sapientia. comendat moy- ses. de familiaritate. et de his que fecit deus pro eum. **XXXIII** **A**scendit ergo moyses de caestribus moab super montem nebo in uerticem phasga contra hiericho. ostenditque ei dominus omnem terram galaad usque dan. et uniuersum neptalim terramque effraim et manasse et omnem terram iuda usque ad mare nouissimum. et australem partem et latitudinem campi hiericho ciuitatis palmarum usque se- gor. Dixitque dominus ad eum. Hec est terra pro qua iura- ui abraam isaac et iacob: dicens. Semini tuo dabo eam. Uidisti eam oculis tuis et non transi- bis ad illam. Dormiuitque est ibi moyses seruus

dn̄i in terra moab subēte dn̄o. ⁊ sepeluit eū in valle terre moab cōtra phogor. et nō cognouit homo sepulchrū eius vsq; in p̄ntem dies. Moy ses centum ⁊ viginti annoz erat qm̄ mortuus est. Non caligauit oculus eius. nec dentes illi moti sunt. Fleueruntq; eū filij israel in campe sribus moab triginta diebus. ⁊ completi sunt dies planctus lugentium moysen. Josue vero filius nun repletus est spū sapie. quia moyses posuit sup eum manus suas. Et obediēti ei filij israel. feceruntq; sicut p̄cepit dn̄s moysi. Et nō surrexit p̄beta vltra in israel sicut moyses quē nosset dn̄s facie ad faciem in oībus signis atq; potentis que misit p̄ eum vt faceret i ter ra egypti p̄baroni ⁊ omibus seruis eius: vni uersq; terre illius: ⁊ cunctam manū robustā: magnaq; mirabilia que fecit moyses corā vni uerso israel.

¶ Explicat deuteronomium. ¶ Incipit pro logus beati Hieronymi presbyteri in librum Josue.

Quandem finito pentatheuco moysi ve lut grandī fenore liberati ad iesus fili um naue manū mittimus quem be bres josue bēnum. i. josue filium nun vocant. ⁊ ad iudiciū librum quē sorbin appell ant. ad rub q; ⁊ bester quos hisle noib; esse runt. Nonemusq; lectorē vt filuā hebraicorū noim. ⁊ distinctiones p̄ mēbra diuisas diligēs scriptura cōseruet ne ⁊ noster labor ⁊ illi stud ium pereat. Et vt in p̄mis qd sepe testat; sum sciat me nō in rep̄bensionem veterū noua cus dere. sicut amici mei criminant; sed. p̄ virili por tione offerre lingue mee hoībus quos tm̄ nra delectant. vt p̄ grecoꝝ heraplis q; ⁊ sumptu et labore marimo indigent. editionem nostrā ha beant. Et sicubi in antiquoz voluminū lectioe dubitarint. hec illis cōferentes inueniāt qd re quirunt. Maxime cū apud latinos tot sint exē plaria q̄t codices. ⁊ vnusquisq; p̄ arbitrio suo: vel addiderit vel subtraxerit qd ei visum est. ⁊ vtiq; nō possit verum esse qd dissonat. Un̄ ces set arcuato vulnere cōtra nos insurgere scor pi; ⁊ sanctum opus venenata carpere lingua defūtat. vel suscipiēs si placet. vel contēnens si displicet. memineritq; illoꝝ versuum. Os tuū abūdauit malicia. ⁊ lingua tua cōcinnabat do los. Sedens aduersus fratrem tuū loq̄baris. et aduersus filiū matris tue ponebas scādalum. hec fecisti ⁊ tacuisti. Existimasti inique qd ero tui similis. arguā te ⁊ statuam illa p̄tra faciē tuā. Que enim audientis vel legentis vtilitas est nos laborando sudare. ⁊ alios detrahēdo labo rare. dolere iudeos qd calūniandi eis ⁊ irriden di xp̄ianos sit oblata occasio. ⁊ ecclesie homines id despiciere. imo lacerare vnde aduersarij tor queatur. qd si vetus eis tm̄ interpretatio placet que ⁊ mihi non displicet. ⁊ nihil extra recipiē dum putant. cur ea que sub asteriscis ⁊ obelis

vel addita sunt vel āputata legunt ⁊ negligūt; Quare danielem iuxta theodorionis traditio nem ecclesie susceperunt; Cur originem mirā tur et eusebium pampbil; cūctas editiones si militer differentes; Aut qd fuit stulticia. postq; verba dixerint p̄ferre q̄ falsa sunt. Unde autē in nouo testamento p̄bare poterūt assumpta testimonia q̄ in libris veteribus nō habentur. Hec dicimus ne oīno calumniantibus tacere videamur. Eterum post sancte paule domis tionem cuius vita virtutis exemplū est. ⁊ vos libids quos eustochio p̄gini dixisti negare non potui. decreuimus dn̄i spūs vos regit artus. p̄ p̄betarum explanationi incumbere. ⁊ omittuz iam diu opus quasi quodā postliminio repete re. p̄fertim cū ⁊ amirabilis sanctusq; vir pam machius hoc idē litteris flagitet ⁊ nos ad pas triam festinantes mortiferos syrenarū cant; surda debeam; aure transire.

¶ Explicat prologus. ¶ Incipit argumētū

Iesus filius naue. typum dn̄i non solū in gestis. verū etiaz in nomie gerens transit iordanē hostiū regna subuertit. diuidit terram victori populo. et p̄ singulas vrbes viculos. montes flumina. torē tes atq; cōfinia ecclesie celestisq; hierusalē sp̄i ritualia regna describit.

¶ Explicat argumētū. ¶ Incipit liber Josue.

¶ E. S. Confortat dominus Josue facit p̄parari cibaria ad eundem post diem tertium illi odedire p̄mittunt.

Capitulum I

Factum est post mortem moysi ser ui dn̄i vt loqueret; do minus ad josue filiu; nun ministrū moysi. ⁊ diceret ei. Moyses ser uus meus mortu; est. Surge ⁊ transi iorda nem istū: tu et oīs po pulus tecū. in terrā quā ego dabo filiis israel. Omnē locū quē calcauerit vestigiū pedis v̄ri. vobis tradā. sicut locut; suz moysi. A deserto ⁊ libano vsq; ad flumiū magnū eufraten oīs ter ra etheoz vsq; ad mare magnū cōtra solis oc casum erit termin; vester. Nullus poterit vob resistere cūctis diebus vite tue. Sicut fui cum moysi: ita ero tecū. nō dimittā nec derelinquā te. Confortare ⁊ esto robustus. Tu em̄ sorte diui des populo huic terram. p̄ qua iuravi patrib; tuis vt traderē eā illis. Confortare igit et esto robustus valde vt custodias ⁊ facias omnē le gem quam precepit tibi moyses seruus meus Ne declines ab ea ad dexterā vel ad sinistras. vt intelligas cuncta que agis. Non recedat vo lumen legis huius ab ore tuo. s; meditaberis in eo diebus ac noctib;: vt custodias et facias

Deute. xi. 6

J. iii. b. Hebre. xii. 6

J. eo. Deut. xxxi. 13. Reg. ii. a

5. eo.

E

omnia que scripta sunt in eo. Tunc diriget via tuam et intelliges eam. Ecce precipio tibi: confortare et esto robustus. Noli metuere et noli timere. quoniam tecum est dominus deus tuus in omnibus ad quecumque perrederis. Precepit quoque Josue principibus populi dicens. Transite per medium castrorum: et impate populo ac dicite. Preparate vobis cibaria: quonia post diem tertium transibitis iordanem. et intrabitis ad possidendam terram quam dominus deus noster daturus est vobis. Rubenitis quoque et gadditis et dimidie tribu manasse: ait. Mememento te sermonis quem precepit vobis moyses famulus domini dicens. Dominus deus vester dedit vobis requiem et omnem terram. Uxores vestre et filii vestri ac iumenta manebunt in terra quam tradidit vobis moyses trans iordanem. Vos autem transite armati ante fratres vestros omnes fortes manu et pugnate pro eis. Donec det dominus requiem fratribus vestris sicut et vobis dedit. et possideant ipsi quoque terram quam dominus deus vester daturus est eis. et sic revertimini in terram possessionis vestre et habitabitis in ea quam vobis dedit moyses famulus domini trans iordanem contra solis ortum. Responderuntque ad Josue: atque dixerunt. Omnia que precipisti nobis faciemus. et quocumque miseris. ibimus. Sicut obedimus in cunctis moysi. ita obediemus et tibi. tantum sit dominus deus tecum sicut fuit cum moysi. Qui contradixerit orationi tue et non obedierit cunctis sermonibus quos preceperis ei moriatur. Tu tantum confortare et viriliter age.

Nu. xxxij. d
7. j. iij. c

D

1. Mach. ij. e

¶ L. S. De exploratoribus missis ad explorandum terram et urbes hiericho. de Raab exploratores abscondente. de pacto fimali. Ca. II

A

Jaco. ij. d
Hebr. xi. f

Misit igitur Josue filius nun de sethim duos viros exploratores in abscondito. Et dixit eis. Ire et considerate terram urbemque hiericho. Qui pergeres ingreffi sunt domum mulieris meretricis nomine Raab. et quieverunt apud eam. Nunciatusque est regi hiericho: et dictum. Ecce viri ingressi sunt huc per noctem de filiis israel. ut explorent terram. Misitque rex hiericho ad Raab meretricem dicens. Educ viros qui venerunt ad te: et ingreffi sunt domum tuam. Exploratores quippe sunt et omnem terram considerare venerunt. Tollensque mulier viros abscondit et ait. Fateor venerunt ad me. sed nesciebam unde essent. Eumque porta claudere in tenebris. et illi pariter erierunt: nescio quo abierunt. Persequimini cito et comprehendetis eos. Ipsa autem fecit ascendere viros in solarium domus sue. operuitque eos stipula lini que ibi erat. Ibi autem qui missi fuerant: secuti sunt eos per viam que ducit ad vadum iordanis. illisque egressis statim porta clausa est. Necdum obdormierant qui latebant et ecce mulier ascendit ad eos: et ait. Noui quod dominus tradiderit vobis terram. Etenim irruit in nos terro: vester. et elanguerunt omnes habitatores

7. vi. c

B

res terre. Audiuimus quod siccauerit dominus aquas maris rubri ad vestrum introitum quando egressi estis ex egypto. et que feceritis duobus ammoniteorum regibus qui erant trans iordanem. Seon et Og quos interfecistis. Et hec audientes perterriti sunt et elanguit cor nostrum: nec remansit in nobis spiritus ad introitum vestrum. Dominus enim deus vester ipse est deus in celo sursum et in terra deorsum. Nunc ergo iurate mihi per dominum ut quomodo ego misericordiam feci vobiscum: ita et vos faciatis cum domino patris mei. detisque mihi verum signum ut saluetis patrem meum et matrem: fratres ac sorores meas et omnia que illorum sunt. et eruat animas nostras a morte. Qui responderunt ei. Anima nostra sit pro vobis in mortem. si tamen non prodideris nos. Cumque tradiderit nobis dominus terram: faciemus in te misericordiam et veritatem. Dimisit ergo eos per funem de fenestra. Domus enim eius berebat muro. Dixitque ad eos. Ad montana conscendite. ne forte occurrant vobis revertentes. ibique latitate tribus diebus: donec redeant. et sic ibitis perviam vestram. Qui dixerunt ad eam. Innoxii erimus a iuramento hoc. quo adiurasti nos. si ingredientibus nobis terram signum non fuerit funiculus iste coccineus: et ligaueris eum in fenestra per quam demissisti nos et patrem tuum ac matrem: fratresque et omnem cognationem tuam congregaueris in domum tuam. Qui ostium domus tue egressus fuerit: reus sibi erit. sanguis ipsius erit in caput eius: et nos erimus alieni. Eunctorum autem sanguis qui tecum in domo fuerint: redudabit in caput nostrum: si eos aliquis tetigerit. quod si nos prodere volueris et sermonem istum proferre in medium. erimus mundi ab hoc iuramento quo adiurasti nos. Et illa respondit. Sicut locuti estis: ita fiat. Dimittesque eos ut pergerent: appendit funiculum coccineum in fenestra. Illi vero ambulantes perueniunt ad montana. et manserunt ibi tres dies donec reverterentur qui fuerant percuti. Querentes enim per omnem viam non repererunt eos. Quibus urbes ingressis reuersi sunt et descenderunt exploratores de monte et transmissi iordanem venerunt ad Josue filium nun. narraueruntque ei omnia que acciderant sibi. atque dixerunt. Tradidit dominus omnes terras hanc in manus nostras: et timore prostrati sunt cuncti habitatores eius.

¶ L. S. Venit populus ad iordanem: siccant aque: populus transit. Capitu. III

Transiit Josue de nocte consurgens movit castra: egredientesque de sethim venerunt ad iordanem: ipse et omnes filii israel et morati sunt ibi per tres dies. Quibus evolutis transierunt precones per castrorum medium. et clamare ceperunt. Quando videritis arcas federis domini dei vestri: et sacerdotes stirpis leuitice portantes eas. vos quoque consurgite et sequimini precedentes. sitque inter

Deu. xvij. d

vos et arcam spaciū cubitoꝝ duū mīllū. vt p̄
 cul magis videre possitis et nosce per quā vias
 ingrediamini quia prius nō ambulastis p̄ eam
 et caute ne appropinquetis ad arcam. Dixitq; io
 sue ad pplm. Sāctificamī cras em̄ faciet dñs
 inter vos mirabilia. Et ait ad sacerdotes. Tol
 lite arcā federis: et p̄cedite pplm. Qui iussa cō
 plentes tulerunt et ambulauerūt ante eos. Di
 xitq; dñs ad iosue. Hodie incipiā exaltare te co
 ram omī isrl: vt sciant qd sicut cuz moyse fui ita
 et tecum sum. Tu autē p̄cipe sacerdotib⁹ qui por
 tant arcam federis et dic eis. Cū ingressi fueri
 tis partē aque iordanis state in ea. Dixitq; io
 sue ad filios israel. Accedite huc et audite ver
 bū dñi dei vestri. Et rursū i hoc inq̄t sciet̄ qd
 dñs deus viuens in medio vestri est. et dispdet
 in cōspectu vestro chananeū et etheū eueum et
 pbereseū gergeseū quoq; et iebuseū et amore
 um. Ecce arca federis dñi omīs terre antece
 det vos per iordanē. Parate duodecim viros
 de duodecim tribub⁹ israel: singulos p̄ singu
 las trib⁹. Et cū posuerint vestigia pedū suoz
 sacerdotes q̄ portant arcas federis dñi deivni
 uerse fr̄e i aqs iordanis: aque q̄ inferiores sunt
 decurrēt atq; deficiēt. que autē desup veniunt
 in vna mole consistent. Agif egressus est ppl̄s
 de tabernaculis suis vt transirēt iordanē: et sa
 cerdotes qui portabāt arcā federis pergebāt
 ante eū. Ingressisq; eis iordanē et pedib⁹ eoz i
 parte aque tincti: iordanis autē ripas aluei sui
 tempore messis impleuerat. steterunt aque de
 scendentes in loco vno. et ad instar mōtis intu
 mescentes apparebāt procul ab vrbe que vocat̄
 edom vsq; ad locū sathban. que autē inferiores
 erant in mare solitudinis: qd nūc vocatur mor
 tuū descenderūt vsq; quo oīno deficerent. Po
 pulus autē incedebat cōtra iordanē: et sacerdo
 tes qui portabant arcam federis dñi stabant
 sup siccā humū in medio iordanis accincti.
 omīsq; popul⁹ per arenē alueū p̄transibat.

¶ L. S. Eligunt duodecim viri de singulis tri
 bubus de duodecim lapidib⁹ positos in alueo.
 de duodeci i sicco vt sit i signū poster⁹. La. III

Quibus transgressis dixit dñs ad iosue
 Elige duodecim viros singulos p̄ sin
 gulas tribus: et p̄cipe eis vt tollant de
 medio iordanis alueo vbi steterūt pe
 des sacerdotū duodecim durissimos lapides:
 quos ponetis in loco castrorū vbi fixeritis hac
 nocte tentoria. Vocauitq; iosue duodecim viros
 quos elegerat de filiis israel singulos de singu
 lis tribub⁹ et ait ad eos. Ire ante arcam domi
 ni dei vestri ad iordanis mediū et portate inde
 singuli singulos lapides in humeris vestris iu
 sta numerum filiorum israel vt sit signum iter
 vos. Et quando interrogauerint vos filij ve
 stri cras dicentes: quid sibi volunt isti lapides
 respondebit̄ eis. Defecerūt aque iordanis an
 te arcam federis domini cuz transiret eum. id
 circo positi sunt lapides isti in monumentū fi
 liorum israel vsq; in eternum. Fecerunt ergo

filij israel sicut precepit eis iosue: portantes de
 medio iordanis alueo duodecim lapides vt do
 minus ei imperarat iuxta numerū filiorum is
 rael vsq; in locum in quo castrametati sunt ibi
 q; posuerunt eos. Alios quoq; duodecim lapidē
 des posuit iosue i medio iordanis alueo vbi ste
 terunt sacerdotes qui portabant arcam fede
 ris domini: et sunt ibi vsq; in presentē diē. Sa
 cerdotes autē qui portabant arcam stabant i
 iordanis medio. donec omīa complerent. que
 iosue vt loqueretur ad populū preceperat dñs
 et dixerat ei moyses. Festiavitq; ppl̄s et trāsijt.
 Cūq; transissent omīs transiuit et arca dñi. sa
 cerdotes quoq; pergebant ante populum. Fi
 lij q; ruben et gad et dimidia tribus manasse ar
 mati p̄cedebāt fr̄es suos filios israel sicut eis
 preceperat moyses. et quadraginta vgnatoꝝ
 milia per turmas et cuneos incedebāt per pla
 na atq; capestria vbi hiericho. In die illo ma
 gnificauit domin⁹ iosue coram omī israel: vt ti
 merent eum sicut timuerant moysen dum ad
 buc viueret. Dixitq; ad eum. Precipe sacerdoti
 bus qui portant arcam federis domini. vt ascē
 dant de iordane. Qui p̄cepit eis dicens. Ascen
 dite de iordane. Cūq; ascendissent portantes
 arcam federis domini: et siccā humū calcare
 cepissent: reuerse sunt aque in alueus suū: et flu
 ebant sicut ante cōsueuerant. Popul⁹ autē ascē
 dit de iordane decimo die mensis primī: et ca
 strametati sunt in galgalis extra orientales pla
 gas vbi hiericho. Duodecim q; lapides quos
 de iordanis alueo sumpserant: posuit iosue in
 galgalis: et dixit ad filios israel. Quando inter
 rogauerint filij vestri cras patres suos: et dire
 rint eis: quid sibi volunt lapides isti. docebitis
 eos atq; dicitis. Per arenem alueus transiuit
 israel iordanē istuz. siccate dño deo nostro aqs
 eius in conspectu nostro donec trāsirem⁹ sicut
 fecerat prius in mari rubro. qd siccauit donec
 transiremus vt discant omīs terrarū populī for
 tissimā dei manū vt et vos timeatis deum ve
 strum omī tempore.

¶ L. S. De circuncisione in galgalis: de cele
 bratione pasce: de esu polēte: et de defectu mā
 ne: de angelo quem vidit iosue stantē extra se.

Postq; ergo audierūt omīs reges amorēorū qui habitabāt tras
 iordanē ad occidentalē plagā: et cūcti
 reges chanaan qui provinā posside
 bant magni maris loca qd siccasset dñs fluen
 ta iordanis coram filiis israel donec tra
 nsiret dissolutum est cor eoz et non remansit i eis sp̄
 ritus. timentium introitum filiorum israel. Eo
 tempore ait domin⁹ ad iosue. Fac tibi cultros
 lapideos: et circuncide secundo filios israel. Fe
 cit quoq; quod iusserat dominus et circuncidit
 filios israel in colle preputiorum. Hec autē cau
 sa est secunde circuncisionis. Omnis populus
 qui egressus est de egypto generis masculini
 vninerfi bellatores viri mortui sunt in deserto
 per longissimos vie circumitus qui omnes cir

3
 cul. r. b
 lūme. r. d
 Reg. r. v. b

D
 Eccl. r. iij. c

Deu. r. vij. a

L
 Nu. r. r. f

D

Eto. r. iij. e

H

B

circūcisi erant. populus autē qui natus est in deserto per quadraginta annos itineris latissime solitudinis incircūciscus fuit donec cōsumeretur qui non audierunt vocem domini: et quibus ante iurauerat vt ostenderet eis terram lacte et melle manantē. Horum filij in locum successerunt patrum: et circūcisi sunt a iosue. qui sicut nati fuerant in preputio erant. nec eos in via alijs circūciderat. Postq̄ autē om̄s circūcisi sunt. manserunt in eodem castrorū loco. donec sanarentur. Dixitq̄ dñs ad iosue. Hodie abstuli opprobriū egypti a vobis. Vocatumq̄ est nomen loci illi galgala vsq̄ in presentē diē. Quāseruntq̄ filij israel in galgalis et fecerunt pascha quartadecima die mensis ad vesperū in caestrib' hiericho et comederūt de frugib' terre die altero: et azymos panes et polentā eiusdem anni. Defecitq̄ manna postq̄ comederunt de frugibus terre. nec vsi sunt vltra cibo illo filij israel. sed comederūt de frugib' presentis anni terre chanaan. Cum autem esset iosue in agro vrbis hiericho. leuauit oculos et vidit virū stātem contra se euaginatū tenentem gladius perrexitq̄ ad eum: et ait. Noster es: an aduersariozum. Qui respondit. Nequaquā. sed sum princeps exercitus dñi: et nunc venio. Cecidit iosue pronus in terram et adorās ait. Quid dñs meus loquitur ad seruū suū. Solue inquit calciamētum tuū de pedibus tuis. Locus em̄ in quo stas sanctus est. Fecitq̄ iosue vt sibi fuerat imperatum.

¶ C. S. De circūitu hiericho per septem dies. De subuersiōe et anathemate hiericho. de raab et maledictione. Capit. VI

Hiericho autē clausa erat atq̄ munita timore filiorū israel et nullus egredi audebat aut ingredi. Dixitq̄ dñs ad iosue. Ecce dedi in manū tuas hiericho regem eius. om̄sq̄ fortes viros. Circūite vrbem cuncti bellatores semel per diem. Sic facietis sex diebus. Septimo autē die sacerdotes tollent septem buccinas quarū vsus est in iubileo et precedent arcam federis. Septiesq̄ circumibitis ciuitatē. et sacerdotes clangent buccinis. Quāq̄ isonuerit vox tube longior atq̄ concisior et in auribus vestris increpauerit. conclamabit om̄s populus vociferatione maxima et murifunditus corruent ciuitatis. ingrediēturq̄ singuli per locum cōtra quē steterint. Vocauit ergo iosue filios nūm sacerdotes. et dixit ad eos. Tollite arcam federis. Et septem alij sacerdotes tollent septem iubileorum buccinas et inceant ante arcam domini. Ad populum quoq̄ ait. Ite et circūite ciuitatem armati precedentes arcam domini. Eunq̄ iosue verba finisset. et septem sacerdotes septem buccinis clangent ante arcam federis domini. om̄sq̄ populus procederet armati exercitus. reliquum vulgus arcam sequebatur: ac buccinis om̄ia concrepabant. Preceperat autem iosue populo: dicens. Non clamabitis nec audietur vox ve-

stra: neq̄ vllus sermo ex ore vestro egredietur donec veniat dies in quo dicam vobis. Clamate et vociferamini. Circūiuit ergo arca domini ciuitatem semel per diem: et reuersa in castra mansit ibi. Igitur iosue de nocte consurgente tulerunt sacerdotes arcam domini et septem et eis septem buccinas quarū in iubileo vsus est. precedebantq̄ arcam domini ambulātes atq̄ clangētes. et armatus populus ibat ante eos. vulgus autem reliquum sequebatur arcam et buccinis personabat. Circūieruntq̄ ciuitatē secundo die semel: et reuersi sunt in castra. Sic fecerunt sex diebus. Die autē septimo diluculo consurgentes: circūierunt vrbem sicut dispositū erat septies. Eunq̄ septimo circūitu clangent buccinis sacerdotes. dixit iosue ad om̄em israel. Vociferamini. Tradidit em̄ vobis dominus ciuitatem. Sitq̄ ciuitas hec anathema. et om̄ia que in ea sunt domino. Sola raab meretricis viuat cum vniuersis que cum ea in domo sunt. Abscōdit em̄ nuncios quos direxerimus. Vos autē caute ne de his que precepta sūt vobis quippiā contingatis et sitis suaricationis rei. et oia castra israel sub peccato sint atq̄ turbentur. Quicquid autem auri et argenti fuerit et vasorum eneorum ac ferri. domino consecretur repositum in thesauris eius. Igitur om̄i populo vociferante et clangentib' tubis postq̄ i aures multitudinis vox sonitusq̄ increpuit. murī ilico corruerunt et ascendit vnusquisq̄ per locum qui contra se erat. Leperuntq̄ ciuitatem et interfecerūt om̄ia que erant in ea a viro vsq̄ ad mulierē. ab infante vsq̄ ad senem. Boues quoq̄ et oues et asinos in ore gladij percusserūt. Duobus autē viris qui exploratores missi fuerant. dixit iosue. Ingredimini domū meretricis et producite eam et om̄ia que illius sunt. sicut illi iuramento firmastis. Ingressiq̄ iuuenes eduxerunt raab et parentes eius. fratresq̄ et cunctam suppellectilē ac cognationē illius. et extra castra israel manere fecerūt. Urbem autem et om̄ia que inuenta sunt in ea succenderunt: absq̄ auro et argento et vasibus eneis ac ferro. que in erarium dñi consecrarunt. Raab vero meretricem et domū patris eius: et oia que habebat fecit iosue viuere: et habitauerūt in medio israel vsq̄ in presentē diem eo qd absconderit nuncios quos miserat vt exploraret hiericho. In tempore illo imprecatus est iosue dicens. Maledictus vir coram domino: qui scitauerit et edificauerit ciuitatē hiericho. In primogenito suo fundamenta illius iaceat: et in nouissimo liberorū ponat portas eius. Fuit ergo dominus cum iosue et nomen eius vulgatum est in omni terra.

¶ C. S. De peccato anathematis. de expugnatione hay. de fletu iosue et lapidatione achor: p furto anathematis. Capitulum. VII

D

1. d
2. a. 1. a

1. a

2

3

5. 1. a

1. d

1. d
2. a. 1. a

3

5. 1. b

2. 1. 1. b

1. 1. d

1. 1. 1. b

1. 1. 1. c

His autē israel prevaricati sunt mā-
datum: et usurpauerūt de anathema-
te. Nam achān filiū charmī. filiū zab-
dī filiū zare de tribu iuda tulit aliqd
de anathemate. Iratusq; est dñs contra filios
israel. Cumq; mitteret iosue de hiericho viros
contra bay. que est iuxta bethauē ad orientālē
plagam oppidi bethel. dixit eis. Ascendite et
explorate terram. Qui precepta complētes ex-
plorauerunt bay. Et reuerfi dixerunt ei. Nō a-
scendat omnis populus: sed duo vel tria milia
virozum pergant et deleant ciuitatem. Quare
omnis populus frustraverabitur contra hostes
paucissimos. Ascēderūt ergo tria milia pugna-
torum. Qui statim terga vertētes percussī sūt
a viris vrbis by: et corruerunt et eis triginta et
sex homines. Persecutiq; sunt eos aduersarij
de porta vsq; ad sabarim et ceciderunt per pro-
na fugientes. Pertinuitq; cor populi et ad in-
star aque liquefactū est. Josue vero scidit ve-
stimenta sua. et pronus cecidit in terram coras
arca domini vsq; ad vesperam. tam ipse q̄ omnis
senes israel. Miseruntq; puluerem super capi-
ta sua et dixit iosue. Heu domie deus. Quid vo-
luisti traducere populū istum iordanē fluiuium
vt traderes nos in manū amorrei et perderes
utinam vt ceptm̄ mansissemus trans iorda-
nem. Mī domine deus quid dicam. videns is-
raelem hostibus suis terga vertentem? Audi-
ent chananei et om̄s habitatores terre: et parit̄
conglobati circundabūt nos: atq; delebūt no-
men nostrum de terra. Et quid facies magno
nomi tuo? Dixitq; dñs ad iosue. Surge: cur fa-
ces pronus in terra. Peccauit israel et p̄uarica-
tus est pactū meum. tulerūtq; de anathemate
et furati sunt atq; mentiti. et absconderunt in
vasa sua. Nec poterit israel stare ante hostes su-
os: eosq; fugiet: quia pollutus est anathemate
Non ero vltra vobiscum: donec conteratis euz
qui huius sceleris reus est. Surge sanctifica po-
pulum et dic eis. Sanctificamini in crastinum
Hec em̄ dicit dominus deus isrl. Anathema in
medio tui est israel. Non poteris stare coram
hostibus tuis donec deleatur et te qui hoc con-
taminatus est scelere. Accedetisq; mane singu-
li per tribus vestras: et quācumq; tribum fors
inuenerit accedet per cognationes suas: et co-
gnatio per domos domusq; per viros et quicū-
q; ille in hoc facinore fuerit deprehensus com-
buretur igni cum omni substantia sua. quoni-
am prevaricatus est pactum domini: et fecit
nephas in israel. Surgens itaq; iosue mane.
applicuit israel per tribus suas: et inuenta est
tribus iuda. Que cū iuxta familias suas esset
oblata. inuenta est familia zare. Illā quoq; per
domos offerens repperit zabdī. cuius domus
in singulos diuidens viros. inuenit achān fili-
um charmī filiū zabdī. filiū zare de tribu iuda.
Et ait Josue ad achān. Fili mi. da gloriā do-
mino deo isrl et cōfiteri. atq; indica mihi qd fe-
ceris. ne abscondas. Rēditq; achān iosue: et di-

xit ei. Vere ego peccaui dño deo isrl. et sic et sic
feci. Vidi em̄ int̄ spolia palliū coccineuz valde
bonū: et ducentos fidos argenti. regulāq; aure-
am quinquaginta sicloruz: et concupiscens abstu-
li et abscondi in terra contra mediū tabernacu-
li mei. argentumq; fossa humo operui. Misit
ergo iosue ministros qui currētes ad taberna-
culū illius reppererunt cuncta abscondita in
eodem loco et argentum simul. Auferentesq;
de tentorio tulerunt ea ad iosue: et ad omnes
filios israel: proieceruntq; ante dominum. Tol-
lens itaq; iosue achān filium zare argentumq;
et pallium et auream regulam. filios quoq; et
filias eius boues et asinos et oues. ipsumq; ta-
bernaculum et cunctam suppellectilem et om-
nis israel cum eo. duxerunt eos ad vallem as-
chor vbi dixit iosue. Quia turbasti nos. ex tur-
bet te dominus in die hac. Lapidauitq; eū om-
nis israel et cuncta que illius erant igne con-
sumpta sunt. Congregaueruntq; super eū acer-
uum magnum lapidum. qui permanet vsq; in
presentem diem. Et aduersus est furor domini
ab eis. Vocatumq; est nomen loci illius vallis
achor vsq; hodie.

1. re. 1. 1. 1. d

Judi. 1. a

C. S. De captione Hay et suspensione regis
eius de constructione altaris lapidei cum de-
scriptione Deuteronomij. Josue primo bene-
dixit populo israel nec quicq; p̄termisit a moy-
se mandatum.

Cap. VIII

Dixit autem dominus ad iosue. Ne ti-
meas neq; formides. Tolle tecuz om-
nem multitudinem pugnatorum et cō-
surgens ascende in oppidum bay. Ec-
ce tradidi in manum tuam regem eius: et po-
pulum vrbemq; et terram. Faciesq; vbi bay et
regi eius. sicut fecisti hiericho et regi illius. Pre-
dam vero et omnia animantia diripietis vo-
bis. Pone insidias vbi post eam. Surrexitq;
iosue et omnis exercitus bellatorum cum eo.
vt ascenderent in bay. Et electa triginta milia
virozum fortium: misit nocte. precepitq; eis: di-
cens. Ponite insidias post ciuitatem. Ne lon-
gius recedatis. et eritis omnes parati. Ego au-
tem et reliqua multitudo que mecum est: ascē-
demus ex aduerso contra vrbem. Cumq; exie-
rint contra nos. sicut ante fecimus. fugiemus
et terga vertemus donec persequentes ab vrbem
longius protrahantur. Putabunt enim nos
fugere sicut prius. Nobis ergo fugientibus et
illis persequentibus consurgetis de insidijs et
vastabitis ciuitatem: tradetq; eam dominus
deus vester in manus vestras. Cumq; ceperis-
tis succendite eam et sic omnia facietis vt ius-
si. Dimisitq; eos et perreuerunt ad locum insi-
diarum: sederuntq; inter bethel et bay ad occi-
dentalem plagam vrbis bay. Josue autem no-
cte illa in medio mansit populi. Surgensq; di-
luculo recensuit socios: et ascendit cum senio-
ribus in fronte exercitus vallatus auxilio pu-
gnatorum. Cumq; venissent et ascendissent ex
aduerso ciuitatis: steterūt ad septentrionalē vrbem

1. 1.

5. 1. 1. a
B

E plagam: inter quam et eos vallis erat media. Quinque autem milia viros elegerat et possidebat in insidijs inter betbauen et bay ex occidentali parte eiusdem civitatis. Omnis vero reliquus exercitus ad aquilonem aciem dirigebat. ita ut novissimi multitudinis occidentalem plagam urbis attingeret. Habuit ergo josue nocte illa. et stetit in vallis medio. Ad cuius vidisset rex bay festinavit mane. et egressus est cum omni exercitu civitatis. dirigitque aciem contra desertum. ignorans quod post tergum laterent insidie. Josue vero et omnes israel cesserunt loco. simulantes metum et fugientes per solitudinis viam. At illi vociferantes pariter et se mutuo corroborantes persecuti sunt eos. Cumque recessissent a civitate et ne unus quidem in urbe bay et betbel remansisset qui non persecueretur israel: sicut eruperat aperta oppida relinquentes. dixit dominus ad josue. Leva clypeum qui in manu tua est contra urbem bay: quoniam tibi tradam eam. Cumque elevasset clypeum et aduerso civitatis insidie que latebant surrexerunt confestim et pergentes ad civitatem ceperunt: et succenderunt eam. Viri autem civitatis qui persequerentur josue. respicientes et videntes fumum urbis ad celum usque conscendere non poterunt ultra huc illucque diffugere. presertim cum hi qui simulauerant fugam: et tendebant ad solitudinem. contra persequentes fortissime resistissent. Vidensque josue et omnes israel quod capta esset civitas et fumus urbis ascenderet. reuersus percussit viros bay. Si quidem et illi qui ceperant et succederant civitatem. egressi et urbe contra suos medios hostium ferire ceperunt. Cum ergo et utraque parte aduersarii cederent: ita ut nullus de tanta multitudine saluaretur. regem quoque urbis bay apprehenderunt viventem et obtulerunt josue. Igitur omnibus interfectis qui israellem ad desertum tandem fuerant persecuti. et in eodem loco gladio corruentibus. reuersi filii israel percusserunt civitatem. Erant autem qui in eodem die conciderant a viro usque ad mulierem. duodecim milia hominum omnes urbis bay. Josue vero non retraxit manum quam in sublime porrexit tenens clypeum. donec interficerentur omnes habitatores bay. Summa autem et preda civitatis diuiserunt sibi filii israel. sicut preceperat dominus josue. Qui succendit urbem: et fecit eam tumulum sempiternum. Regem quoque eius suspendit in patibulo usque ad vesperam et solis occasum. precepitque josue et deposuerunt cadaver eius de cruce. preceperuntque in ipso introitu civitatis congesto super eo magno aceruo lapidum qui permanet usque in presentem diem. Tunc edificavit josue altare domino deo israel in monte bebal: sicut preceperat moyses famulus domini filiis israel: et scriptum est in volumine legis moysi: altare de lapidibus impositis quos ferrum non tetigit: et obtulit super eo holocaustum domino. imolavitque pacificas victimas et scripsit super lapides deuteronomium legis moysi quod ille digesserat coram filiis israel. Omnis autem populus et omnes maiores natu.

ducesque ac iudices stabant ex utraque parte arce in conspectu sacerdotum qui portabant arcam federis domini. ut advena ita et indigena. Media pars eorum iuxta montem garizim. et media iuxta montem bebal. sicut preceperat moyses famulus domini. Et primum quidem benedixit populus israel. post hec legit omnia verba benedictionis. et cuncta que scripta fuerant in legis volumine. Nihil et his que moyses iusserat reliquit intactum. sed universa replavit coram omni multitudine israel: mulieribus ac parvulis et aduenis qui inter eos morabantur.

C. S. De simulatione Babaonitarum et murmuratione populi pro federe inito cum Babaonitis saluabantur in vtra. sed in ministerium cedendi ligna et potandi aquam deputabantur.

Capitulum. IX

Quibus auditis cuncti reges trans iordanem qui versabantur in montanis et caestribus in maritimis ac litore magni maris. hi qui habitant iuxta libanum et hermonem et amorem et chananem. pberese et ceneus et iebuseus congregati sunt pariter ut pugnarent contra josue et israel uno animo eadem sententia. At hi qui habitabant in gabaon. audientes cuncta que fecerat josue. hiericho et bay callide cogitantes tulerunt sibi cibaria. saccos veteres asinis imponentes et utres vinarios scissos atque consutos. calciamentaque per antiqua que ad indicium vetustatis pitacis consuta erant. induti veteribus vestimentis. panes quoque quos portabant ob viaticum duri erant et in frustra comminuti. Perreperuntque ad josue qui tunc morabatur in castris galgale. et dixerunt ei atque simul omni israeli. De terra longinqua venimus pacem vobiscum facere cupientes. Responderuntque filii israel ad eos: atque dixerunt. Ne forte in terra que nobis sorte debetur habitetis. et non possimus fedus inire vobiscum. At illi ad josue serui inquirunt tui sumus. Quibus josue ait. Qui nam estis vos. aut unde venistis? Responderunt de terra longinqua valde venerunt serui tui in nomine domini dei tui. Audiuimus enim famam potentie et cuncta que fecit in egypto et duobus regibus amoremorum qui fuerunt trans iordanem. seon regi esebon: et og regi basan qui erant in astaroth. dixeruntque nobis seniores et omnes habitatores terre nostre. Tollite in manibus vestris cibaria ob longissimam viam: et occurrite eis et dicite. Serui vestri sumus. fedus inite vobiscum. En panes quando egressi sumus de domibus nostris. ut veniremus ad vos. calidos sumpsimus. nunc sic facti sunt et vetustate nimia comminuti. Utres vini novos impleuimus. nunc rupti sunt et soluti. Vestes et calciamenta quibus induimur. et que habemus in pedibus ob longitudinem longioris vie trita sunt et pene consumpta. Susceperunt igitur de cibariis eorum: et os domini non interrogauerunt. Fecitque josue cum eis pacem. et inito federe pollicitus est ut non occiderentur. Prencipes quoque multitudinis iurauerunt eis. Post dies

Exod. xxv. d
Deu. xvij. a

ij. 180

autem tres in tibi federis: audierunt quod in vicinis
 non habitarent. et inter eos futuri essent. **Mo**
 ueruntque castra filii israel: et uenerunt in ciuita-
 tes eorum die tertio. quae uocabula sunt gaba-
 on et capbira et beroth et cariatbiam. Et non per-
 cusserunt eos eo quod iurassent eis principes mul-
 titudinis in nomine domini dei israel. **M**urmura-
 uit itaque oeuulgus principes israel. Qui respon-
 derunt eis. Iurauimus eis in nomine domini dei is-
 rael: et idcirco non possumus eos contingere. **S**
 hoc faciemus eis. **R**eferuent quidem ut uiuant ne
 contra nos ira domini concitetur si peieraueri-
 mus. sed sic uiuant ut in usus uniuerse multitu-
 dinis ligna cedant. aquaeque comportent. **Q**uibus
 haec loquentibus. uocauit gabaonitas iosue: et
 dixit eis. Cur nos decipere fraude uoluistis ut
 diceretis procul ualde habitamus a uobis. cum
 in medio nostri sitis. **I**taque sub maledictione
 eritis: et non deficiet de stirpe uestra ligna cedens
 aquasque comportans in domus dei mei. **Q**ui res-
 ponderunt. **N**unciatum est nobis seruis tuis quod per-
 misisset dominus deus tuus moysi seruo suo. ut tra-
 deret uobis omnem terram. et disperderet cunctos
 habitatores eius. **T**imuumus igitur ualde: et prou-
 dimus aiabus nostris uestro terrore impulsus. et hoc
 consilium inuimus. **N**unc autem in manu tua sumus.
 quod tibi bonum et rectum uidetur. fac nobis. **F**
 ait ergo iosue ut dixerat et liberauit eos de manu
 filiorum israel: ut non occiderent. **D**ecreuitque in
 illo die eos esse in ministerio cuncti populi et
 altaris domini cedentes ligna et aquas comportan-
 tes usque in praesens tempus in loco quem dominus elegerat
 ¶ **S. De pugna in Gabaon et regibus quin-**
que absconditis in spelunca. De prolongatione diei
et alijs multis ab israeli deuictis. **Ca. X**

Quod cum audisset adonisedech rex ierusa-
 lem quod cepisset iosue bay et sub-
 uertisset eam sicut enim fecerat hiericho
 et regi eius. sic fecit bay et regi illius et
 quod transfugissent gabaonites ad israel: et essent
 federati eorum timuit ualde. **U**rbis enim magna
 erat gabaon: et una ciuitatum regalium: et maior
 oppido bay. omnesque bellatores eius fortissimi.
Misit ergo adonisedech rex ierusalem ad obaz
 regem bebron: et ad pbaran regem hierimoth ad
 iaphieque regem lachis et ad dabit regem eglon:
 dicens. **A**d me ascendite et ferte praesidium. ut et
 pugnemus gabaon. quare transfugerit ad io-
 sue et ad filios israel. **C**ongregati igitur ascen-
 derunt quinque reges amoraeorum. **R**ex ierusa-
 lem. rex bebron: rex hierimoth. rex lachis. rex e-
 glon. simul cum exercitibus suis et castrametati
 sunt circa gabaon oppugnantes eam. **H**abita-
 tores autem gabaon urbem obsesse: miserunt ad
 iosue: qui tunc morabatur in castris apud galga-
 lam et dixerunt ei. **N**e retrahas manus tuas ab
 auxilio seruatorum tuorum. **A**scende cito et libe-
 ra nos. seruaque praesidium. **C**onueniunt enim aduer-
 sum nos omnes reges amoraeorum qui habi-
 tarent in montanis. **A**scenditque iosue de gal-
 galis. et omnis exercitus bellatorum cum eo vi-

ri fortissimi. **D**ixitque dominus ad iosue. **N**e timeas
 eos. **I**n manus enim tuas tradidi illos. **N**ullus enim
 est ex eis tibi resistere poterit. **I**rruit
 itaque iosue super eos repente: tota nocte ascen-
 dens de galgalis. **E**t conturbauit eos dominus a fa-
 cie israel contriuitque plaga magna in gabaon
 ac persecutus est eos per uiam ascensus berboron
 et percussit usque azecha et maceda. **E**un-
 que fugerunt filios israel: et essent in descensu berboron
 dominus misit super eos lapides magnos de
 celo. usque ad azecha. **E**t mortui sunt multo plu-
 res lapidibus grandinis: quam quos gladio per-
 cusserant filii israel. **T**unc locutus est iosue do-
 mino in die qua tradidit ammureum in spec-
 tu filiorum israel. **D**ixitque coram eis. **S**ol con-
 tra gabaon ne mouearis: et luna contra ualles
 baylon. **S**teteruntque sol et luna donec uisceretur
 segens de inimicis suis. **N**onne scriptum est hoc
 in libro iustorum? **S**tetit itaque sol in medio caeli et
 non festinauit occubere spacio unius diei. **N**on
 fuit antea et postea tam longa dies obediens
 domino uoci hominis: et pugnae pro israel. **R**e-
 uersusque est iosue cum omni israel in castra gal-
 gale. **F**ugerant enim quinque reges et se abscon-
 derant in spelunca uerbis maceda. **N**unciatumque
 est iosue quod inuenti essent quinque reges. **L**aten-
 tes in spelunca uerbis maceda. **Q**ui precepit so-
 cius et ait. **U**oluite sara ingentia ad os speluncae:
 et ponite uiros industrios qui clausos custodi-
 ant. **U**os autem nolite stare. sed persequimini hos
 stes. et extremos quosque fugientium cedite. **N**e
 dimittatis eos urbium suarum intrare praesidia:
 quos tradidit dominus deus in manus uestras. **E**
 sis ergo aduersariis plaga magna: et usque ad in-
 ternitionem pene consumptis hi qui israel effu-
 gere potuerunt: ingressi sunt ciuitates muni-
 tas. **R**euersusque est omnis exercitus ad iosue in
 maceda ubi tunc erant castra: sani et integro nu-
 mero. **N**ullusque contra filios israel mutire au-
 sus est. **P**recepitque iosue: dicens. **A**perite os spe-
 luncae: et producite ad me quinque reges qui in ea
 latitant. **F**eceruntque ministri ut sibi fuerat impe-
 ratum. et adduxerunt ad eum quinque reges de
 spelunca. regem hierusalem. regem bebron. regem
 hierimoth. regem lachis. regem eglon. **E**un-
 que adducti essent ad eum. **U**ocauit omnes uiros israel
 et ait ad principes exercitus qui secum erant.
Ite et ponite pedes super colla regum istorum.
Qui cum perrexisset et subiectionum colla pedibus
 calcarent rursus: ait ad eos. **N**olite time-
 re: nec paueatis confortamini et estote robusti.
Sic enim faciet dominus cunctis hostibus uestris
 aduersum quos dimicabitis. **P**ercussitque iosue
 et interfecit eos atque suspexit super quinque sti-
 pites fueruntque suspensi usque ad uesperum. **E**u-
 que occumberet sol. **P**recepit socius ut deponeret
 eos de patibulis: qui depositos proiecerunt in
 speluncam in qua latuerant: et posuerunt super
 os eius sara ingentia. que permanent usque in
 praesens. **E**odem die macedam quoque cepit io-
 sue et percussit in ore gladii regemque illius iter

Deu. xxi. d

fecit: et omnes habitatores eius. Non dimisit in ea saltes paruas reliquias. Fecitque regi maceda sicut fecerat regi hiericho. Transiit autem cum omni israel de maceda in lebna: et pugnabat contra eam. quam tradidit dominus cum rege suo in manus israel. Percusseruntque urbem in ore gladii et omnes habitatores eius. Non dimiserunt in ea ullas reliquias. Feceruntque regi lebna sicut fecerat regi hiericho. De lebna transiit in lachis cum omni israel: et exercitum per gyrum disposito oppugnabat eam. tradiditque dominus lachis in manus filiorum israel. et cepit eam die altero: atque percussit in ore gladii omnes animas que fuerat in ea sicut fecerat lebna. Eo tempore ascendit byram rex gazer ut auerteretur lachis quem percussit josue cum omni populo eius usque ad internicionem. Transiitque de lachis in eglon et circumdedit atque expugnauit eam in eadem die. percussitque in ore gladii omnes animas que erant in ea iuxta omnia que fecerat lachis. Ascenditque cum omni israel de eglon in hebron et pugnauit contra eam cepitque et percussit in ore gladii. regemque eius et omnia oppida regionis illius uniuersasque animas que in ea fuerat commorante. Non reliquit in ea ullas reliquias. Sicut fecerat eglon: sic fecit et hebron. cuncta que in ea reperit consumpsit in ore gladii. Inde reuersus in dabit. cepit eam atque vastauit. regem quoque eius atque omnia per circuitum oppida percussit in ore gladii. Non dimisit in ea ullas reliquias. Sicut fecerat hebron et lebna et regibus earum: sic fecit dabit et regi illius. Percussit itaque josue omnem terram montanam et meridiana atque campestres et aseroth cum regibus suis. Non dimisit in ea ullas reliquias. sed omne quod spirare poterat interfecit. sicut preceperat ei dominus deus israel a cadesbarne usque gazam. Omnes terram gosen usque gabaon. uniuersosque reges et regiones eorum uno impetu cepit atque vastauit. Dominus enim deus israel pugnauit pro eo. Reuersusque est cum omni israel ad locum castrorum in galgala.

CL. S. De iabin rege asor et alijs regibus stratis multo tempore et Enachim. **Ca. XI**

Que cum audisset iabin rex asor misit ad ioab regem madan et ad regem sameron atque ad regem asaph ad reges quoque aquilonis qui habitabant in montanis et in planitie contra meridiem ceneroth: in campestribus quoque et regionibus dor iuxta mare chananeum que ab oriente et occidente. et ammoreum atque etheum. ac pbereseum et iebu seum in montanis. eueum quoque qui habitabat ad radices hermon in terra masspha. Egressique sunt omnes cum turmis suis. populus multus nimis sicut barena que est in litore maris equique et curus immense multitudinis. Conueneruntque omnes reges isti in unum ad aquas meron ut pugnaret contra israel. Dixitque dominus ad josue. Ne timeas eos. Eras enim ac eades hora ego tradam omnes istos vulnerandos in conspectu israel.

Equos eorum subneruabis: et curus igne combures. Venitque josue et omnis exercitus eius cum eo aduersus illos ad aquas meron subito: et irruerunt super eos: tradiditque illos dominus in manus israel. Qui percusserunt eos et persecuti sunt usque ad sidonem magnam et aquas masserephot. Capique massphe qui est ad orientalem illius partem. Itaque percussit omnes ut nullas dimitteret ex eis reliquias. Fecitque sicut preceperat ei dominus. Equos eorum subneruauit. curusque combussit igni. Reuersusque statim cepit asor: et reges eius percussit gladio. Asor enim antiquus inter omnia regna hec principatum tenebat. Percussitque omnes animas que ibidem morabantur. Non dimisit in ea ullas reliquias: sed usque ad internicionem uniuersa vastauit. ipsamque urbem peremit incendio: et omnes per circuitum ciuitates. Regesque earum cepit percussit atque deleuit: sicut preceperat ei moyses famulus domini. Absque urbibus que erant in collibus et in tumulis sicut ceteras succendit israel: unam tantum asor munitionem flamma consumpsit. Quamque predam istarum urbium ac iumenta diuiserunt sibi filii israel cunctis hominibus interfecit. Sicut preceperat dominus moysi seruo suo. ita precepit moyses josue. et ille uniuersa compleuit. Non preterijt de uniuersis mandatis. nec unum quidem uerbum quod iusserat dominus moysi. Cepit itaque josue omnem terram montanam et meridiana: terramque gosen et planitie et occidentalem plagam. montemque israel et campestria eius: et partem montis que ascendit seir usque baalgath per planitie libani sub montem hermon. omnes reges eorum cepit: percussit et occidit. Multo tempore pugnauit josue contra reges istos. Non fuit ciuitas que se non traderet filiis israel preter eueum. qui habitabat in gabaon. Omnis enim bellando cepit. Dominus enim sententia fuerat ut indurarentur corda eorum et pugnarent contra israel: et caderent et non mererentur ullam clementiam: ac perirent sicut preceperat dominus moysi. In tempore illo uenit josue et interfecit enachim de montanis hebron et dabit et anab: et de omni monte iuda et israel: uiribusque eorum deleuit. Non reliquit ullum de stirpe enachim in terra filiorum israel absque ciuitatibus gaza et geth et azoto in quibus solus relictus sunt. Cepit ergo josue omnem terram sicut locutus est dominus ad moysen: et tradidit eam in possessionem filiis israel secundum partes et tribus suas: quieuitque terra a prelijs.

CL. S. Numeratio regum percussorum circa iordanem et ultra que percussit josue et sunt. xxxi.

H sunt reges **Capitulum. XII** quos percusserunt filii israel et possederunt terram eorum trans iordanem ad solis ortum: a torrente arnon usque ad montem hermon: et omnem orientales plagam que respicit solitudinem. Deon rex ammoreorum qui habitabat in esebon. dominus est ab aroer que sita est super ripam torrentis arnon: et medie partis in valle dimidieque ga-

laad vsq; ad torrentem ieboc qui est terminus filiorum ammon: et a solitudine vsq; ad mare ceneroth contra orientem: et vsq; ad mare deferti quod est mare salissimum: ad orientalem plagam per viam que ducit bethsimoth: et ab australi parte que subiacet aseroth vsq; pbasga terminus og regis basan: de reliquijs raphaim qui habitauit in astaroth. et in edrai: et dominatus est in monte hermon et in salecha. atq; in vniuersa basan vsq; ad terminos gessuri et machati. et dimidie partis galaad ad terminos seon regis esebon. Moyses famulus domini et filij israel percusserunt eos: tradiditq; terram eorum moyses in possessione rubenit et gadditis: et dimidie tribui manasse. Hi sunt reges tre quos percussit iosue. et filij israel tras iordanem ad occidentalem plagam abaalgad in campo libani vsq; ad montem libani cuius pars ascendit in seir. Tradiditq; eam iosue in possessionem tribubus israel. singulis partes suas: tam in montanis q; in planis atq; campestribus. In aseroth et in solitudine ac in meridie. et beus fuit et ammoreus. chanaanus et pbereze. eueus et iebuseus. Rex hiericho vnus. Rex bay que est ex latere betbel vnus. Rex hierusalē vnus. Rex bebron vnus. Rex hierimoth vnus. Rex iachis vnus. Rex eglon vnus. Rex gazer vnus. Rex dabir vnus. Rex gader vnus. Rex herma vnus. Rex bereth vnus. Rex lebna vnus. Rex odollam vnus. Rex macedayn vnus. Rex bethel vnus. Rex taphua vnus. Rex ofer vnus. Rex affec vnus. Rex saron vnus. Rex madan vnus. Rex asor vnus. Rex samerō vnus. Rex acsaph vnus. Rex thenachyn vnus. Rex maggeddo vnus. Rex cedes vnus. Rex iachanen carmeli vnus. Rex dor et prouintie dor vnus. Rex gentium galgal vnus. Rex tberfa vnus. Omnes reges triginta vnus.

C. L. S. De terra diuidēda: et descriptione fortium Ruben et gad. et dimidie tribus manasse
Iosue senex pro Capitulū. XIII uetereq; etatis erat. et dixit dominus ad eum. Senuisti et longeuus es: terra q; latissima derelicta est que necdum forte diuisa est: omnis uidelicet galilea philistinum et vniuersa gessuri: a fluuio turbido qui irrigat egyptum vsq; ad terminos accaron contra aquilones terra chanaan que in quinque regulos philistinum diuiditur: gazeos et azotios. a scalonitas getheos et accaronitas. Ad meridie em vero sunt euei omnis terra chanaan. et mara sidoniorum vsq; afeca: et terminos ammorei eiusq; confinia. liban quoq; regio contra orientes abaalgad sub monte hermon donec egrediaris emat. Omnium qui habitabant in monte a libano vsq; ad aquas masserephot. vniuersiq; sidonij. Ego sum qui delebo eos a facie filiorum israel. Veniat ergo in parte hereditatis israel sicut precepit tibi. Et nunc diuide terram in possessionem noue tribubus et dimidie tribui manasse cuius

qua ruben et gad possederunt terras quas tradidit eis moyses famulus domini trans flumen iordanis ad orientalem plagam ab aroer que sita est in ripa torrentis arnon et in vallibus medaba. vniuersaq; campestris medaba: vsq; dybon et cunctas ciuitates seon regis ammorei: qui regnauit in esebon vsq; ad terminos filiorum ammon. et galaad ac terminum gessuri et machati et omnem montem hermon et vniuersam basan vsq; ad salecha. omne regnum og in basan qui regnauit in astaroth et edrai. ipse fuit de reliquijs raphaim. percussitq; eos moyses atq; deleuit. Nolueruntq; disperdere filij israel gessuri et machati. et habitauerunt in medio israel vsq; in presentem diem. Tribui autem leui non dedit possessionem. sed sacrificia et victime domini dei israel. ipsa est eius hereditas sicut locutus est illi. Dedit ergo moyses possessionem tribui filiorum ruben iuxta cognationes suas. Fuitq; terminus eorum ab aroer que sita est in ripa torrentis arnon. et in valle eiusdem torrentis media vniuersamq; planitiem que ducit medaba et esebon cunctosq; viculos earum qui sunt in campestribus. dybon quoq; et abamothaal et oppidum baalmaon. et gessa et cedimoth et mepbet et cariatbaim et sabama et sarathasar: in monte conuallis bethphogor et aserothpbasga et bethsimoth omnes vrbes campestris vniuersaq; regna seon regis ammorei qui regnauit in esebon. quem percussit moyses cum principibus madian euei et recen et sur et yr et rebec duces seon habitatores terre. et balaam filium beor ariolum occiderunt. filij israel gladio cum ceteris interfecit: factusq; est terminus filiorum ruben iordanis fluminis. Hec est possessio rubenitarum per cognationes suas vrbiū et viculorum. Deditq; moyses tribui gad et filiis eius per cognationes suas possessionem cuius hec diuisio est. Terminus gazer et omnes ciuitates galaad. et dimidiam partem terre filiorum ammon vsq; ad aroer que est contra rabba. et ab esebon vsq; ramoth. masphe et bethamim: et a manaim vsq; ad terminos dabir. In valle quoq; betbara et betnēra et focoth et saphon reliquam partem regni seon regis esebon. huius quoq; finis iordanis est vsq; ad extremam partem maris cenereth trans iordanem ad orientalem plagam. Hec est possessio filiorum gad per familias suas: et ciuitates et ville earum. Dedit et dimidie tribui manasse filiisq; eius iuxta cognationes suas possessionem. cuius hoc principium est. A manaim vniuersaq; basan: et cuncta regna og regis basan. oēsque vicos tabir qui sunt in basan sexaginta oppida et dimidiam partem galaad. et astaroth et edrai vrbes regni og in basan filijs machir filij manasse dimidie parti filiorum machir iuxta cognationes suas. Hanc possessionem diuisit moyses in campestribus moab tras iordanem contra hiericho ad orientalem plagam. Tribui autem leui non dedit possessionem. quoniam dominus deus israel: ipse est possessio eius vt locutus est illi.

C. S. De diuisione terre Ebrō data Calepb.

Capitulum XIII

Hec est quod possederūt filij israel in terra chanaan. quam dederūt eis eleazar sacerdos et josue filius nun. et princeps familiarū per tribus israel.

Nu. xxiij. b

forte omnia diuidentes. sicut preceperat dominus in manu moysi nouem tribubus et dimidie tribui manasse. Duabus enim tribubus et dimidie dederat moyses trans iordanem possessionem absque leuitis qui nihil terre acceperunt inter fratres suos. sed in eorū successerāt locum filij ioseph in duas diuisi tribus manasse et effraim. nec acceperūt leuite aliam in terra partem: nisi vrbes ad habitandum et suburbana earū ad alēda iumentā et pecora sua. Sicut preceperat dñs moysi. ita fecerūt filij isrl et diuiserūt terrā. Accesserūt itaq; filij iuda a josue i galgala locutusq; ē ad eū calepb filius iephone ceneze.

B

Nu. xxiij. b

Nosti quid locutus sit dñs ad moysen hominē dei de me et te in cades barne. Quadraginta annorum erā quādo misit me moyses famulus domini de cades barne vt cōsiderarē terram: nunciāq; ei quod mihi verū videbat. Fratres autem mei qui ascenderāt mecum dissoluerunt cor populi: et nihilominus ego secutus sum dñm deum meum. Iurauitq; moyses in die illo: dicens. Terra quam calcavit pes tuus erit possessio tua et filiorū tuorum in eternū. qz secutus es dñm deum tuum. Concessit ergo dñs vitas mihi sicut pollicitus est vsq; in presentem diē. Quadraginta et quinq; anni sunt ex quo locutus est dñs verbum istud ad moysen qñ ambulabat israel per solitudinē. hodie octogintaq; annorum sum sic valēs. vt eo valebā tempore quando ad explorādum missus sum. illius i me tps fortitudo vsq; hodie pseuerat tā ad bellā dū q̄ ad gradiēdū. Da ergo mihi montē istum quē pollicitus est dñs te q̄ audire in quo enachibī sunt. et vrbes magne atq; munitē: si forte fit dominus mecum et potuero delere eos sicut promisit mihi. Benedixitq; ei josue. et tradidit ei bebron in possessionē: atq; ex eo fuit hebrō calepb filio iephone cenezeo vsq; in presentē diē. qz secutus est dñm deū israel. Nomē bebron antea vocabatur cariatbarbe. Adaz marim ibi inter enachim situs ē. et terra cessauit a plijs.

L

S. i. a

Ecc. xlvj. b

B

C. S. De sorte iude. de cariatbarbe. de q̄ calepb deleuit tres filios de cariatsepber quem cepit othonel. et de Aya filia calepb. de nūero ciuitatū et villarū iude tribus.

Cap. XV

Istus fors filiorū iude p cognationes suas ista fuit: a termino edom vsq; ad desertū syn. contra meridiē et vsq; ad extremam partē australis plage. Initium eius a summitate maris salissimī: et a lingua eius que respicit meridiē egreditq; contra ascensum scorpionis et pertransit in sygna ascenditq; in cades barne. et peruenit in esrom ascendens ad darā et circūiens cariatbaa. atq; inde pertransiens in asemona et perueniens

ad torrentem egypti. erūtq; termini eius mare magnū. hic erit finis meridiane plage. Ab oriente vero erit initium mare salissimū vsq; ad extrema iordanis. et ea q̄ respiciūt ad aquilonē a lingua maris vsq; ad eūdē iordanis fluuiū ascenditq; terminos in betbagla. Et transit ab aquilone in betbaraba. ascendens ad lapidem boem filij ruben. et tendens vsq; ad terminos debera de valle achor contra aquilonē respiciens galgala que est ex aduerso ascensionis ad dñm ab australi parte torrentis. trāsitq; aq; q̄ vocant fons solis. et erunt exitus eius ad fontem rogel. ascenditq; per cōuallē filij ennon et latere iebusei ad meridiē. hec est hierusalem. et inde se erigens ad verticē montis qui est contra iebennon ad occidentē in summitate vallis raphaim contra aquilonē. pertrāsitq; a vertice montis vsq; ad fontē aque nepthoa. et peruenit vsq; ad vicos montis ebron. inclinaturq; in bala qui est cariatbiarim. i. vrbs siluarū: et circūit de bala cōtra occidentē vsq; ad montē seir. trāsitq; iuxta latus montis iarim ad aquilonem in cheston. et descendit in betsbames transitq; in thāna. et peruenit contra aquilonē partē accaron ex latere. inclinaturq; secrona et transit montes baala peruenitq; in gebneel. et magni maris contra occidentē fine cōcluditur. Hi sunt termini filiorū iuda per circūitū in cognationibus suis. Calepb vero filio iephone dedit partē in medio filiorū iuda. sicut preceperat ei dominus. cariatbarbe patris enach. ipsa est bebron. deleuitq; et ea calepb tres filios enach: sesai et baymā. et tholmai de stirpe enach. atq; inde conscendēs venit ad habitatores dabir q̄ prius vocabatur cariatsepber. i. ciuitas litterarū. Dicitq; calepb. Qui percussit cariatsepber et ceperit eā. dabo ei atam filiam meā vxorem. Lepitq; eā othoniel filius cenez frater calepb iunior. deditq; ei atam filias suam vxorē. Qui cū pergerent simul: suasa est a viro suo. vt peteret a patre suo agrum suspirauitq; vt sedebat in asino. Cui calepb. quid habes inquit? At illa respondit. Da mihi benedictionē. Terrā austrālē et arentē dedisti mihi: iunge et irriguam. Dedit itaq; ei calepb irriguū superius et inferius. Hec est possessio tribus filiorū iuda per cognationes suas. erātq; ciuitates ab extremis partibus filiorū iuda iuxta terminos edom a meridie: cabseel et eder et iagur et cina et dimona et adada et cedes et asor et ietbāzibetel et baloth asomoba et cariothiefron. hec est asoro masame et meloda et asergadda. et assemorb et betbfeleth et asersual et bersabee et baziothbia et abala et bumescem et beltholad et etul et sarma et ficlech et medemena et sensenna lebaoth et selim et abemremon. omnis ciuitates vigintionē et velle earū. In campestribus vero estaol et sareea et asena et azone et engānim et tapua et enaym et hierimoth et adulafocho et azecha et farim et ad ytbaym et gедera et gide rothaim vrbes quattuordecim et velle earum.

Samna et adasa et magdagad delea et mase
 pba et lectel iachis et baschar et eglō tebblo z
 leemas et cetbis et gideroth et betbdagon et
 neama et maceda: ciuitates sedecim z ville ea
 rū. Labana et ether et asan. iepra et esna et ne
 sib et ceyla et achzib et maresa. ciuitates nouē
 et ville earum. Accaron cū vicis et villulis su
 is. Ab accaron vsq; ad mare omnia q̄vergunt
 ad azotū et viculos eius. Azotus cū vicis z vil
 lulis suis. Baza cū vicis et villulis suis vsq; ad
 torrentē egypti. et mare magnū terminus est
 et in monte samir et iecther et socchor et edē
 na cariatbsenna. bec est dabir. anab z bistemo
 et anym gosen et olon et gylo. ciuitates vnde
 et ville earū. Arab et roma et esaan et ianū et
 bethafua et afeca atbmatba et cariatbarbe. h
 est bebron et fior ciuitates nouē et ville earū.
 Maon et tbermel et zipb et loche israēl et iu
 cadā et zanoe accaym gabaa et thāna. ciuita
 tes decē et ville earū. Alul et betbsoz et bieder
 mareth z betbanoth et betbecen. ciuitates sex
 et ville earū. Cariatbbaal. bec est cariatbbaris
 vrbis filuarū et arebba. ciuitates due z ville ea
 rum. In deserto betbaraba meddyn et sacha z
 nebsan. ciuitates salis. z engaddi. ciuitates sex
 et ville earū. Sūt simul centū quīdecim. Jes
 buseū aut habitatorē birlz nō potuerūt filij iu
 da delere. habitauitq; iebuseus cū filiis iuda
 in hierusalem vsq; in presentē diem.

¶ De sorte effraim: et chananeo tributa
 rio et chananeus habitauit inter filios effraiz
 semper.

Capitulum XVI

Quidam quoque sortis filiorum ioseph ab ior
 dane contra hiericho et ad aquas eius
 ab oriente solitudo que ascendit de hier
 icho ad montem betbel et egreditur
 de betbel iuzā. transitq; terminum archiatba
 roth. et descendit ad occidentem iuxta termi
 num iesleti vsq; ad terminos betboron inferio
 ris. et gazer. finisuntq; regiones eius mari ma
 gno. possederuntq; filij ioseph manasses et ef
 fraim. Et factus est terminus filiorum effraim
 per cognationes suas. et possessio eorum con
 tra orientem astaroth addar vsq; betboron su
 periorē. egrediunturq; cōfinita in mare. Mach
 metath vero aquilonem respicit et circūit ter
 minos contra orientem in thanatbselo. et per
 transit a torrente ianoē. descenditq; de ianoē
 in atharoth et noaratba et puenit in hiericho.
 egrediturq; ad iordanem de taphua. pertransit
 q; contra mare in villam arundineti. suntq; es
 gressus eius in mare salissimum. Nec est pos
 sessio tribus filiorum effraim per familias su
 as. vrbesq; separate sunt filijs effraim in me
 dio possessionis filiorum manasse et ville earū
 Et non interfecerunt filij effraim chananeum
 qui habitabat in gazer habitauitq; chananeus
 in medio effraim vsq; in diem hanc tributari

¶ De sorte medie tribus Manasse aug
 mento sortis filiarū ioseph tribus iude. XVII

Quidam autem sortis tribui manasse ipse
 enim est primogenitus ioseph machir pri
 mogenito manasse patri galaad que fu
 it vir pugnator: habuitq; possessionē
 galaad z basan z reliqs filiorū manasse iuxta
 familias suas. filijs abiezer z filijs belech z fi
 lijs besribel z filijs sichen z filijs epber z filijs
 semida. Isti sunt filij manasse: filij ioseph. ma
 res per cognationes suas. Salpbaat vero filio
 epber. filij galaad filij machir filij manasse nō
 erant filijs s; sole filie: quaz ista sunt noia ma
 ala z noa z eglā z melcha. z tberfa. Uenerunt
 q; in conspectu eleazari sacerdotis z iosue filij
 nun z principū dicentes. Dñs pcepit per ma
 nū moyfi vt daret nobis possessio in medio fra
 trū nostrorū. Deditq; iuxta impiū dñi possessio
 nem in medio fratrum patris eaz z ceciderūt fu
 niculi manasse decem absq; terra galaad z ba
 san trans iordanē. Filie enim manasse possede
 derūt hereditatē in medio filiorū eius. Terra au
 tem galaad cecidit in sortem filiorū manasse q̄
 reliqui erant. Fuitq; terminus manasse ab aser
 machmata que respicit sicheb z egredit ad de
 terā iuxta habitatores fontis taphue. Et enim i
 sorte manasse ceciderat terra taphue que ē iux
 ta terminos manasse filiorū effraim. Descen
 ditq; terminus vallis barūdineti in meridie tor
 rentis ciuitatū effraim: que in medio sunt vr
 bum manasse. Terminus manasse ab aquilone
 torrentis z exitus eius pgit ad mare. ita vt pos
 sessio effraim sit ab austro: z ab aquilone ma
 nasse z vtrāq; claudat mare: z cōiungant sibi
 in tribu aser ab aquilone z in tribu ysachar ab
 oriente. Fuitq; hereditas manasse in ysachar z
 in aser: bersan z viculi eius. z iebblaam cum vi
 culis suis. z habitatores dor cum oppidis suis
 habitatores quoq; endor cum viculis suis filij
 q; habitatores tbenach cum viculis suis: z ha
 bitatores mageddo cum viculis suis. z tertia
 pars vrbis nopbech. Nec potuerūt filij mana
 se has ciuitates subuertere. sed cepit chanane
 us habitare in terra sua. Postq; autēz cōualue
 runt filij israēl subiecerūt chananeos z fecerūt
 sibi tributarios nec interfecerunt eos. Locuti
 q; sunt filij ioseph ad iosue z dixerūt. Quare de
 disti mihi terrā in possessionē sortis z funiculi
 vnus: cum sim tante multitudinis z benedice
 rit mihi dominus. Ad quos iosue ait. Si popu
 lus multus es: ascende in siluā: et succide tibi
 spacia in terra pberzei z raphaim: quia angu
 sta est tibi possessio montis effraim. Qui respō
 derūt filij ioseph. Non poterimus ad monta
 na conscendere cum ferreis curribus vtantur
 chananei qui habitant in terra campestri: in q̄
 fiti sunt bersan cum viculis suis: z israēl me
 dian possidens valles. Dixitq; iosue ad domū
 ioseph z effraim z manasse. Populus multus
 es z magne fortitudinis: non habebis sortem
 vnam. sed transibis ad montem: z succides tibi
 atq; purgabis ad habitandū spacia z pote
 ris vltra pcedere cū subuerteris chananeū que

A
 Nu. xxvii. s
 B
 C
 D
 E
 F
 G
 H
 I
 K
 L
 M
 N
 O
 P
 Q
 R
 S
 T
 V
 W
 X
 Y
 Z

3
 f
 B
 C
 Jud. ty. gi
 A
 B
 C
 D
 E
 F
 G
 H
 I
 K
 L
 M
 N
 O
 P
 Q
 R
 S
 T
 V
 W
 X
 Y
 Z

dicitur ferreos habere currus et esse fortissimum
 C. S. De missione ad scribendam terram se-
 ptem tribuum: et de sorte beniamin. Ca. XVIII

A **C**ongregati sunt omnes filii israel in sy-
 lo. ibique fixerunt tabernaculum testi-
 monij. et fuit eis terra subiecta. Res-
 manserant autem filiorum israel septem tri-
 bus: que necdum acceperant possessiones suas.
 Ad quos iosue ait. Usquequo marce-
 ritis ignavia et non intratis ad possidendas
 terras quas dominus deus patrum vestrorum
 dedit vobis? Eligite de singulis tribubus
 ternos viros: ut mittam eos. et
 pergant atque circumueant terram. et descri-
 bant eam iuxta numerum uniuscuiusque
 multitudinis referantque ad me quod descri-
 pserint. Diuidite vobis terram in septem
 partes. Judas sit in terminis suis ab
 australi plaga et domus iosue ab
 aquilone: media inter hos terra in septem
 partibus describite. et huc venietis ad me.
 ut coram domino deo vestro mittam vobis
 hanc sortem. quia non est inter vos pars
 leuitarum. sed sacerdotium domini est
 eorum hereditas. Gad autem et ruben et
 dimidia tribus manasse. iam acceperant
 possessiones suas trans iordanem ad
 orientalem plagam. quas dedit eis moyses
 famulus domini. Cumque surrexissent viri
 ut pergerent ad describendam terram
 precepit eis iosue: dicens. Circumite
 terram et describite eam. ac reuertimini
 ad me ut hic coram domino deo vestro
 in sylo mittam vobis sortem. Itaque
 perreperunt et lustrantes eam in septem
 partibus diuiserunt scribentes in volumine.
 reuersique sunt ad iosue in castra sylo.
 Qui misit sortes coram domino in sylo:
 diuisitque terram filiis israel in septem
 partes. Et ascendit sortis prima filiorum
 beniamin per familias suas. ut possideret
 terram inter filios iuda et filios iosue.
 Fuitque terminus eorum contra aquilonem a
 iordane pergens iuxta latus hiericho
 septentrionalis plage et inde contra
 occidentem ad montana ascendens et
 perueniens ad solitudinem bethauem atque
 pertransiens iuxta luzam ad meridiem.
 ipsa est bethel. descenditque in astaroth
 addar in montem qui est ad meridiem
 bethoron inferioris. et inclinatus
 circumiens contra mare ad meridiem
 montis qui respicit bethoron contra
 africanum. Suntque eritus eius in
 cariatbaal: que vocatur et cariatbia-
 rim vrbem filiorum iuda. Hec est plaga
 contra mare ad occidentem. A meridie
 autem ex parte cariatbia-
 rim egreditur terminus contra mare. et
 peruenit usque ad fontem aquarum
 nepthoa. Descenditque in partem
 montis qui respicit vallam filiorum
 ennon: et est contra septentrionalē
 plagam in extrema parte vallis
 raphaim. Descenditque in gebon.
 id est vallis ennon iuxta latus iebusei
 ad austrum et peruenit ad fontem
 rogel transiens ad aquilonem et
 egrediens ad ensimes. id est fontem
 solis. et pertransit usque ad
 tumulos qui sunt e regione ascensus
 ad domum. descenditque habenboem.
 id est lapides boem filij ruben et
 pertransit ex latere aquilonis ad
 campestriam. descenditque in planitiem.
 et pertransit egreditur contra
 aquilonem bethagla. suntque eritus

eius contra linguam maris
 salissimam ab aquilone in fine
 iordanis ad australem plagam que
 est terminus illius ab oriente. Hec
 est possessio filiorum beniamin
 per terminos suos in circuitu et
 familias suas. Fueruntque ciuitates
 eius hiericho et bethagla et vallis
 casis betharaba et samara-
 im et bethel et auim et affara et
 offera villa bemona et ofui et
 gabee ciuitates duodecim et
 ville earum Babaon et rama et
 beroth et mespbe caphara et
 amosa et recem iarephel et
 tharela et sela bethleph et
 iebus que est bethel gabaad et
 cariatb. ciuitates quattuordecim
 et ville earum. Fuerunt omnes
 ciuitates vigintiseptem. Hec
 est possessio filiorum beniamin
 iuxta familias suas.

C. S. De assignatione sortis sex tribuum
 scilicet simeon: zabulon: ysachar: asser:
 neptalim in medio filiorum israel.
 Ca. XIX

Egressa est sortis secunda filiorum
 simeon per cognationes suas. fuitque
 hereditas eorum in medio possessionis
 filiorum iuda: bethsabee et
 sabee et mola da et asersua
 baala et asem et bethbolad
 bethlarma et siclech et
 bethmarchaboth et asersua
 et bethlepaboth et saroben:
 ciuitates tredecim et ville
 earum. Hym et remon et
 atbar et asan. ciuitates
 quattuor et ville earum.
 Omnes viculi per circuitum
 vrbium istarum usque ad
 balaad bethcameth contra
 australem plagam. Fueruntque
 omnes ciuitates decem et
 septem. Hec est hereditas
 filiorum simeon iuxta
 cognationes suas in
 possessione et funiculo
 filiorum iuda. quia maior
 erat. et idcirco filij
 simeon possederunt in
 medio hereditatis eius.
 Ceciditque sortis tertia
 filiorum zabulon per
 cognationes suas. et factus
 est terminus possessionis
 filiorum zabulon usque
 sarith. Ascenditque de
 mari et medalaa. et
 peruenit in debbaseth
 usque ad torrentem qui
 est contra seconan: et
 reuertitur de sarith
 contra orientem in fines
 ceseleth thabor. et
 egreditur ad dabereth.
 ascenditque contra
 iasie: et inde pertransit
 usque ad orientalem
 plagam getbefer et
 thachasin. et egreditur
 in remon ambar et
 noa. et circumit ad
 aquilonem et natban.
 Suntque egressus eius
 vallis ieptabel et
 catbetet et naalol et
 semron et iedaba et
 bethleem. ciuitates
 duodecim et ville earum.
 Hec est hereditas
 tribus filiorum zabulon
 per cognationes suas.
 vrbes et viculi earum
 ysachar egressa est
 sortis quarta per
 cognationes suas fuitque
 eius hereditas iezrael
 et caphaloth et sunen et
 effraim et senon et
 naaroth et rabboth et
 cesien baemes et
 rameth et engani et
 benadda et bethsese.
 et peruenit terminus
 eius usque thabor et
 sesenna et bethsese.
 erantque eritus eius
 iordanis ciuitates
 sedecim et ville earum.
 Hec est possessio
 filiorum ysachar per
 cognationes suas.
 vrbes et viculi earum.
 Ceciditque sortis
 quinta tribui filiorum
 aser per cognationes
 suas. fuitque terminus
 eorum albat et cali et
 bethel et arab et
 elmeleth et amaad et
 mesal: et peruenit
 usque ad carmelum
 maris et syor et
 labanath ac reuertitur
 contra orientem
 bethdagon:

et pertransit usque Zabulon et vallē septabel contra
 aquilones in betbemetb et neiel. egredietur ad
 leuan cabul et acran et roob et amon et cbana usque
 ad sidonē magnā reuertiturque in bozma usque
 ad ciuitatē munitissimā tyrum et usque osam
 eruntque exitus eius in mare de funiculo ac ziba
 et amma et afeg et roob. ciuitates vigintridue et
 ville earū. Hec est possessio filiorum aser per cognationes
 suas. vrbesque et viculi earum. Filiorum neptalim
 ferta pars cecidit per familias suas. et cepit terminus
 de belecb et belon sannani. et adamique que est
 neceb et febnabel. usque lecun: et egredietur
 contra occidentes et azauothbabor: atque inde
 egredietur in vcuca. et pertransit in zabulon contra
 meridiem. et in aser contra occidentē. et in iuda
 ad iordanē contra ortū solis ciuitates munitissi
 me. assedim ser et ammad et rechatb et ceneretb
 et edema et arama asor et cedes et edrai nasor et
 ieron et magdibelbores et berbanath et betbsa
 mes ciuitates decem nouē et ville earū. Hec est
 possessio tribus filiorum neptalim per cognationes
 suas vrbes et viculi earum. Tribus filiorum dan per
 familias suas egressa est fors septima et fuit ter
 minus possessionis eius saraa et bestaol et hair
 semes. i. ciuitas solis. selebn et baialon et ietbe
 la belon et themna et achron. belcheten iebto
 et baaladiud et bane et barach et ietbreimon atque
 hierco et arechon. cū termino qui respicit iop
 pen et ipso fine concluditur. Ascenderuntque filii
 dan et pugnaverunt contra lesen. ceperuntque eam
 et percusserunt eam in ore gladii. et possederunt
 et habitauerunt in ea: vocantes nomē eius lesen
 dan ex nomē dan patris sui. Hec est possessio
 tribus filiorum dan per cognationes suas: vrbes
 et viculi earum. Tuncque conpleset sorte diuidere
 terram singulis per tribus suas dederunt filii is
 rael possessionē iosue filio num in medio sui iux
 ta preceptum dñi. vrbe[m] quā postulauit than
 nathsaraa in monte effraim. Et edificauit ciui
 tatem: habitauitque in ea. Hec sunt possessiones
 quas sorte diuiserunt eleazar sacerdos et iosue
 filius num. et principes familiarum ac tribuum
 filiorum israel in sylo. coram dño ad ostium taber
 naculi testimonij partitioque sunt terram.

¶ De ciuitatibus refugij quod post sacerdotis
 magni profugus reuertatur in suam ciuitatem
 et domo de qua fugant. **Ca. XX**

Elocutus est dñs ad iosue dicens. Lo
 quere filiis israel: et dic eis. Separa
 te vrbes fugitiuorum. de quibus locutus
 sum ad vos per manum moysi. vt con
 fugiat ad eas quicumque animam percussit nescius
 et possit euadere iram proximi qui ultor est san
 guinis. cum ad vnam earum confugerit ciuita
 tum: stabitque ante portam ciuitatis. et loquetur
 sententiam vrbi illius ea que se comprobent
 innocentem: sicque suscipient eum et dabunt ei
 locum ad habitandum. Tuncque ultor sanguinis

eum fuerit persecutus: non tradent in manus
 eius. quia ignorans percussit proximum eius.
 nec ante biduum triduum ve eius probatur ini
 micus. Et habitabit in ciuitate illa donec stet
 ante iudicium causam reddens facti sui et mo
 rietur sacerdos magnus qui fuerit in illo tem
 pore. Tunc reuertetur homicida. et ingredietur
 ciuitatem et domum suam de qua fugerat. De
 creueruntque cedes in galilea motis neptalim:
 et sychem in monte effraim et cariatbarbe. ipsa
 est bebron in monte iuda: et trans iordanem con
 tra orientalem plagam hiericho. statuerunt bo
 sor que sita est in campestri solitudine de tribu
 ruben et ramoth in galaad de tribu gad et gau
 lon in basan de tribu manasse. Hec ciuitates con
 stitute sunt cunctis filiis israel et aduentis qui ha
 bitabant inter eos vt fugeret ad eas qui animam
 nescius percussisset: et non moreretur in manu
 proximi effusum sanguinem vindicare cupien
 tis. donec staret ante populū expositurus cau
 sam suam.

¶ De ciuitatibus et suburbanis leuitarum
 numero quadraginta octo. de pace data. **XXI**

Accesseruntque principes familiarum leui
 ad eleazarum sacerdotem: et iosue fi
 lium num. et ad duces cognationum per
 singulas tribus filiorum israel. locuti
 sunt ad eos in sylo terre cbanaan: atque dixe
 runt. Dominus precepit per manum moysi vt
 darentur nobis vrbes ad habitandum. et subur
 bana earum ad alenda iumenta. Dederuntque
 filiis israel de possessionibus suis iuxta imperi
 um domini ciuitates et suburbana earum. E
 gressaque est fors in familias caath filiorum aaron
 sacerdotis de tribu iuda et symeon et beniamin
 ciuitates tredecim. et reliquis filiorum caath. i. le
 uitis qui superfuerant de tribubus effraim et
 dan et dimidie tribus manasse: ciuitatis decem
 Porro filiis gerson egressa est fors vt acciperent
 de tribubus ysachar et aser et neptalim. dimidie
 aqz tribu manasse in basan: ciuitates nume
 ro tredecim. Et filiis merari per cognationes
 suas de tribubus ruben et gad et zabulon: vrbes du
 odecim. Dederuntque filii israel leuitis ciuitates
 et suburbana earum sicut precepit dominus per
 manum moysi: singulis sorte tribuētes. De tri
 bus filiorum iuda et symeon dedit iosue ciui
 tates: quarum ista sunt nomina filijs aaron per
 familias caath leuitici generis. prima enim fors
 illis egressa est. cariatbarbe patris enach. quae vo
 cabatur bebron in monte iuda. et suburbana eius
 per circuitum. Agros vero et villas eius dederat
 caleph filio iepbode ad possidendū. Dedit quoque fi
 liis aaron sacerdotibus bebron confugij ciuitatē ac
 suburbana eius. et lobnaz cū suburbanis suis. et
 iether et istimon et belon et dahir et ayn et ietha
 et bethsames cū suburbanis suis: ciuitates no
 ues de tribubus vt dictū est duabus. De tribu autem
 filiorum beniamin gabaon et gabae et anathot
 et almon cū suburbanis suis. ciuitates quattuor

L
 D
 A
 Num. xxv. a
 B

¶ De ciuitatibus refugij quod post sacerdotis magni profugus reuertatur in suam ciuitatem et domo de qua fugant. **Ca. XX**

¶ De ciuitatibus refugij quod post sacerdotis magni profugus reuertatur in suam ciuitatem et domo de qua fugant. **Ca. XX**

omnes simul ciuitates filioꝝ aaron sacerdo
tis tredecim cū suburbanis suis. Reliquis ve
ro per familias filioꝝ caath leuitici generis bec
est data possessio. De tribu effraim vrbes cōfu
gij sychem cū suburbanis suis in monte effraim
et gazer et iebfam et bethoron cū suburbanis
suis ciuitates quattuor. De tribu q̄ dan belte
co et gabatbon et baialon et iethremmon cū subur
banis suis: ciuitates quattuor. Porro de dimi
dia tribu manasse tenach et iethremmon cū subur
banis suis: ciuitates due. oēs ciuitates decē
et suburbana earum date sunt filiis caath infe
rioris gradus. Filiis quoq̄ gerson leuitici gene
ris dedit de dimidia tribu manasse cōfugij ci
uitates. gaulon in basan et bosram cū suburba
nis suis: ciuitates duas. Porro de tribu ysachar
cesion et dabareth et iaramoth et engannim cū
suburbanis suis: ciuitates quattuor. De tribu
aut̄ aser. masan et abdon et elrath et roob cum
suburbanis suis: ciuitates quattuor. De tribu
q̄ neptalim ciuitates cōfugij cedus in galilea
et amothdor et cartbari cū suburbanis suis: ci
uitates tres. Omnes vrbes familiarū gerson
tredecim cū suburbanis suis. Filiis aut̄ mera
ri leuitis inferioris gradus p̄ familias suas. da
ta est de tribu zabulon: iecnal et cartba et dāna
et naalol: ciuitates quattuor: cū suburbanis su
is. De tribu gad ciuitates confugij ramoth in
galaad et manaīm et esebon et iazer: ciuitates
quattuor: cum suburbanis suis. De tribu rubē
vltra iordanem cōtra biericho ciuitates refu
gij. bosor in solitudine. misor et iazer et ierson
et maspha: ciuitates quattuor: cum suburbanis
suis. Omnes vrbes filioꝝ merari p̄ familias et
cognitiones suas duodecim. Itaq̄ ciuitates
vniuerse leuitarū in medio possessionis filioꝝ
israel: fuerunt quadraginta octo cū suburbanis
suis. singule p̄ familias distribute. Deditq̄ do
minus deus israeli oēm terram quā traditurū
se patribus eoz iurauerat. et possederunt illaz
atq̄ habitauerunt in ea. Dataq̄ est ab eo par
in omnes p̄ circuitum nationes. nullusq̄ eis bo
stium resistere ausus est. sed cuncti in eoz ditio
nez redacti sunt. Nec vnū quidem verbum qd̄
illis p̄stiturum se esse. pmiserat. irritum fuit. s̄
rebus expleta sunt omnia.

C. L. S. De dubio et sem̄ is tribubus remissis
ad ppria. et de altari qd̄ fecerunt infinite ma
gnitudinis et de excusatione duarū tribuum: et
sem̄is p̄ altari p̄structo.

Ca. XXII

H
Nusi. xxi. f

Eodem tempore vocauit iosue rubeni
tas et gadditas. et dimidiam tribum
manasse. Dixitq̄ ad eos. Fecistis om
nia que p̄cepit vobis moyses famul
domini. mibi quoq̄ in omnibus obedistis. nec
reliquistis fratres vestros longo tempore vsq̄
in presentes diem. custodientes imperium do
mini dei vestri. Quia igit̄ dedit dñs deus ve
ster fratribus vestris. quietem et pacē sicut pol
licitus est. reuertimini et ite in tabernacula ve
stra. et in terram possessionis quas tradidit vo

bis moyses famulus dñi trans iordanem. tra
dūtarat vt custodiatis attente et opere cōplea
tis mandatū: et legem quā precepit vobis moy
ses famulus dñi. vt diligatis dñm deum vestrū
et ambuletis in omnibus vijs eius. et obserue
tis mandata illius. adbereatisq̄ ei ac seruiatis
in omni corde. et in omni aīma vestra. Benedi
xitq̄ ei iosue et dimisit eos. Qui reuersi sunt in
tabernaculo sua. Dimidie aut̄ tribui manasse
possessiones moyses dederat in basan. et idcir
co medie que sup̄fuit dedit iosue sortem inter
ceteros fratres suos trans iordanem ad occi
dentalem eius plagam. Cūq̄ dimitteret eos
in tabernacula sua et benedixisset eis. dixit ad
eos. In multa substantia atq̄ diuitijs reuert
mini ad sedes vestras cū argento et auro. ere
ac ferro et veste multiplici. Diuidite p̄dam bo
stium cū fratribus vestris. Reuersiq̄ sunt et
abierunt filij ruben et filij gad et dimidia tribus
manasse a filiis israel de sylo que sita est i cha
naan vt intraret galaad ad terrā possessiōis sue
quam obtinuerat iuxta imperiū dñi in manu
moysi. Cūq̄ venissent ad tumulos iordanis i
terram chanaan. edificauerūt iuxta iordanem
altare infinite magnitudinis. Ad cū audissent
filij israel et ad eos certi nūcij detulissent edifi
casse filios ruben et gad et dimidie tribus ma
nasse altare i terra chanaā sup̄ iordanis tumu
los cōtra filios israel. cōuenerūt oēs in sylo vt
ascenderent et dimicarēt p̄tra eos. Et interim
miserunt ad illos in terram galaad p̄bices fi
lium elezari sacerdotis. et decem p̄ncipes cū
eo singulos de singulis tribubus. Qui venerūt
ad filios ruben et gad et dimidie tribus manasse
in terrā galaad: dixeruntq̄ ad eos. Hec mā
dat oīs populus dñi. Que est ista transgressio?
Cur reliquistis dñm deum israel edificātes al
tare sacrilegū. et a cultu illi⁹ recedētes. An pa
rus vobis est q̄ peccastis in beelphegor et vsq̄
in p̄ntem diem macula huius sceleris i vobis
p̄manet. multiq̄ de pplo corruerūt. Et vos ho
die reliquistis dñm. et cras in vniuersum israel
ira eius deseriēt. q̄ si putatis imundā esse ter
ram possessionis vestre. transite ad terrā in q̄
tabernaculū dñi est et habitate iter nos. tñ vt
a dño et a nro cōsortio non recedatis. edificato
altari p̄ter altare dñi dei nostri. Nōne achā fi
lius zare preterijt mandatū dñi. et sup̄ oēm po
pulum israel ira eius incubuit. Et ille erat vn⁹
homo atq̄ vtinaz solus perisset in scelere suo.
Reponderūtq̄ filij ruben et gad. et dimidie tri
bus manasse p̄ncipibus legationis israel. For
tissimus dñs deus ipse nouit. et israel simul in
telliget si p̄uaricationis animo hoc altare con
struximus nō custodiat nos: sed puniat nos in
presenti. Et si ea mēte fecimus vt holocausta et
sacrificium et pacificas victimas sup̄ eo impo
neremus ipse querat et iudicet. et nō ea magis
cogitatione atq̄ tractatu. vt dicerem⁹. cras di
cent filij vestri filiis nris. Quid vob et dño deo
israel? Terminū posuit dñs inter nos et vos o

F filij ruben et filij gad iordanē fluvium. et idcirco partem nō habetis in dño. et per hanc occasionem auertent filij vestri filios nostros a timore dñi. Putauim⁹ itaq; melius. ⁊ dixim⁹. Extruamus nobis altare. Nō in holocausta neq; ad victimas offerendas. sed in testimoniū inter nos et vos. et sobolem nostrā. vestramq; pgeniem vt seruiam⁹ dño. et iuris nostri sit offerre et holocausta et victimas et pacificas hostias et nequaquā dicant cras filij vestri filiis nostris non est vobis pars in dño. q; si voluerint dicere. respondebūt eis. Ecce altare dñi qd fecerūt patres nostri. nō in holocausta. neq; in sacrificiū. sed in testimoniū nostrū ac vestrū. Absit a nobis hoc scel⁹ vt recedam⁹ a dño. et eius vestigia relinquam⁹. extructo altari ad holocausta et sacrificia et victimas offerēdas pter altare dñi dei nostri qd extructus est ante tabernaculum ei⁹. **B** Quib⁹ auditis phinees sacerdos ⁊ pncipes legationis israel q; erāt cū eo placati sunt ⁊ verba filioꝝ rubē ⁊ gad ⁊ dimidiē trib⁹ manasse libētissime susceperūt. Dixitq; phinees fili⁹ eleazari sacerdos ad eos. Nūc scim⁹ q; nobiscū sit dñs: qm̄ alieni estis a puaricatōe hac: ⁊ liberastis filios israel de manu dñi. Reuersusq; ē cū pncipib⁹ a filiis rubē ⁊ gad de terra galaad in chanaan ad filios israel. ⁊ retulit eis. Placuitq; sermo cūctis audientib⁹. Et laudauerunt deū filij israel. ⁊ nequaquā vltra dixerūt vt ascēderēt cōtra eos atq; pugnarent. et delerēt terram possessionis eorū. Vocauerūtq; filij rubē et filij gad altare qd extruxerāt. testimoniū nostrū q; dominus ipse sit deus.

C. S. Exhortatio Josue prohibet societates cum gentibus.

Capitulum XXIII

A **E**toluto autē multo tpe postq; pacē dederat dñs israeli. subiectis in gyro nationibus vniuersis. et josue sã longeuo et psenilis etatis. postq; diuiserat terrā filiis israel s̄m q; dñs imperauerat. vocauit josue oēm israel. maioresq; natu ⁊ pncipes ac duces ac magistrōs. dixitq; ad eos. Ego senui et pgressiois etatis suz. vosq; cernitis oia que fecerit dñs deus vester cunctis per circuitū itū nationibus quomō p vobis iose pugnauerit. Et nūc q; vobis sorte diuisit oēm terraz. ab orientali pte iordanis vsq; ad mare magnū: multaq; adhuc supersunt nationes: dñs de⁹ vester disperdet eas ⁊ auferet a facie vestra et possidebitis terrā sicut vobis pollicit⁹ est. Tm̄ pfortamini et estote solliciti vt custodiatis cūcta q; scripta sunt in volumine legis moysi. et nō declinetis ab eis neq; ad dexterā neq; ad sinistrā ne postq; intraueritis ad gentes que inter vos future sunt: iuretis in nomine deorū earū ⁊ seruiatis eis et adoretis illos. sed adhereatis domino deo vestro quod fecistis vsq; in diem hāc. Et tunc auferet dominus deus in conspectu vestro gentes magnas et robustissimas: et nullus vobis resistere poterit. Unus e vobis persequetur hostium mille viros quā dominus de⁹

us vester pro vobis ipse pugnabit sicut pollicit⁹ est: hoc tantū diligētissime p̄cauete vt diligatis dñm deū vestrū. Quod si volueritis gentiū barbarū q; inter vos habitāt erroꝝ adberere: ⁊ cū eis miscere p̄nubia atq; amicitias copulare. tūc scitote q; dñs deus vester non eas deleat ante faciem vram: sed erunt vobis in foueā ac laqueū ⁊ offendiculiū et latere vestro ⁊ sudes i oculis vestris donec vos auferat atq; disperdat de terra hac optima quā tradidit vob. En ego dodie ingrediar vñ vniuersę terre. et toto aīo cognoscetis q; de oib⁹ verbis q; se dñs p̄stiturū vobis esse pollicit⁹ ē: vñ nō p̄terierit i castum. Sicut ergo impleuit ope quod p̄misit ⁊ p̄spera cūcta venerūt: sic adducet sup vos q̄cqd malorū p̄minat⁹ est. donec vos auferat atq; disperdat de terra hac optima quā tradidit vob: eo q; p̄terit⁹ pactū dñi dei vestri qd pepigit vobiscū ⁊ fueritis diis alienis ⁊ adorauerit⁹ eos. Tūc atq; velociter cōsurgat in vos furor dñi. ⁊ auferem⁹ ab hac terra optia quā tradidit vob. **C. S.** De cōmemoratiōe beneficiorū dñi ⁊ federe ppli ad dñm. de morte Josue et sepultura ossiū Josue de morte eleazari. **Ca. XXIII**

A **C**ongregauitq; josue oīs trib⁹ israel in sychem: ⁊ vocauit maiores natu ac pncipes ⁊ iudices ⁊ magistrōs. steterunt in cōspectu dñi: ⁊ ad pplm̄ sic locutus est. Hec dicit dñs de⁹ israel. Trans fluvium habitauerūt p̄res vestri ab initio. t̄bare pater abrahā ⁊ nachor seruiueruntq; diis alienis. Tūc ergo patrē vestrum abrahā de mesopotamie finib⁹ ⁊ adduxit eū in terrā chanaā: multiplicauitq; semē eius: ⁊ dedi ei ysaac. illiq; rursum dedi iacob ⁊ esau. Et q;bus esau dedi mōtē seyr ad possidendū. iacob vero ⁊ filij eius descēderunt in egyptū. Misitq; moysen ⁊ aaron. ⁊ percussit egyptū multis signis atq; portētis. eduxitq; vos ⁊ patres vestros de egypto ⁊ venistis ad mare. p̄secutiq; sunt egyptij patres vestros cū currīb⁹ ⁊ equitatu vsq; ad mare rubrū. Lauderūt autē ad dñm filij israel: q; posuit tenebras inter vos ⁊ egyptios et adduxit sup eos mare ⁊ operuit eos. Uiderūt oculi vestri cūcra que in egypto fecerim ⁊ habitastis in solitudine multo tēpore ⁊ introduxi vos in terrā amorreū qui habitabat trans iordanē. Tūc pugnaret⁹ p̄tra vos. tradidi eos in man⁹ vestras ⁊ possedistis terrā eorū atq; interfecistis eos. Surrexit autē balach fili⁹ sephor rex moab ⁊ pugnavit p̄tra israel. Misitq; ⁊ vocauit balaā filium beor vt malediceret vobis ⁊ ego nolui audire eum: sed ecōtrario p̄ illū benedixi vobis ⁊ liberavi vos de manu eius. Transististisq; iordanē ⁊ venistis ad hierico. pugnaueruntq; contravos viri ciuitatis eius ammorreus ⁊ p̄bereseus et chaneus ⁊ etheus ⁊ gergeseus ⁊ euus ⁊ iebuseus ⁊ tradidi illos in manus vestras. Misitq; ante vos scabrones ⁊ eieci eos de locis suis. duos reges amorreorū. nō i gladio ⁊ i arcu tuo. dedi q; vobis terrā in qua non laborastis. et vt

D 11. Reg. 11. a

B Gen. 11. d

B Gen. 22. a
Gen. 22. c

B Exo. 11. b

B

B Nu. 21. f

L

J.co.
I. Reg. vij. a
I. bob. xij. c

bes quas non edificastis vt habitaretis in eis vineas et oliueta q̄ nō plantastis. Nūc ergo tēmete dñm ⁊ seruite ei p̄fecto corde atq̄ verissimō. ⁊ auferte deos quibus seruierūt patres vestri in mesopotamia et in egypto ac seruite domino. Sinaūt malū vobis videt̄ vt dño seruiatis. optio vob̄ dat̄. Eligite hodie qd̄ placet cui seruire potissimū debeatis vtrū dñs: quib̄ seruierunt patres vestri in mesopotamia: an dñs ammoreoz in quoz terra habitatis. Ego aut̄ et dom⁹ mea seruiem⁹ dño. R̄nditq̄ ppl̄s: ⁊ ait Absit a nobis vt relinquam⁹ dñm et seruiam⁹ dñs alienis. Dñs deus noster ipse eduxit nos et patres nostros de terra gypti ⁊ de domo seruitutis. fecitq̄ vidētib⁹ nobis signa ingētia. et custodiuit nos in om̄i via per quā ambulauimus et in cūctis ppl̄is p̄ quos transiuimus et eiecit vniuersas gentes ammoreum habitatorē terre quā nos intrauim⁹. Seruiem⁹ igitur dño. quia ipse ē deus noster. Dixitq̄ iosue ad ppl̄m. Non poteritis seruire dño. deus em̄ sanctus et fortis emulator est. nec ignoscet sceleribus vestris atq̄ pctis. Si dimiseritis dominū ⁊ seruieritis dñs alienis. cōuertet se et affliget vos atq̄ subuertet. postq̄ vobis p̄stiterit bona. Dixitq̄ populus ad iosue. Nequaquā ita vt loqueris erit. s̄ domino seruiem⁹. Et iosue ad populū. testes inquit vos estis. qz ipsi elegeritis vobis dominū vt fuitis ei. R̄nderūtq̄. Testes. Nūc ergo ait auferte deos alienos de medio vestri. et icinate corda vestra ad dñm deū israel. Dixitq̄ ppl̄s ad iosue. Dño deo nostro fuiem⁹. et obediētes erimus p̄ceptis ei⁹. Percussit ergo iosue in die illo fedus et p̄posuit populo p̄cepta atq̄ iudicia in sychem. Scripsit quoq̄ om̄ia v̄ba hec in volumine legis dñi. et tulit lapidē p̄ gradē posuitq̄ eū subter quercū q̄ erat in sanctuario dñi et dixit ad oēm ppl̄m. En lapis iste erit vobis in testimoniū qd̄ audieritis om̄ia v̄ba dñi q̄ locut⁹ est vobis ne forte postea negare velitis ⁊ mentiri dño deo vestro. Dimisitq̄ ppl̄m singulos in possessionē suā. Et post hec mortuus est iosue filius nun seruus dñi. centū decē annoz sepelierūtq̄ eū in finibus possessionis sue i thānathbare que ē sita in mōte effraim. a septētrionali pte mōtis gaas. Seruiuitq̄ israel dño cūctis dieb⁹ iosue ⁊ senioz q̄ lōgo vixerāt tpe post iosue. ⁊ qui nouerāt oīa opa dñi q̄ fecerat in israel. Ossa quoq̄ ioseph q̄ tulerāt filij israel de egypto: sepelierūt in sychem in pte agri quē emerat iacob a filijs emmoz p̄tis syche cētū nouell⁹ ouib⁹. ⁊ fuit i possessionē filioz ioseph. Eleazar q̄ filius aarō mortu⁹ ē. ⁊ sepelierūt eū i gaabaath p̄binees. filij ei⁹ q̄ data ē in mōte effraim.

Explicit liber Josue. Incipit liber ioseph quem nos iudicium appellamus.

Et Josue mortuo iudas p̄stitit dux bellicus: cū quo symeon ascendit chanaanem. de adonibezech. de terra tradita caleph. de irriguo duplici. de gentibus cū israel sub tributis. La. I.

Est mortem

iosue p̄suluerūt filij israel dominus dicitur Quis ascendet an nos? chanaanem ⁊ erit dux belli. Dixitq̄ dñs. Iudas ascendet. ecce tradidi terrā i manu ei⁹. Et ait iudas symeon fratri suo. Ascende mecum in sortē meā. ⁊ pugna chanaanem. vt ⁊ ego p̄gā tecū in sortē tuā. Et abiit cū eo symeon. Ascenditq̄ iudas ⁊ tradidit dñs chanaanem ac p̄berezeū in man⁹ eoz. ⁊ p̄cusserūt in bezech decez milia viroz. Inuenerūtq̄ adonibezech in bezech: ⁊ pugnaverūt cōtra eū ac p̄cusserūt chanaanem ⁊ p̄berezeū. Fugit aut̄ adonibezech. quē persecuti cōprehenderūt cefis summitatib⁹ manu ei⁹ ac pedū. Dixitq̄ adonibezech. Septuaginta reges amputatis manū ac pedū summitatib⁹ colligebāt sub mēsa mea ciboz reliquias sicut feci. ita reddidit mibi de⁹. Adduxeruntq̄ eū in hierusalē et ibi mortu⁹ ē. P̄pugnātes ergo filij iuda hierusalē. ceperūt eā. et p̄cusserunt in ore gladij tradētes cūctā incēdio ciuitatem. Et postea descēdentes pugnaverūt chanaanem q̄ habitabat i mōtanis ⁊ ad meridiē in cāpestris. Pergēs q̄ iudas chanaanem q̄ habitabat in bebrō cui⁹ nomē fuit ariq̄ cariatbarbe p̄cussit sesai ⁊ baymā ⁊ tholmā. atq̄ inde p̄fectus abiit ad habitatores dabir. cui⁹ nomē erat cariatsepber. i. ciuitas litterarū. Dixitq̄ caleph. Qui p̄cussit cariatsepber ⁊ vastauerit eā. dabo ei arā filiā meā vxorē. Cūq̄ cepisset eā othontel filius cenē frat̄ caleph mior. dedit ei arā filiā suā iugē. Quā p̄gētē in itinere monuit vir su⁹ vt peteret a p̄e suo agrū. Que cū spirasset sedēs in asino dixit ei caleph. Quid habes? At illa r̄ndit. Da mibi b̄ndictionē. qz terrā arētē dedisti mibi. da ⁊ irriguā aq̄s. Dedit q̄ caleph irriguū super⁹ et irriguū infer⁹. Filij aut̄ cinei cognati moyfi ascēderūt de ciuitate palmarū cū filijs iuda in desertū sortis ei⁹: qd̄ est ad meridiē arāth et bitauerūt cū eo. Abiit aut̄ iudas cū symeone fratre suo. ⁊ p̄cussit fil chanaanem q̄ bitabat in sepbat: ⁊ interfecerūt eū. Vocatūq̄ ē nomē vrb̄ hōma. i. anathema. Cepitq̄ iudas gazā cū finib⁹ suis. et aschalonē atq̄ accharō cū teris suis. Fuitq̄ dñs cū iuda: ⁊ mōtāā possedit. Nec potuit delere bitatores vall. qz falcat⁹ currib⁹ abūdabāt. Dederūtq̄ caleph bebrō sicut dixerat moyfes. q̄ deleuit ex ea tres filios enach. Jebuseū aut̄ bitatorē h̄rlz nō deleuerūt filij bēiamin. habitauitq̄ iebuse⁹ cū filijs bēiamin in h̄rlm vsq̄ in p̄ntē diē. Dom⁹ q̄ ioseph ascendit i betbel. fuitq̄ dñs cū eis. Nā cū obsiderēt vrbē q̄ prius luzā vocabat. viderūt hominē egredientē de ciuitate dixeruntq̄ ad eū. Quid de nobis introitū ciuitatis. et faciemus tecum misericordiā. Qui cū oñdiss̄ eis. percusserūt vt

5.co.

F

B

Exod. xij. d

Josue. i. par.

Josue. vij.

Josue. i. a. r. iij. a. c. r. i. a

hem in ore gladij. boiem aut illuz et oem cognationem eius dimiserunt. Qui dimissus abiit in terram et bim et edificauit ibi ciuitate vocauitqz eam luzam qz ita appellatur vsqz in pntes die. **M**anasses qz no deleuit bethsan et canath cum viculis suis. et habitatores dor et iebbla et mageddo cum viculis suis. cepitqz chananeus habitare cum eis. Postqz aut pfortatus est israel fecit eos tributarios et delere noluit. **E**fraim etiam non interfecit chananeum qz habitabat in gazer sed habitauit cum eo. zabulo non deleuit habitatores bethbron et naalon. s; habitauit chananeus i medio eius. factqz est ei tributarius. **A**ser qz no deleuit habitatores accho et sidonis alab et achacib et ama et apbech et roob. habitauitqz in medio chananei bitatoris illius terre nec interfecit eum. **N**eptalim qz non deleuit bitatores bethsemes et bethanath. et habitauit inter chananeum bitatore terre fueritqz ei bethsemiter et bethanite tributarij. **A**rtauitqz amoreus filios dan i mote nec dedit eis locu vt ad plantiora descenderent. bitauitqz in monte bares qd interpretatur testatio i baylo et salabim. **E**t aggrauata e manus domus ioseph. factusqz est ei tributarius. **F**uit aut terminus amorrei ab ascensu scorpionis petra et supiora loca.

E. S. Mittit angelus ad locu flentiu. peccat israel et tradit hostib; et penitet et liberat.

A Sed et angelus dñi d galgalis ad locu flentiu: et ait. **E**duri vos de egypto et introduri in terram p q iurauit patribus vestris: et pollicitus sum vt no facerem irritu pactu meu vobiscu i sepieternu. ita dicitat vt no ferietis sed; cum bitatorib; terre b; et aras eoz subuerteret; et noluitis audire vocem mea. **E**tur hoc fecistis? **Q**uãobrem nolui delere eos a facie v;ra. vt beatu hostes et di; eoz sint vobis i ruina. **E**t qz loqref angelus dñi h; ba ad oes filios israel: eleuauerunt vocem suã et fleuerunt. **E**t vocatu e nome loci ill; locus flentiu; siue lachrymaru. imolaueruntqz ibi hostias dño. **D**imisit ergo iosue pplm. et abierunt filij israel vnusqz i possessione sua. vt obtineret ea seruiert qz dño cunctis dieb; ei; et senioz. qz logo p eum viterunt tpe et nouerunt oia opa dñi q fecerat cu israel. **M**ortuus e aut iosue filius nu famulus dñi ceteru et decem anoz et sepelieit eu i finib; possessiois sue i thanathbare i monte effrai a septentrionali plaga motis gaas. **D**isqz illa gnatio pgregata e ad patres suos et surrexerunt alij qui non nouerunt dñm: et opa q fecerat cu israel. **F**eceruntqz filij israel malu in conspectu dñi et seruiert baalim. ac dimiserunt dñs deũ patrũ suoz q eduxerat eos de tra egypti. et secuti sunt deos alienos deos qz pploz q habitabat i circuitu eoz et adorauerunt eos. et ad iracundia; citauerunt dñm. dimiseruntqz et seruietes baal et astaroth. **I**ratuqz dñs ptra israel tradidit eos in man; diripiētũ; q ceperunt eos et vendiderunt hostibus q habitabat p gyrũ nec potuerunt resistere aduersarijs

suis. sed quocũqz pgerere voluissent. manus dñi super eos erat. sicut locutus est et iurauit eis et vehementer afflicti sunt. **S**uscitauitqz dñs iudices q liberarent eos de vastantium manibus. sed nec eos audire voluerunt: fornicantes cum dijs alienis et adorantes eos. **E**t ito deseruerunt viam per quam ingressi fuerant patres eorum: et audientes mandata domini omnia fecere contraria. **E**t qz dñs iudices suscitaret. in diebus eoz flectebatur misericordia. et audiebat afflictorum gemitus. et liberabat eos decede vastantium. **P**ostqz aut mortu; esset iudex reuertebantur. et multo faciebant maiora quaz fecerant patres eorum sequentes deos alienos seruietes eis et adorantes illos. **N**on dimiserunt adinventiones suas et viam durissimã per quam ambulare consueuerant. **I**ratuqz e furoz domini i isrl et ait. **Q**uia irritu fecit gessita pactu meu qd pepigeram cum patribus eorum et vocem meam audire pcepit. et ego non delebo gentes quas dimisit iosue: et mortu; est. vt in ipis experiar israel vtrum custodiant viam dñi. et ambulent in ea. sicut custodierunt patres eoz. an non. **D**imisit ergo dñs oes nationes has. et cito subuere noluit. nec tradidit in manus iosue.

E. S. Noianf gētes derelictē ad exercitādũ israel s; et ipi cū eis cōnubia iūgūt. traduntur aut israelite i manus Ebusanrasathaim regis mesopotamie octo annis quos liberat Othoniel. post hoc pmit eos Eglon rex moab. xvij. ānis quos liberat Abot. post hūc sanigar defēdit isrl pcutiēs sexcētosvomere.

H sunt gentes quas dñs dereliquit vt erudiret i eis israelē et oes q no nouerant bella chananeoz. et postea discerent filij eoz certare cum hostib;. et bre p̄suetudinē pliadĩ qnqz satrapas philistinoz oemqz chananeũ et sidoniũ. atqz eueũ q habitabat i mote libano de mote baal berrmon vsqz ad introitu emath. **D**imisitqz eos vt i ipis experiretur israelē vtru audiret madata dñi q p̄cepat patrib; eoz p manũ moysi: an no. **I**taqz filij israel bitauerunt in medio chananeit et beiet et amorei et pberezei et euei et iebusei. et duxerunt vxores filias eoz. ipsiqz filias suas filijs eoz tradiderunt. et seruiert dijs eoz. **F**eceruntqz malu in conspectu dñi. et oblitũ sunt dei sui seruietes baalim et astaroth. **I**ratuqz ptra israel dñs tradidit eos i man; ebusanrasathaim regis mesopotamie: seruiertqz ei octo annis. **E**t clamauerunt ad dñm qui suscitauit eis saluatorem: et liberauit eos othoniel videlicet filium cenē fratrem caleph minorem. fuitqz i eo sp̄rit; dñi: et iudicauit israel. **E**gressusqz est ad pugnaz et tradidit dñs in man; eius ebusanrasathaim regē syrie: et opp̄ssit eũ. **Q**uēuitqz terra quadraginta annis. et mortu; est othoniel filius cenē. **A**ddiderunt aut filij israel facere malu in conspectu dñi. q pfortauit aduersus eos eglon

Josue. vij. d

J. iii. a. et. iij. a. et. vi. a

J. i. b. et. j. co. et. j. iij. a. et. vi. a. et. t. b.

J. co.

J. co.

regem moab. quia fecerunt malus in conspectu eius. Et copulavit ei filios ammon et amalech abijtque et percussit israel. atque possedit urbem palmarum. Servieruntque filii israel eglon regi moab decem et octo annis. et postea clamaverunt ad dominum. Qui suscitavit eis salvatorem vocabulo aiorb filium gera filii gemini. qui vtraque manu pro dextera utebatur. Miseruntque filii israel per illum munera eglon regi moab. Qui fecit sibi gladium ancipitem habentes in medio capulum longitudinis palme manns et accinctus est eo subter sagum in dextro femore. Obtulitque munera eglon regi moab. Erat autem eglon crassus nimis. Eumque obtulisset ei mueraprosecutus est socios qui cum eo venerant. et reuersus de galgalis ubi erant idola. dixit ad regem. Verbum secretum habeo ad te o rex. Et ille imperavit silentium. Egressisque omnibus qui circa eum erant: ingressus est aiorb ad eum. Sedebat autem in estiuo cenaculo solus. Dixitque. Verbum dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno. Extenditque aiorb sinistram manum et tulit siccam de dextero femore suo infixitque eam in ventrem eius tam valide ut capulus sequeret ferrum in vulnere. ac pinguisimo adipestringeretur. Nec eduxit gladium. sed ita ut percussisset reliquit in corpore. statimque per secreta nature alii stercorea proruperunt. Aiorb autem clausis diligentissime ostiis cenaculis confirmatis sera posticum egressus est. Servique regis ingressi. viderunt clausas fores cenaculi: atque dixerunt. Forsitan purgat alius in estiuo cenaculo. Expectantesque diu donec erubescerent. et videntes quod nullus aperiret: tulerunt clavem et apientes inuenerunt dominum suum in terra iacentem mortuum. Aiorb autem dum illi turbarentur effugit et pertransiit locum idolorum unde reuersus fuerat. Venitque in seyrath et statim insonuit buccina in monte effraim. descenderuntque cum eo filii israel ipso in fronte gradiente. Qui dixit ad eos. Sequimini me. Tradidit enim dominus inimicos nostros moabitas in manus nostras. Descenderuntque post eum et occupauerunt vada iordanis que transmittunt in moab: et non dimiserunt transire quemquam. sed percusserunt moabitas in tempore illo circiter decem milia omnes robustos et fortes viros. Nullus eorum evadere potuit. Humiliatusque est moab in die illo sub manu israel et quiescit terra octoginta annis a preliis. Post hunc fuit sangar filius anath qui percussit de philistinim sexcentos viros vomere. Et ipse quoque defendit israel.

¶ C. S. De delbora pphetissa et pugna Barath et Lizara ducem militie Jabim. Lizara a Jabel uxore Abel cinei occiditur. Ca. III

¶ s. ii. b. et. s. a
r. j. vi. a
Reg. vij. b

Adideruntque filii israel facere malus in conspectu domini post mortem aiorb. et tradidit illos dominus in manus jabim regis chanaan. qui regnavit in asor. habuitque ducem exercitus sui nomine Sysara. Ipse

autem habitabat in aroseth gentium. Clamaveruntque filii israel ad dominum. Nongentos enim habebat falcatos currus. et per viginti annos vehementer oppresserat eos. Erat autem delbora pphetes vxoris lapidoth. que iudicabat populum in illo tempore. et sedebat sub palma que nomine illius vocabatur. Inter rama et betbel in monte effraim. Ascendebantque ad eam filii israel in omne iudicium. Que misit et vocavit barach filium abinoe de cedees neptalim: dixitque ad eum. Precepit tibi dominus deus israel. Uade descende. et duc exercitum in montem thabor: tollesque tecum decem milia pugnatorum de filiis neptalim et de filiis zabulon. Ego autem adducam ad te in loco torrentis cyson sysara principem exercitus jabim et currus eius atque omnem multitudinem: et tradam eos in manu tua. Dixitque ad eam barach. Si venis mecum: vadam. si noli eris venire mecum non pergam. Que dixit ad eum. Ibo quidem tecum: sed in hac vice victoria non reputabitur tibi. quia in manu mulieris tradetur sysara. Surrexit itaque delbora et perrexit cum barach in cedees. Qui accersitis zabulon et neptali ascendit cum decem milibus pugnatorum habens delboram in comitatu suo. Aber autem cineus recesserat quondam a ceteris cineis fratribus filiis suis obab cognati moysi. et tetenderat tabernacula usque ad vallam que vocatur sennim. et erat iuxta cedees. Nunciatusque est sysare quod ascendisset barach filius abinoem in montem thabor. et congregavit nongentes falcatos currus: et omnem exercitum de aroseth gentium ad torrentem cyson. Dixitque delbora ad barach. Surge. hec est enim dies in qua tradidit dominus sysara in manus tuas. En ipse ductor est tuus. Descendit itaque barach de monte thabor et decem milia pugnatorum cum eo. Perterritusque dominus sysara et omnis currus eius. uniuersamque multitudinem in ore gladii ad conspectum barach intantum ut sysara de curru desiliens pedibus fugeret. et barach persequeret fugientes currus et exercitum usque ad aroseth gentium et omnis hostium multitudo usque ad internitionem caderet. Sysara autem fugiens peruenit ad tentorium iabel vxoris aber cinei. Erat autem pariter iabin regem asor. et domus aber cinei. Egressa igitur iabel in occursum sysare. dixit ad eum. Intra ad me domine mi. ne timeas. Qui ingressus tabernaculum eius et opertus ab ea pallio dixit ad eam. Da mihi obsecro paululum aque quia sitio valde. Que aperuit uterem lacris: et dedit ei bibere. et operuit illum. Dixitque sysara ad eam. Sta ante ostium tabernaculi. et cum venerit aliquis interrogans te et dicens. numquid hic est aliquis. respondebis. Nullus est. Tulit itaque iabel vxorem aber clauum tabernaculi: assumens pariter et malleum et ingressa abscondite et cum silentio. posuit super typus capitis eius clauum. percussitque malleo defixit in cerebrum usque ad terram. que soporem mortis socias defecit. et mortuus est. Et ecce barach sequens sysara veniebat. egressaque iabel in occur-

sum eius: dicit ei. Veni et ostendam tibi virum quem queris. Qui cum intrasset ad eam vidit sycaram facientem mortuum: et clavum infixum in tempore eius. Humiliavit ergo deus in die illo sabin regem chanaan coram filiis israel: qui crescebant quotidie et forti manu opprimebant sabin regem chanaan donec delerent eum.

C. S. De cantico quod cecinerunt delbora et barach post victoriam.

Capitulum V. Cecineruntque delbora et barach filius abinoem in illo die: dicentes. Qui spore obtulistis de israel animas vestras ad periculum: benedicite domino. Audite reges: auribus percipite principes. Ego sum ego sum qui domino canam. psallam domino deo israel. Domine cum exires de seyr: et transires per regiones edom. terra mota est. celique ac nubes distillantur aquis. Montes fluerunt a facie domini: et synai a facie domini dei israel. In diebus sangar filii anath in diebus sabel quieverunt semite. et qui ingrediebantur per eas ambulaverunt per calles devios. Lessaverunt fortes in israel et quieverunt donec surgeret delbora. surgeret mater in israel. Nova bella elegit dominus: et portas hostium ipse subvertit. Elypeus et bastasi apparuerunt in quadraginta milibus israel. Cor meum diligit principes israel. Qui propria voluntate obtulistis vos discrimini benedicite domino. qui ascenditis super nitentes asinos et sedetis supra in iudicio et ambulatis in via loquimini. Ubi collisi sunt currus et hostium suffocatus est exercitus. ibi narrentur iusticie domini: et demerita in fortes israel. Tunc descendit populus domini ad portas. et non obtinuit principatum. Surge surge delbora. surge surge et loquere canticum. Surge barach et apprehende captivos tuos filii abinoem. Saluate sunt reliquie populi domini in fortibus dimicavit. Ex effraim deleuit eos in amalech. et post eum et beniamin in populos tuos o amalech. De machir principes descendunt. et de zabulon qui exercitum duceret ad bellandum. Duces ysachar fuere cum delbora. et barach vestigia sunt secuti: qui quasi in preceptis ac baratrum se discrimini dedit. Diviso contra se ruben. magnanimo reperta est contentio. Quare habitas inter duos terminos ut audias sibi los gregum. Diviso contra se ruben: magnanimo reperta est contentio. Balaad trans iordanem quiescebat et dan vocabatur nauibus. Aser habitabat in litore maris: et in portibus morabatur. zabulon vero et neptalim obtulerunt aias suas morti in regione morome. Tenuerunt reges et pugnaverunt. pugnaverunt reges chanaan in thane iuxta aquas mageddo et tamen nihil tulere predantes. De celo dimicatum est contra eos. stelle manentes in ordine et cursu suo adversus sycaram pugnaverunt. Torrens cyson traxit cadauera eorum torrens cadumim. torrens cyson. Conculca aia mea robustos. Ungule eorum ceciderunt fugientibus impetu. et per precepta ruentibus fortissimis hostium. Maledicite terre

meros. dicit angelus domini: maledicite habitatoribus eius quia non venerunt ad auxilium domini. in adiutorium fortissimorum eius. Benedicite inter mulieres sabel ykor aber cinei. et benedicite in tabernaculo suo. Aquam petenti lac dedit. et in phiala principum obtulit butyrum. Sinistram manum misit ad clavum: et dextram ad fabrorum malleos. percussitque sycaram quem rens in capite vulneri locum et tempore valide perforans. Inter pedes eius ruit. defecit et mortuus est. Tolvebat ante pedes eius et iacebat et animis et mirabilis. Per fenestram respiciens ululabat mater eius. et de cenaculo loquebatur. Cur moras regredi currus eius. quare tarda fuerunt pedes quadrigarum illius? Una sapientior ceteris virtutibus eius. Hec socru verba respondit. Forsitan nunc dividit spolia et pulcherrima feminarum eligis ei. Vestes diversorum collarum sycare traduntur in predam: et suppellex varia ad ornanda colla coegeritur. Sic peant omnes inimici tui domine: qui autem diligunt te sicut sol in ortu suo splendet. ita rutilent. Quiescitque terra per quadraginta annos.

C. S. Israel a madian opprimitur. de gedeeone et sacrificio eius. de ara baal destructa. de signo dato in vellere.

Capitulum VI. Cecerunt autem filii israel malum in conspectu domini qui tradidit illos in manu madian septem annis. et oppressi sunt valde ab eis. Feceruntque sibi atria et speluncas in montibus. et munitissima ad repugnandum loca. Tunc senisset israel. ascendebat madian et amalech ceterisque orientalium nationum: et apud eos fingentes terrorem sicut erant in herbis cuncta vastabant usque ad introitum gaze. nihilque omnino ad vitam pertinens relinquebant in israel. non oves. non boves. non asinos. Ipsi enim et universi greges eorum veniebant cum tabernaculis suis. et instar locustarum universa conplebant. innumera multitudo hominum et camelorum quicquid tetigerant devastantes. Humiliatusque est israel valde in conspectu madian. Et clamavit ad dominum postulans auxilium. contra madianitas. Qui misit ad eos virum prophetam: et locutus est. Hec dicit dominus deus israel. Ego vos feci ascendere de egypto et eduxi vos de domo servitutis: et liberaui de manu egyptiorum: et omnium inimicorum qui affligebant vos. Eiecique eos ad introitum vestrum et tradidi vobis terram eorum: et dixi. Ego dominus deus vester. Ne timeatis deos ammoreorum in quorum terra habitatis. Et nolueritis audire vocem meam. Tenuit autem angelus domini et sedit sub quercu que erat in effraim: et premebat ad ioas patrem familie ezri. Tunc gedeeon filius eius excuteret atque purgaret frumenta in torculari ut fugeret madian. apparuit ei angelus domini: et ait. Dominus tecum virosum fortissime. Dixitque ei gedeeon. Obsecro mi domine si dominus nobiscum est: cur ergo apprehenderunt nos hec omnia? Ubi sunt mirabilia eius que narrauerunt patres nostri atque dixerunt de egypto eduxit nos dominus: Nunc autem dereliquit nos dominus et tradidit in manu madian. Responderuntque ad eum dominus et ait. Uade in hac fortitudine tua et libera

D
Luce. 1. 10

H
S. ij. b. 7. f. a
2. iij. a

B

E

1. Reg. vij. c

K

rabis israel de manu madian. Scito quod miseris te. Qui respondens ait. Obsecro mi domine in quo liberabo israel. Ecce familia mea infima est in manasse: et ego minimus in domo patris mei. Dixitque ei dominus. Ego ero tecum: et percutes madian quasi unum virum. Et ille. Si inveni inquit gratiam coram te: da mihi signum quod tu sis: qui loqueris ad me. Nec recedas hinc donec revertar ad te portans sacrificium et offerens tibi. Qui respondit. Ego prestolabor adventum tuum. Ingressus est itaque gedeon et corit bedum. Et de farinae modio azymos panes carnesque ponens in canistro et ius carnis mittens in ollam. tulit omnia sub quercu et obtulit ei. Cui dixit angelus domini. Tolle carnes et azymos panes: et pone supra petram illam: et ius desuper funde. Cumque fecisset ita: extendit angelus domini summitatem virge quam tenebat in manu et tetigit carnes et panes azymos. ascenditque ignis de petra et carnes azymosque panes consumpsit. angelus autem domini evanuit ex oculis eius. Vidensque gedeon quod esset angelus domini ait. Heu mi domine deus quia vidi angelum domini facie ad faciem. Dixitque ei dominus. Pax tecum. Ne timeas. non morieris. Edificavit ergo ibi gedeon altare domino. vocavitque illud: domini patris usque in presentem diem. Cumque adhuc esset in effra que est familie ezri. nocte illa dixit dominus ad eum. Tolle taurum patris tui: et alterum taurum annorum septem. destruesque aram baal que est patris tui. et nemus quod circa aram est succide: et edificabis altare domino deo tuo in summitate petre huius: super quam ante sacrificium posuisti: tollesque taurum secundum et offeres holocaustum super struem lignorum que de nemore succideris. Assumpsit ergo gedeon decem viris de servis suis. fecit sicut preceperat ei dominus. Timens autem domus patris sui: et boves illius civitatis per diem noluit facere: sed omnia nocte complevit. Cumque surrexissent viri oppidi eius mane. viderunt destructam aram baal lucumque succisum et taurum alterum impositum super altare quod tunc edificatum erat. Dixeruntque ad invicem. Quis hoc fecit? Cumque perquireret auctorem facti dictum est. Gedeon filius ioas fecit bec omnia. Et dixerunt ad ioas. Produca filium tuum huc. ut moriatur quia destruxit aram baal et succidit nemus. Quibus ille respondit. Nunquid ultores estis baal. ut pugnetis pro eo? Qui aduersarius est eius. moriatur antequam lux crastina veniat. Si deus est: vindicet se de eo qui suffodit aram eius. Et illo die vocatus est gedeon bierobaal. eo quod dixisset ioas. vlciscatur se de eo baal qui suffodit aram eius. Agit omnis madian et amalech et orientales populi congregati sunt simul: et transeuntes iordanem. castrametati sunt in valle israhel. Spiritus autem domini induit gedeon. qui clangens buccina convocavit domum abiezer ut sequeretur se. Misitque nuncios in universum manassen. qui et ipse secutus est eum. Et alios nuncios in aser et zabulon et neptalim qui occurrerunt ei. Dixitque gedeon ad dominum. Visaluum facis per manum meam populum israhel sicut locutus es. ponam hoc vellus lane in area. Si ros in solo vellere fuerit: et in omni terra siccitas: sciam quod per manum meam sicut locutus es liberabis israhel. Factumque est ita. Et de nocte consurgens expresso vellere conchas rose implevit. Dixitque rursus ad dominum. Ne irascatur furor tuus contra me. si adhuc semel tempta vero signum querens in vellere. Oro ut solum vellus siccum sit: et omnis terra rose madens. Fecitque dominus nocte illa ut postulauerat. et fuit siccitas in solo vellere: ros in omni terra.

De probatione populi ad aquas: de somno narrato in castris madian. lagenis vacuis complofis in lucernis in medio lampadarum: et tub. de Deb et zeb interfectis ab effrai. VII

Igitur bierobaal qui et gedeon de nocte consurgens et omnis populus cum eo venit ad fontem qui vocatur arad. Erant autem castra madian in valle ad septentrionales plagas collis excelsi. Dixitque dominus ad gedeon. Multus tecum est populus: nec trades madian in manus eius ne gloriatur contra me israhel: et dicat. meis viribus liberatus sum. Loquere ad populum: et cunctis audientibus predicat. Qui formidolosus et timidus est: reuertatur. Recesse runtque de monte galaad et reuersi sunt ex populo viginti duo milia virorum. et tantum decem milia remanserunt. Dixitque dominus ad gedeon. Adhuc populus multus est. Duc eos ad aquas et ibi probabo illos: et de quo dixerero tibi ut tecum vadat ipse pergit: quem ire prohibeero. reuertatur. Cumque descendisset populus ad aquas. dixit dominus ad gedeon. Qui manu et lingua lambuerit aquas sicut solent canes lambere sepabis eos seorsum qui autem curuatis genibus biberint. in altera parte erunt. Fuit itaque numerus eorum qui manu ad os percipiente aquas lambuerant treceti viri. omnis autem reliqua multitudo flexo poplice biberat. Et ait dominus ad gedeon. In trecetis viris qui lambuerunt aquas liberabovos et tradam in manu tua madian omnis autem reliqua multitudo reuertatur in locum suum. Sumptis itaque per numero cybaris et tubis omnes reliqua multitudines abire precepit ad tabernaculum suum. Et ipse cum trecetis viris se certaminum dedit. Castra autem madian erant subter in valle. Eadem nocte dixit dominus ad eum. Surge et descende in castra: quia tradidi eos in manu tua. Sin autem solus ire formidas descendat tecum perbara puer tuus. Et cum audieris quid loquantur. tunc confortabunt manus tue. et securior ad ostium castra descendes. Descendit ergo ipse et perbara puer eius in partes castrorum. ubi erant armatorum vigilie. Madian autem et amalech et omnes orientales populi fusi iacebant in valle ut locustarum multitudo. Camelis autem innumerabiles erant. sicut arena que iacet in litore maris. Cumque venisset gedeon narrabat aliquis somnium proximo suo: et in hunc modum referebat quod viderat. Vidi somnium et videbatur mihi quasi subcinericius panis et bordeo volui. et in castra madian descendere. cum

D

E

F

J. xv. b

B

¶ peruenisset ad tabernaculum percussit illud
 atque subuertit: et terre funditus coequauit. Res-
 pondit is cui loquebatur. Non est hoc aliud nisi
 si gladius gedeonis filij ioas viri israelite. Tra-
 didit enim dominus in manus eius madian: et omnia ca-
 stra eius. Cumque audisset gedeon somnium et in-
 terpretationem eius. adorauit et reuersus est ad ca-
 stra israel et ait. Surgite. tradidit enim dominus in ma-
 nus nostras castra madian. Diuisitque trecentos
 viros in tres partes et dedit tubas in manibus
 eorum. lagenasque vacuas ac lampades in me-
 dio lagenarum. Et dixit ad eos. Quod me facere
 videritis hoc facite. Ingrediar partem castrorum
 et quod fecero sectamini. Quando personuerit
 tuba in manu mea. vos quoque per castrorum circui-
 tum clangite et clamate domino et gedeon. In-
 gressusque est gedeon et trecenti viri qui erant cum
 eo in partem castrorum incipientibus vigilijs no-
 ctis medie et custodibus succitatis. ceperunt buc-
 cinis clangere: et complodere inter se lagenas
 Cumque per gyrum castrorum in tribus personarent
 locis. et hydrias confregissent: tenuerunt fini-
 stris manibus lampades et dextris sonantes
 tubas clamaueruntque gladius domini et gede-
 onis. stantes singuli in loco suo per circuitum
 castrorum hostilium. Omnia itaque castra turba-
 ta sunt et vociferantes ululantesque fugerunt. Et
 nihilominus insistebant trecenti viri buccinis
 personantes. Immisitque dominus gladium in
 omnibus castris: et mutua se cede truncabant
 fugientes usque ad bethseca et crepidinem abel
 meula in thebbath. Conclamantes autem viri
 israel de neptalim et aser et omni manasse per-
 sequebantur madian. Et dedit dominus victo-
 riam populo israel in die illa. Misitque gedeon
 nuncios in omnem montem effraim dicens. De-
 scendite in occursum madian: et occupate aquas
 usque betbbera. atque iordanem. Clamauitque om-
 nis effraim et preoccupauit aquas atque iorda-
 nem usque betbbera. Apprehensosque duos viros
 madian ozeb et zeb interfecit ozeb in petra ozeb
 zeb vero in torculari zeb. Et persecuti sunt ma-
 dian capita ozeb et zeb portantes ad gedeon:
 trans fluenta iordanis.

¶ L. S. Viri effraim contra gedeon insurgunt
 zebec et salmana occisis a gedeeone. De viris soc-
 coth et pbanuel occisis dantur gedeeoni iures
 de septuaginta filiis gedeonis. et de abimelech
 nato de concubina: de morte gedeon. Ca. VIII

Dixeruntque ad eum viri effraim. Quid
 est hoc quod facere voluisti: ut nos non
 vocares cum ad pugnam pergeres con-
 tra madian. Surgentes fortiter et per-
 perum inferentes. Quibus ille respondit. Quid
 enim tale facere potui quale vos fecistis? Non
 ne melior est racemus effraim vindemijs abie-
 zer. In manus vestras dominus tradidit principes
 madian ozeb et zeb. Quid tale facere potui quod
 vos fecistis. Quod cum locutus esset requieuit
 spiritus eorum quo tumebar contra eum. Cumque venisset

gedeon ad iordanem transiit eum cum trecentis
 viris qui secum erant. et pro lassitudine. fug-
 gientes persequi non poterant. Dixitque ad vi-
 ros soccoth. Date obsecro panes populo qui me
 cum est. quia valde defecerunt. ut possimus persequi
 zebec et salmana reges madian. Responderunt
 principes soccoth. Forsitan palme manuum zeb-
 bec et salmana in manu tua sunt. et idcirco po-
 stulas ut demus exercitui tuo panes. Quibus
 ille ait. Cum ergo tradiderit dominus zebec et sal-
 mana in manus meas: et cum reuersus fuero
 victor in pace conteram carnes vestras cum spinis
 tribulisque deserti. Et inde conscendens venit in
 pbanuel. locutusque est ad viros loci illius simi-
 lia. Cui et illi responderunt sicut responderat vi-
 ri soccoth. Dixit itaque eis. Cum reuersus fuero
 victor in pace destruam turrim banc. zebec autem
 et salmana requiescebant cum omni exercitu suo
 Quindecim enim milia viri remanserunt et omni-
 bus turmis orientalium populi. ceteris ceterum
 viginti milibus bellatorum et educentium gladius
 Ascendensque gedeon per viam eorum qui in taberna-
 culis morabantur ad orientalem partem nobe et iebaa
 percussit castra hostium qui securi erant et nihil
 aduersi suspicabant. fugeruntque zebec et salma-
 na quos persequens gedeon comprehendit turbato
 omni exercitu eorum. Reuertensque de bello ante solis
 ortum apprehendit puerum de viris soccoth. in-
 terrogauitque eum nomina principum et seniorum
 soccoth. et descripsit septuaginta septem viros
 venitque ad soccoth et dixit eis. En zebec et sal-
 mana super quibus exprobastis mihi: dicen-
 tes. forsitan manus zebec et salmana in mani-
 bus tuis sunt. et idcirco postulas ut demus vi-
 ris qui lassii sunt et defecerunt panes. Tulit er-
 go seniores civitatis. et spinas deserti ac tribu-
 los. et contriuit cum eis atque comminuit viros
 ros soccoth. Turrim quoque pbanuel subuertit.
 occisis habitatoribus civitatis. Dixitque ad zeb-
 bec et salmana. Quales fuerunt viri quos oc-
 cidistis in tabor? Qui responderunt. Similes
 tui et vnus ex eis quasi filius regis. Quibus
 ille respondit. fratres mei fuerunt filii matris
 mee. Unuit dominus. quia si seruassetis eos non
 vos occideret. Dixitque iether primogenito suo.
 Surge et interfice eos. Qui non eduxit gladium.
 Timebat enim quia adhuc puer erat. Dire-
 runtque zebec et salmana. Tu surge et irruere in
 nos. quia iuxta etate robur est hominis. Surre-
 xit gedeon et interfecit zebec et salmana. et tulit
 ornamenta ac bullas quibus colla regaliu came-
 loz decorari solet. Dixeruntque omnes viri israel ad
 gedeon. Dominare nostri tu et filius tuus et filii fi-
 lii tui. quia liberaisti nos de manu madian. Quibus
 ille ait. non dominabor vestris: nec dominabitur vos filius
 meus. sed dominabitur vobis dominus. Dixitque ad eos. Unam
 petitionem postulo a vobis. Date mihi iures et
 preda vestra. Iures enim aureas hismaelitis
 te habere consueuerant. qui ruderunt. Libentissimi-
 me dabimus. Expandentesque super terram pallium
 piecerunt in eo iures de preda. et fuit pondus

Judicum

postularum in aurum mille septingenti aurum
 ri fidi absque ornamentis et monilibus et veste
 purpurea quibus reges madiani soliti erant.
 et preter torques aureas camelorum. Fecitque ex
 eo gideon epbot. et posuit illud in ciuitate sua
 ephra. Fornicatusque est omnis israel in eo et fa-
 ctum est gideonum et omni domui eius in ruinam.
 Humiliatus est autem madian coram filiis israel nec
 potuerunt ultra ceruices eleuare. sed. quieuit
 terra per quadraginta annos quibus gideon p-
 fuit. Abijt itaque hierobaal filius ioas et habita-
 uit in domo sua habuitque septuaginta filios qui
 egressi sunt de femore eius. eo quod plures habe-
 ret uxores. Locubina autem illius quas habebat
 in sychem genuit ei filium nomine abimelech.
 Mortuusque est gideon filius ioas in senectute
 bona: et sepultus est in sepulchro ioas patris sui
 in ephra de familia ezri. Postquam autem mortuus est
 gideon auersi sunt filii israel: et fornicati sunt
 in baalim. Percusseruntque cum baal fedus ut es-
 set eis in deum. nec recordati sunt domini dei sui qui
 eruit eos de manibus inimicorum suorum omnium per-
 circuitum. nec fecerunt misericordiam cum domo hie-
 robaal gideon iuxta omnia bona que fecerat
 israeli.

C. S. Abimelech fratres suos septuaginta
 occidit. Jonathan minimum saluatus: ad sychemi-
 tas mittitur. de baal et zebul: et pugna abime-
 lech contra baal in ciuitate sal spargitur. pba-
 num berith succenditur Abimelech ciuitatem
 Thebes oppugnat viriliter capti eius fragmen-
 mole illisit.

Capitulum IX

Abjit autem abimelech filius hierobaal in
 sychem ad fratres matris sue. et locu-
 tus est ad eos et ad omnem cognatio-
 nem domus patris matrisque sue dicens.
 Loquimini ad omnes viros sychem. Quid vo-
 bis est melius. ut dominentur vestri septuaginta vi-
 ri omnes filii hierobaal. an ut dominentur vobis unus vir.
 Simulque considerate. quia os vestrum et caro ves-
 tra sum. Locuti sunt fratres matris eius de
 eo ad omnes viros sychem vniuersos sermones
 istos et inclinauerunt cor eorum post abimelech di-
 centes. Frater noster est. Dederuntque illi sep-
 tuaginta pondera argenti de pbano baal be-
 rith. Qui conduxit sibi ex eo viros inopes et va-
 gos. securique sunt eum. Et venit in domum patris
 sui in ephra et occidit fratres suos filios hie-
 robaal septuaginta viros super lapidem unum. Re-
 mansitque ioathan filius hierobaal minimus: et
 absconditus est. Congregati sunt autem omnes
 viri sychem et vniuersae familie vrbis mello. abie-
 runtque et constituerunt regem abimelech iux-
 ta quercum que stabat in sychem. Quod cum nuncia-
 tum esset ionathan iuit et stetit in vertice mons
 tis garisiz. eleuataque voce clamauit et dixit. Au-
 dite me. viri sychem ita ut audiat vos dominus. Jerunt
 ligna ut vngerent super se reges. Dixeruntque oliue.
 Impera nobis. Que respondit. Numquid possunt de-
 ferere pinguedinem meam que et dominus utitur et boies.
 et venire ut inter ligna promoueat. Dixeruntque li-

gna ad arborem ficum. Veni et super nos regnum acci-
 pe. Que respondit eis. Numquid possunt deserere dul-
 cedinem meam fructusque suauissimos et ire ut iter
 cetera ligna promoueat. Locutaque sunt ligna ad
 vitem. Veni et impera nobis. Que respondit eis. Num-
 quid possunt desere vinum meum quod letificat deum
 et boies et iter ligna cetera promoueri. Dixerunt
 que omnia ligna ad roburum. Veni et impera super
 nos. Que respondit eis. Si vere me regem vobis con-
 stitueritis. venite et sub umbra mea requiescite.
 Si autem non vultis. egrediat ignis de roburum. et
 deuoret cedros libani. Nunc igitur si recte et abs-
 que peccato constitueritis super vos regem abimelech et
 bene egistis cum hierobaal. et cum domo eius et red-
 didisti sibi vicem beneficium eius qui pugnavit pro vo-
 bis et animam suam dedit periculum ut erueret vos de
 manu madian qui nunc surrexistis contra domum pa-
 tris mei. et interfecistis filios eius septuaginta vi-
 ros super unum lapidem et constitueritis regem abime-
 lech filium ancille eius super habitatores sychem: eo
 quod frater vester sit. Si ergo recte et absque vitio
 egistis cum hierobaal et domo eius bodie letemini
 in abimelech: et ille letetur in vobis. Sin autem
 puerse: egrediat ignis ex eo. et consumat bitato-
 res sychem et oppidum mello. egrediatque ignis de
 viris sychem de oppido mello. et deuoret abime-
 lech. Que cum dixisset: fugit et abiit in bera. bita-
 uitque sibi ob meritum abimelech fratris sui. Re-
 gnauit itaque abimelech super israel tribus annis.
 Misitque dominus spiritum pessimum inter abimelech et
 habitatores sychem qui ceperunt eum detestari.
 et scelus interfectionis septuaginta filiorum hie-
 robaal et effusionem sanguinis eorum conferre in
 abimelech fratrem suum: et inter ceteros sychemo-
 rum principes qui eum adiuuerant. Posueruntque insi-
 dias aduersum eum in summitate montium. et
 dum illius postolabant adventum. exercebant la-
 trocinia agentes pedas de pretereuntibus. Nuncia-
 tumque est abimelech. Venit autem gaal filius obed
 cum fratribus suis. et transiit in sychemam. Ad cu-
 ius adventum erecti bitatores sychem egressi sunt
 in agros vastantes vineas vvasque calcantes. et
 factis cantantibus choris. ingressi sunt phanum dei
 sui et inter epulas et pocula. maledicebant abime-
 lech clamante gaal filio obed. Quis est iste
 abimelech. et que est sychem ut seruiamus ei. Nun-
 quid non est ipse filius hierobaal: et constituit prin-
 cipem zebul seruum suum super viros emor patris sy-
 chem. Cur ergo seruiamus ei? Utinam daret aliquis po-
 pulum istum sub manu mea ut auferem de medio abime-
 lech. Dictumque est abimelech. Congrega exerci-
 tus multitudinem: et veni. zebul enim princeps ci-
 uitatis auditis sermonibus gaal filii obed iratus
 est valde et misit clam ad abimelech nuncios dicens
 Ecce gaal filius obed venit in sychemam cum fratribus
 suis. et oppugnat aduersum te ciuitatem. Surge
 itaque nocte cum populo qui tecum est. et latita in agro
 et primo mane oriente sole irruet super ciuitatem.
 Illo autem egrediente aduersum te cum populo suo.
 fac ei quod potueris. Surrexit itaque abimelech
 cum omni exercitu suo nocte et tetendit insidias iux-

B
 iiii. Reg. l. a

B

B

vii. e

ii. Reg.

l. Reg. l. para.

ra sychemā in quattuor locis. Egressusque est gaal filius obed: a stetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit autem abimelech et omnis exercitus cum eo de insidiarum loco. Cumque vidisset populum gaal. dixit ad zebul. Ecce de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit. Umbrae montium vides quasi capita hominum: et hoc errore deciperis. Rursusque gaal ait. Ecce populus de umbilico terre descendit. et vnus cuneus venit per viam que respicit quercum. Cui dixit zebul. Ubi est nunc os tuum quo loquebaris. quod est abimelech ut seruiamus ei? Nonne hic populus est quem despiciebas? Egredere et pugna contra eum. Abiit ergo gaal expectante sychemorum populo et pugnavit contra abimelech qui persecutus est eum fugientem et in urbem compulit. Cecideruntque ex parte eius plurimi usque ad portam ciuitatis et abimelech sedit in ruma. zebul autem gaal et socios eius expulit de urbe. nec in ea passus est commorari. Sequenti ergo die egressus est populus in campum. quod cum nuntiatum esset abimelech. tulit exercitum suum et diuisit in tres turmas tendens insidias in agris. Vidensque quod egredere retur populus de ciuitate. surrexit et irruit in eum cum cuneo suo oppugnans et obsidens ciuitatem. due autem turme palantes per campum aduersarios persequerantur. Porro abimelech omni die illo oppugnabat urbem: quam cepit interfectis habitatoribus eius ipsa quoque destructa. ita ut sal in ea dispergeret. Quod cum audissent qui habitabant in turri sychemorum: ingressi sunt per animum dei sui berich ubi sedus cum eo pepigerant: et ex eo locus non men acceperat qui erat munitus valde. Abimelech quoque audiens viros turris sychemorum pariter perglobatos. ascendit in montem seimō cum omni populo suo: et arrepta securi precipit arboris ramum impositumque ferens humero: dixit ad socios. Quod me vidistis facere cito facite. Ergo certatim ramos de arboribus precipitantes sequebantur duces. Qui circumdantes perfidius succenderunt atque ita factum est ut fumo et igne mille hominum necarentur viri pariter et mulieres habitatorum turris sychem. Abimelech autem inde proficiscens venit ad oppidum thebes. quod circumdans obsidebat exercitu. Erat autem turris et celsa in media ciuitate ad quam confugerant simul viri ac mulieres et omnes principes ciuitatis clausa firmissime ianua et super turris tectum stantes per propugnacula. Accedensque abimelech iuxta turrim pugnabat fortiter et oppugnans quas ostio ignes supponere nitentur. Et ecce vna mulier fragmen mole desuper faciens illisit capiti abimelech et confregit cerebrum eius. Qui vocauit cito armigerum suum: et ait ad eum. Euagina gladium tuum et percute me ne forte dicatur quod a femina interfectus sum. Qui iussa perficiens interfecit eum. Illo quoque mortuo omnes qui cum eo erant de israel reuersi sunt sedes suas. et reddidit deus malum quod fecerat abimelech contra preem suum interfectis septuaginta fratribus suis. Sychemitis quoque operati erant retributum est. et venit super eos

maledictio ioathan filij bierobaal.

¶ L. S. De duobus ducibus israel Thola et Iayr. et de idolatria filiorum israel et penitentia. Ca. X

Dicit abimelech surrexit dux in israel Thola filius pbia patris abimelech vir de ysachar qui habitauit in sanir montis effraim. et iudicauit israel viginti et tribus annis: mortuusque est ac sepultus in sanir. Huic successit Iayr galaadites qui iudicauit israel per viginti et duos annos: habens triginta filios sedentes super triginta pullos asinarum et principes triginta ciuitatum que ex nomine eius sunt appellatione anothiair. Ioppida Iayr usque in presentem diem in terra galaad. Mortuusque est Iayr ac sepultus in loco cui est vocabulum camo. Filij autem israel peccatis veteribus iungentes noua. fecerunt malum in conspectu domini et seruiuerunt idolis baalim et astaroth et diis syrie ac sidonis et moab et filiorum amon et philistinim dimiseruntque dominum et non coluerunt eum. Contra quos dominus iratus tradidit eos in manus philistinim et filiorum amon. afflictique sunt et vehementer oppressi per annos decem et octo omnes qui habitabant trans iordanem in terra amorrei que est in galaad: in tantum ut filij amon iordane transmissi vastarent iudam et beniamin et effraim. Afflictusque est israel nimis. Et clamantes ad dominum dixerunt. Peccauimus tibi. quia derelinquimus dominum deum nostrum et seruiuimus baalim. Quibus locutus est dominus. Numquid non egyptum et amorrei filiosque amon et philistinim sidonemque et amalech et canaan oppresserunt vos et clamastis ad me: et erui vos de manu eorum. Et tamen reliquistis me et colluistis deos alienos. Idcirco non addam ut ultra vos liberem. Ite et inuocate deos quos elegistis. Ipsi vos liberent in tempe angustie. Dixeruntque filij israel ad dominum. Peccauimus redde tu nobis quicquid tibi placet. tantum nunc libera nos. Que dicentes omnia de finibus suis alienorum deorum idola. piecerunt et seruiuerunt domino deo: qui doluit super miseris eorum. Itaque filij amon clamantes in galaad fixere tentoria contra quos congregati filij israel in maspha castrametati sunt. Dixeruntque principes galaad singuli ad primos suos. Qui primus ex nobis contra filios amon ceperit dimicare. erit dux populi galaad.

¶ L. S. De Ieptbe prius abiectus eligis ad regem filiorum amon per terra habeda mittit ille non acquiescit sed pugnat contra israel et vincitur. De voto Ieptbe et filia eius imolata. Ca. XI

Hic itaque illo in tempore ieptbe galaadites vir fortissimus atque pugnator: filius mulieris meretricis qui natus est de galaad. Habuit autem galaad uxorem de qua suscepit filios. qui postquam creuerat eiecerunt ieptbe dicentes. Heres in domo patris nostri esse non poteris: quia de adultera matre natus es. Quos ille fugiens atque deuotus habitauit in terra thob. Congregatique sunt ad eum viri iopes et latrocinantes. et quasi principem sequebantur. In illis diebus pugnant filij amon contra israel quibus acriter instantibus preterit maiores natu de galaad. ut tollerent in

¶ vii. e

B

¶ Reg. xi. c

¶ Re. rrr. b
¶ Para. r. a

A

B

¶ iij. b. r. iij. a

¶ iij. a. vi. a

¶ j. r. ij. a

L

D

A

Judicum

Ben. xxi. f

antiliū sui septhe de terra thob. Dixeruntq; ad
 euz. Veni et esto princeps noster. et pugna contra
 filios amon. Quibus ille rēdit. Nōne vos estis q̄
 odistis me et eiecistis de domo patris mei: et nūc
 venistis ad me necessitate impulsī? Dixeruntq;
 principes galaad ad septhe. Ob hāc igitur causas
 nūc ad te vēim⁹: vt p̄ficiscar⁹ nobiscū: et pugnes
 cōtra filios amon. sūsq; dur oīm qui habitāt in
 galaad. Septhe q; dixit eis. Si vere venistis
 ad me vt pugne pro vobis cōtra filios ammon
 tradideritq; eos dñs in manus meas ego ero
 vester princeps. Qui rēderunt ei. Dñs qui bec
 audit ip̄e mediator ac testis est q̄ nra p̄missa
 faciem⁹. Abiit itaq; septhe cū principib⁹ galaad
 fecitq; eū oīs popul⁹ principē sui. Locutusq; est
 septhe oēs simones suos coras dño in maspha
 Et misit nuncios ad regē filioꝝ ammō q̄ ex p̄so
 na sua dicerēt. Quid mibi et tibi est. quia veni
 sti cōtra me vt vastares terrā meā. Quibus ille
 respondit. Quia tulit isrl̄ terrā meā qñ ascēdit
 de egypto: a finē arnon vsq; ieboc atq; iorda
 nem. Nūc ergo cum pace redde mibi eas. Per
 quos rursus mādauit septhe. et imperauit eis
 vt dicerēt regi amon. Hec dicit septhe. Non tu
 lit isrl̄ terrā moab nec terrā filioꝝ amō: sed qñ
 de egypto cōscenderunt: ambulauit p̄ solitudi
 nē vsq; mare rubrū et venit in cades. Misitq;
 nuncios ad regē edom dicēns. Dimitte vt tran
 seam terrā tuā. Qui noluit acquiescere p̄tib⁹ ei⁹
 Misit q; ad regē moab. qui et ip̄e transitū pre
 bere p̄cepit. Misit itaq; in cades et circūiuit
 ex latere terrā edon et terrā moab. Venitq; ad
 oriētālē plagā terre moab. et castrametat⁹ est
 trans arnō nec vsluit intrare terminos moab
 Arnō quippe p̄finitū est terre moab. Misit ita
 q; israel nuncios ad seon regē amorreoz qui ha
 bitabat in esebon: et dixerūt ei. Dimitte vt tra
 seam p̄ terrā tuā vsq; ad fluuiū. Qui et ip̄e isra
 el p̄ba despiciēs nō dimisit eū transire p̄ termi
 nos suos: sed infinita multitudine congrega
 ta egressus ē p̄tra eū in iasa: et fortit resistebat.
 Tradiditq; eū dñs in manu isrl̄ cū oī exercitu
 suo et percussit eum et possedit oēm terrā amorrei
 habitatoris regionis sūl⁹ et vniuersos fines ei⁹
 de arnō vsq; ieboc: et de solitudine vsq; ad ior
 danē. Dñs ergo deus isrl̄ subuertit amorreum
 pugnatē p̄tra illū populo suo isrl̄. Et tu nūc vis
 possidere terrā eius? Nonne ea q̄ possedit cha
 mos deus tu⁹ tibi iure debent⁹? Que autē dñs
 deus noster victor obtinuit. in nostrā cedēt pos
 sessionē. Nisi forte melior es balac filio sepboꝝ
 rege moab aut docere potes q̄ iurgat⁹ sit p̄tra
 isrl̄ et pugnerit p̄ eū qñ bitauit i esebō et viculis
 ei⁹ et i aroer et villis illi⁹ vel i cūct⁹ ciuitatib⁹ iur
 ta iordanē p̄ trecentos annos? Quare tāto tē
 pore nihil super hac repetitōe temptasti. Igitur
 non ego pecco in te. sed tu contra me male agi
 indicēs mibi bella non iusta. Iudicet domin⁹
 arbiter huius diei iter israhel: et filios amō. No
 luitq; acquiescere rex filioꝝ ammon verbis
 septhe que per nuncios mādauerat. Factus est

ergo sup septhe spūs dñi et circūiens galaad et
 manasse. maspha q; galaad et inde transiēs ad
 filios amon votū vouit dño dicēs. Si tradide
 ris filios amon in manus meas q̄cunq; p̄mus
 fuerit egressus de forib⁹ dom⁹ mee. mibiq; ocs
 currerit reuertēti corā pace a filiis amon eū bo
 locustū offerā dño. Transiuitq; septhe ad filios
 amon vt pugnet cōtra eos quos tradidit do
 min⁹ in man⁹ eius. percussitq; ab aroer vsq; duz
 ventas in mennib⁹ viginti ciuitates et vsq; ad
 abel. q̄ est vineis cōsita plaga magna nimis bu
 miliat⁹ sunt filij amon a filiis israel. Reuer
 tenti autē septhe in maspha domū suā occurrit
 ei vnigenita filia sua cum tympanis et choris.
 Nō em̄ habebat alios liberos. Qua visa scidit
 vestimēta sua: et ait. Heu me filia mi: decepisti
 me. et ip̄a decepta es. Aperui em̄ os meum ad
 dñm: et aliud facere non potero. Cui illa rēdit
 Pater mi si apuisti os tuū ad dñm fac mibi qd̄
 cumq; pollicitus es cōcessa tibi vltione atq; vi
 ctoria de hostib⁹ tuis. Dixitq; ad patrē. Hoc so
 lum mibi presta quod deprecor. Dimitte me vt
 duobus mensib⁹ circūeam montes et plagā vir
 ginitatē meā cū sodalibus meis. Cui ille respō
 dit. Vade et dimisit eā duob⁹ mētib⁹. cūq; abis
 set cum socijs ac sodalib⁹ suis. flebat v̄ginita
 tē suam in mōtib⁹. Erpletisq; duob⁹ mensib⁹ re
 uersa est ad patrē suum. et fecit ei sicut vouerat
 Que ignorabat virū. Exinde mos increuit i is
 rael: et cōsuetudo p̄uata est. vt post anni circū
 cōueniant in vnū filie israel. et plangāt filiā se
 pthe galaadite diebus quattuor.

¶ De pugna septhe cōtra effraim. de il
 lo q̄ dicebat chebbolech p̄ sebbolech. de morte
 tribus ducib⁹ qui fuerunt post eū. ¶ La. XII

Ecce autē in effraim orta ē seditio. Nā
 transeūtes cōtra aquilonē: dixerūt ad
 septhe. Quare vadēs ad pugna cōtra
 filios amon vocare nos nolūstis vt p̄
 gerem⁹ tecū? Igitur incēdem⁹ domū tuaz. Qui
 bus ille rēdit. Disceptatio erat mibi et populo
 meo cōtra filios amō vebemēs. vocauitq; vos
 vt preberetis mibi auxiliū: et facere nolūstis.
 Quod cernēs posui aiām meā in manib⁹ mei
 is transiuitq; ad filios amon: et tradidit eos do
 min⁹ in man⁹ meas. Quid cōmerui vt aduer
 sum me p̄surgatis in plū? Vocatis itaq; ad se
 cūctis viris de galaad pugnat⁹ p̄tra effraim
 Percusserūtq; viri galaad effraim: qz dixerat
 fugitiu⁹ est galaad de effraim et habitat in me
 dio effraim et manasse. Occupauerūtq; galaa
 dite vada iordanis p̄ que effraim reuersurus
 erat. Cūq; venisset ad ea de effraim numero
 fugiēs atq; dixisset obsecro vt me transire per
 mittas. dicebāt ei galaadite. Nūqd̄ effraite⁹ es
 Quo dicente. nō sum. interrogabāt eū. Dic er
 go sebboleth qd̄ interpretat⁹ spica? Qui respō
 debat chebbolech. eadē littera: spicā exprimere
 nō valēs: statimq; apprehēsus iugulabāt in ip̄
 so iordanis transitu. Et ceciderunt in illo tem
 pore de effraim quadraginta duo milia. Iudic

9

8

1. Reg. 1. b

Ben. xvi. c

Luce. 1. b

1. co.

3

1

2

cauit itaq; septuaginta galaadites israel sex annis: et mortuus est ac sepultus in civitate sua galaad. Post hunc iudicavit israhel abessan de bethleem qui habuit triginta filios et totidem filias. Quas emittens foras maritus dedit et eiusdem numeri filios suis accepit uxores. Introducens in domum suam Qui septem annis iudicavit israhel: mortuusq; est ac sepultus in bethleem. Cui successit abialon zabulonites: et iudicavit israhel decem annis. mortuusq; est ac sepultus in zabulon. Post hunc iudicavit israel abdon filius beliel pharathonites qui habuit quadraginta filios et triginta et eis nepotes ascendentes super septuaginta pullos asinarum: et iudicavit israhel octo annis. mortuusq; est ac sepultus in pharaton terre effraim in monte amalech.

C. S. De manue et uxore eius de nativitate samsonis pronuntiata ab angelo: de locutione angeli cum manue et oblatione manue in qua ascendit angelus.

Capitulum XIII

Rursumq; filii israel fecerunt malum in conspectu domini. qui tradidit eos in manus philistinorum quadraginta annis. Erat autem quidam vir de sarana et de stirpe danna nomine manue habens uxorem sterilem. cui appuuit angelus domini: et dixit ad eam. Sterilis es et absque liberis. sed concipies et paries filium. Laue ergo ne bibas vinum ac siceram. nec immundum quicquam comedas. quia concipies et paries filium. cuius non tanget caput novacula. Erit enim nazareus dei ab infantia sua et ex matris utero. et ipse incipiet liberare israhel de manu philistinorum. Que cum venisset ad maritum suum dixit ei. Vir dei venit ad me habens vultum angelicum. terribilis nimis. Que cum interrogasset quis esset et unde venisset: et quo nomine vocaretur noluit michi dicere. sed hoc respondit. Ecce concipies et paries filium. Laue ne vinum bibas nec siceram: et ne aliquo vescaris immundo. Erit enim puer nazareus dei ab infantia sua: et ex utero matris sue usque ad diem mortis sue. Orauit itaq; manue dominum et ait. Obsecro domine ut vir dei quem misisti veniat iterum et doceat nos quid debeamus facere de puero qui nasciturus est. Exaudivitq; dominus deprecantem manue et apparuit rursus: angelus domini uxori eius sedenti in agro. Manue autem maritus eius non erat cum ea. Que cum vidisset angelum festinavit et cucurrit ad virum suum. nuntiavitq; ei dicens. Ecce apparuit michi vir quem antevideram. Qui surrexit et secutus est uxorem suam: veniensq; ad virum dixit ei. Tu es qui locutus es mulieri? Et ille respondit. Ego sum. Cui manue. quando inquit sermo tuus fuerit expletus. quid vis ut faciat puer: aut a quo se observare debebit? Dixitq; angelus domini ad manue. Ab omnibus que locutus sum uxori tue abstineat se: et quicquid et vinea nascitur non comedat. vinum et siceram non bibat: nullo vescatur immundo et quod ei precepi impleat atq; custodiat. Dixit itaq; manue ad angelum domini. Obsecro te ut acquiescas precibus meis: et faciamus tibi be-

dum de capris. Cui respondit angelus. Si me cogis non comedam panes tuos. si autem vis holocaustum facere offer illud domino. Et nesciebat manue quod angelus domini esset. Dixitq; ad eum. Quid est tibi nomen ut si sermo tuus fuerit expletus bonoremus te? Cui ille respondit. Cur queris nomen meum quod est mirabile. Tulit itaq; manue bedum de capris et libameta. et posuit super petram offerens domino qui facit mirabilia. Ipse autem et uxor eius intuebantur. Cuiq; ascenderet flamma altaris in celum angelus domini pater in flamma ascendit. Quod cum vidisset manue et uxor eius proni ceciderunt in terram. et ultra eis non appuuit angelus domini. Statimq; intellexit manue angelum domini esse. et dixit ad uxorem suam. Morite moriemur. quia vidimus dominum. Cui respondit mulier. Si dominus nos vellet occidere. de manibus nostris holocaustum et libameta non suscipisset. nec ostendisset nobis hec omnia. neq; ea que sunt vetera dirisset. Peperit itaq; filium. et vocavit nomen eius samson. Crevitq; puer: et benedixit ei dominus. cepitq; spiritus domini esse cum eo in castris danna inter sarana et esthaol.

C. S. Samson descendit et ducit uxorem de philistinum in thannata. de catulo leonis occiso et fauo in ore eius repto. De pblemate eius et soluto recedit. Samson irat et uxor eius daf alteri.

Descendit ergo samson in thannata. vidensq; ibi mulierem de filiabus philistinum. ascendit et nuntiavit patri suo et matri sue dicens. Vididi mulierem in thannata de filiabus philistinorum. quam queso ut michi accipiatis uxorem. Cui dixerunt pater et mater sua. Nunquid non est mulier in filiabus fratrum tuorum. et in omni populo tuo: quia vis accipere uxorem de philistinum qui incircumcisi sunt. Dixitq; samson ad patrem suum. Hanc michi accipe quia placuit oculis meis. Pariter autem eius nesciebant quod res a domino fieret. et quereret occasiones contra philistinum. Eo enim tempore philistinum dominabantur israeli. Descendit itaq; samson cum patre suo et matre in thannata. Cuiq; venissent ad vineas oppidi appuuit catulus leonis seuus et rugiens et occurrit ei. Irruit autem spiritus domini in samson et dilaceravit leonem quasi bedum in frustra decerperet nihil omnino habens in manu. et hoc patri et matri noluit indicare. Descenditq; et locutus est mulieri que placuerat oculis eius. Et post aliquot dies revertens ut acciperet eam: declinavit ut videret cadaver leonis. Et ecce erant apud in ore leonis ac fauus mellis. Que cum sumpsisset in manibus. comedebat in via veniensq; ad patrem suum et matrem dedit eis partem quam et ipsi comederunt. nec tamen eis voluit indicare quod mel de corpore leonis assumpserat. Descendit itaq; pater eius ad mulierem et fecit filio suo samson convivium. Sic enim iuvenes facere consueverant. Cum ergo ciues loci illius vidissent eum dederunt ei sodales triginta qui erant cum eo. Quibus locutus est samson. Proponam vobis pblema. quod si solveritis michi intra septem dies. dabo vobis

Ben. xxxij. g

h

l. xv. c

l. co. et. xv. c

l

Judicum

triginta syndones et totidem tunicas. Si autem non potueritis soluere, vos dabitur mihi triginta syndones, et eiusdem numeri tunicas. Qui responderunt ei. Propone problema ut audiamus. Dixitque eis. De comedite et fuit cibus, et de forti egressa edulcedo. Nec potuerunt per tres dies propositionem soluere. Cumque adesset dies septimus, dixerunt ad uxorem samson. Blandire viro tuo, et suade ei ut indicet tibi quid significet problema. Quod si facere nolueris incendemus te et domum patris tui. An idcirco vocastis nos ad nuptias ut spoliaretis? Que fundebat apud samson lachrymas et querebat dicens. Quis me et non diligis, idcirco problema quod proposuisti filiis populi mei non vis mihi exponere. At ille respondit. Patri meo et matri nolui dicere, et tibi indicare potero. Septem igitur diebus concubium flebat ante eum: tandemque die septimo cum ei esset molesta exposuit, quod statim indicauit concubio suis. Et illi dixerunt ei die septimo an solis occubitu, quid dulcius melle, et quod fortius leone? Qui ait ad eos. Si non arassetis in vitula mea non inuenissetis propositionem meam. Irruit itaque in eum spiritus domini, descenditque asbalonem: et percussit ibi triginta viros, quorum ablatas vestes dedit his qui problema soluerant. Iratusque nimis ascendit in domum patris sui, uxor autem eius accepit maritum unum de amicis eius et nubis.

Cap. XV. De vulpibus et segetibus philistinorum succensis, de genere et uxore samsonis succensis a philistinis: et suram femori imponunt, de mille viris mandibula asini occisis, de aquis ex maxilla dentis molaris fluentibus.

A **D** est aliquantulum autem tempus cum dies triticee messis instaret venit samson inuisere uolens uxorem suam, et attulit ei breadum de capris. Cumque cubiculum eius solito vellet intrare prohibuit illum pater illius dicens. Putauit quod odisses eam, et ideo tradidi illam amico tuo. Sed haec sororem que iunior et pulchrior illa est, sit tibi pro ea uxor. Cui samson respondit. Ab hac die non erit culpa in me contra philisteos, faciam enim uobis mala. Perrexitque et cepit trecentas vulpes, caudasque earum iunxit ad caudas, et facies ligauit in medio, quibus igne succensus dimisit ut huc illucque discurrerent. Que statim perreterunt in segetes philistinorum. Quibus succensis et comportate iam fruges et adhuc stantes in stipula concremate sunt, intermedium ut vineas quoque et oliuetam flamma consumeret. Dixeruntque philistini. Quis fecit hanc rem? Quibus dictum est. Samson gener thanaanitei, quia tulit uxorem eius et alteri tradidit, hec operatus est. Ascenderuntque philistini et combusserunt tam mulierem quam patrem eius. Quibus ait samson. Licet hec feceritis, tamen adhuc et uobis expetam ultionem, et tunc quiescam. Percussitque eos ingenti plaga: ita ut stupentes suram femori imponerent. Et descendens habitabit in spelunca petre etbam. Igitur ascendentes philistini in terram iuda, castra metati sunt in loco qui postea uocatus est lechi

id est matillaybi eorum fusus est exercitus. Dixeruntque ad eos de tribu iuda. Cur ascendistis aduersum nos? Qui responderunt. Ut ligemus samson uenimus: et reddamus ei que in nos operatus est. Descenderunt ergo tria milia uirorum de iuda ad specum filicis etbam. Dixeruntque ad samson. Nescis quod philistini imperent nobis. Quare hoc facere uoluisti? Quibus ille ait. Sicut fecerunt mihi, sic feci eis. Ligare inquit te uenimus, et tradere in manus philistinorum. Quibus samson iurata ait et spondere mihi quod non occidatis me. Dixerunt. Non te occidemus, sed uinctum trademus. Ligaueruntque eum duobus nouis funibus et tulerunt eum de petra etbam. Qui cum uenisset ad locum matille, et philistini uociferantes occurrissent ei, irruit spiritus domini in eum, et sicut solent ad ardorem ignis ligna consumi, ita uincula quibus ligatus erat dissipata sunt et soluta. Inuentamque matillam, id est mandibulam asini que iacebat arripit, interfecit in ea mille viros: et ait. In maxilla asini in mandibula pulli asinarum: deleui eos et percussi mille viros. Cumque hec uerba canens concupisset, percussit mandibulam de manu: et uocauit nomen loci illius ramarblechi quod interpretatur eleuatum matille. Sitiensque ualde clamauit ad dominum et ait. Tu dedisti in manu serui tui salutem hanc maxillam atque uictoriam, et en fiti morior: incidamque in manus incircumcisorum. Respondit itaque dominus molarum dentem in maxilla asini, et egressae sunt ex eo aque. Quibus haustus refocillauit spiritum et vires recepit. Idcirco appellatum est nomen loci illius, fons inuocatus de maxilla usque in presentem diem. Iudicauitque israel diebus philistinum viginti annis.

Cap. XVI. De portis gaze sublati de dalila, qua liter decepit samsonem, de excecatione samsonis ab hostibus de morte eius cum philistinis in domo conuiuii.

A **H**ic quod in gazam et uidit ibi mulierem meretricem, ingressusque est ad eam. Quod cum audissent philistini et percubisset apud eos intrasse uidebat samson, circumdederunt eum, positis in porta ciuitatis custodibus, et ibi tota nocte cum silentio postolantes ut facto mane exiret occiderent. Dormiuit autem samson usque ad medium noctis, et inde surgens apprehendit abas porte fores cum postibus suis et sera: impositisque hueris suis portauit ad dextram montis que respicit beero. Post haec amauit mulierem quam habitauit in valle soroth, et uocabatur dalida. Ueneruntque ad eam principes philistinorum: atque dixerunt. Decipe eum et discite ab illo in quo habeat tantam fortitudinem, et quomodo eum superare ualeamus et uinctum affligere. Quod si feceris dabimus tibi singuli mille centum argenteos. Locuta est ergo dalida ad samsonem. Dic mihi obsecro in quo sit tua maxima fortitudo: et quid sit quo ligatus erupe nequas. Cui respondit samson. Si septem neruiceis funibus necdum ficcis et adhuc humectibus ligatus fuero: infirmus ero ut ceteri homines. Attuleruntque ad eam satrape philistinorum septem funes

nesyt dixerat: quibus vinctis eum latentibus apud se insidijs et in cubiculo sine rei expectantibus. Clamavitq; ad eum philistinjs super te samson. Qui rupit vincula quod si rumpat quis filum de stappa tortu sputamine cum odore ignis acciperit. et non est cognitum in quo esset fortitudo eius. Dixitq; ad eum dalida. Ecce illufisti mihi. et falsum locutus es. Saltē nūc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille rēdit. Si ligatus fuero novis funibus qui nūq; fuerunt in opere infirmus ero: et aliorum hominum filis. Quibus rursus dalida vinctis eum. et clamavit. philistinim super te samson in cubiculo insidijs preparatis. Qui ita rupit vincula. quasi fila telarum. Dixitq; dalida rursus ad eum. Usq; quo decipis me et falsum loquaris. Unde de quo vinciri debeas. Cui rēdit samson. Si inquit septem crines capitis mei cum licio plerueris et clavum bis circumligatum terre fireris. infirmus ero. Quod cum fecisset dalida: dixit ad eum. Philistinim super te samson. Qui surgens de somno extraxit clavum cum crinibus et licio. Dixitq; ad eum dalida. Quod dicis quod amas me: cum animus tuus non sit mecum? Per tres vires metit es mihi: et noluisti dicere in quo sit maxima fortitudo tua. Cuius molesta esset ei et per multos dies iugiter adbereret. spacium ad quietem non tribuens: defecit anima eius: et ad mortem usque lassata est. Tunc apertis veritate rei dixit ad eam. Ferrum nūq; ascendit super caput meum: quia nazareus. id est. consecratus domino sum de utero matris mee. Si rasum fuerit caput meum. recedet a me fortitudo mea et deficiam. erogus sicut ceteri homines. Vidensq; illa quod confessus ei esset omnem animum suum. misit ad principes philistinorum: ac mandavit. Ascendite adhuc semel. quia nūc mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt. assumpta pecunia quam promiserant. At illa dormire eum fecit super genua sua. et in sinu suo reclinare caput. Vocavitq; thozem et rasit septem crines eius. et cepit abigere eum et a se repellere. Statim enim de eo fortitudo discessit. Dixitq; philistinim super te samson. Qui de somno surgens dixit in animo suo. Egrediar sicut ante feci: et me excutiam nesciens quod recessisset ab eo dominus. Quē cum apprehendissent philistinim. statim eruerunt oculos eius. et duxerunt gazam vinctum catenis: et clausum in carcere molere fecerunt. Itaque capilli eius renasci ceperunt. et principes philistinorum conveniunt in unum ut immolarēt hostias magnificas dagon deo suo et epularentur dicentes. Tradidit deus noster inimicum nostrum samson in manus nostras. Quod etiam populus videns laudabat deum suum eademque dicebat. Tradidit deus noster adversarium nostrum in manus nostras quod deleuit terram nostram et occidit plurimos. Et tatesque per pulvis sumptis iam epulis preceperunt. ut vocarent samson. et ante eos luderent. Qui adductus de carcere ludebat ante eos feceruntque eum stare inter duas columnas. Qui dixit puero regenti gressus suos. Dimitte me ut tangam columnas quibus omnis imminet domus: et recliner super eas et paululum requiescam. Domus autem

erat plenavirorum ac mulierum. et erant ibi omnes principes philistinorum. ac de tecto et solario circumtrahentibus vtriusque sexus spectantes ludentem samsonem. At ille invocato domino ait. Domine deus meus memeto mei: et redde mihi nunc fortitudinem pristinam deus meus ut vincam me de hostibus meis. et per amissionem duorum luminum unam ultionem recipiam. Et apprehendens ambas columnas quibus initebatur domus alteramque eorum dexteram et alteram levam tenens ait. Morias anima mea cum philistinim. Et percussis fortiter columnis cecidit domus super omnes principes et ceteram multitudinem que ibi erat. Multosque plures interfecit mortuos: quod ante vivum occiderat. Descendentes autem fratres eius convenissent cognatio: tulerunt corpus eius et sepeliverunt inter saraa et estbaol in sepulchro patris sui manue. iudicavitque israel viginti annis.

¶ **C. S. De Michas et idolo eius: et de adolescente bethelemita sacerdote eius.** ¶ **Ca. XVII**

Hicque eo tempore vir quidam de monte effraim nomine michas: qui dixit matri sue. Nulle centum argenteos quos sepaueras: et super quibus me audieris iuraveras. ecce ego habeo et apud me sunt: Cui illa respondit. Benedictus filius meus domino. reddidit ergo eos matri sue. que dixerat ei. Consecravi et voui hoc argentum domino: et de manu mea suscipiat filius meus et faciat sculptile atque statile: et tunc tradam illud tibi. reddidit igitur eos matri sue que tulit ducentos argenteos et dedit eos argentario. ut faceret ex eis sculptile atque consularile quod fuit in domo michas. Qui edificavit in ea deo separavit et fecit ephod et theuraphim. id est. vestem sacerdotalem et idola. Implevitque unus filiorum suorum manus. et factus est ei sacerdos. In diebus illis non erat rex in israel. sed dynusosque quod sibi rectum videbat hoc faciebat. Fuitque in tempore illo alter adolescens de bethelem iuda ex cognatione eius. Eratque ipse leuites et habitabat ibi. Egressusque de civitate bethelem peregrinari voluit vbi cumque sibi quomodocumque reperisset. Cuius venisset in monte effraim iter faciens. et declinasset pariter in domo michas. interrogatus est ab eo unde venisset. Qui respondit. Leuita sum de bethelem iuda: et vado ut habitem vbi potero et utile mihi esse prospero. Dixitque michas. Mane apud me inquit et esto mihi pater ac sacerdos dum hoc tibi per annos singulos decem argenteos ac vestem duplicem: et que ad victum sunt necessaria. Ac quiescit et mansit apud hominem: fuitque illi quasi unus de filiis. Implevitque michas manum eius et habuit puerum sacerdotem apud se. nunc scio dicere quod benefaciet mihi deus huius leuitici generis sacerdotem.

¶ **C. S. De filiis dan qui obtulerunt deos et sacerdotes michas ceperunt.** ¶ **Ca. XVIII**

In diebus illis non erat rex in israel: et tribus dan querebat possessionem sibi ut habitaret in ea. Usque ad illum enim diem inter ceteras tribus. sortem non acceperat. miserunt ergo filii dan stirpis et familie sue quinque viros fortissimos de saraa et estbaol ut

¶. r. r. d. r.
¶. r. r. d.

A

B

¶. vii. a. r.
¶. r. d.

D

A

¶. r. r. c.
¶. r. d.

exploraret terram et diligenter inspiceret. Dixerunt
 et eis. Ite et considerate terram. Qui cum pergentes
 venissent in montem effraim et intrassent domum
 micha. requitenerunt ibi. et agnoscetes vocem ado-
 lescentis leuite. ut tunc illi diuersorio dixerunt
 ad eum. Quis te hic adduxit. Quid habes agis. Quam
 ob causam hic venire voluisti. Qui respondit eis. Hec
 et hec presertim michi Michas. et me mercede con-
 duxit ut sum eius sacerdos. Rogauerunt autem eum
 ut consulere deus. et scire possent an prospero itinere
 pergeret. et res haberet effectum. Qui respondit eis.
 Ite cum pace. Dominus respicit viam vestram et iter
 quo pergit. Eritis igitur quousque viri venerunt lais. vi-
 deruntque populum habitantem in ea absque ulla timore
 furta consuetudine fidoniorum securum et quietam. nul-
 lo eis penitus resistente magnarumque operum. et procul
 a sydone atque a cunctis hominibus separatam. Reuer-
 sisque ad fratres suos in saraa et esthaol et quod egis-
 sent sciscitantibus responderunt. Surgite et eam ad
 eos. Vidimus enim terram valde opulentam et vberem
 Nolite negligere. nolite cessare. Eam et possi-
 deam eam. nullus erit labor. Intrabimus ad se-
 curos in regionem latissimam. tradetque nobis dominus
 locum in quo nullius rei est penuria eorum que gignun-
 tur in terra. profecti igitur sunt de cognatione
 dan de saraa et esthaol sexcenti viri accincti ar-
 mis bellicis: ascendentesque manserunt in cbariathia-
 rim iude. que locus est et eo tempore castrorum dan nomen ac-
 cepit: et est post tergum cariatthiarim. Inde transie-
 runt in montem effraim. Eumque venissent ad domum
 micha. direxeruntque quousque viri que permissi fuerant ad
 considerandam terram lais ceterisque fratribus suis. Nostis
 quod in domibus istis sit ephod et theraphim et scul-
 ptile atque conspatiale. Videte quod vobis placeat. Et
 cum paululum declinassent ingressi sunt domum ado-
 lescentis leuite que erat in domo micha salutauerunt
 et eum verbis pacificis. sexcenti autem viri ita ut erant
 armati stabant ante ostium. At illi que ingressi fuerant
 domum iuuenis sculptile et ephod et theraphim at-
 que conspatiale tollere nitentibus. et sacerdos stabat
 ante ostium. sexcenti viris fortissimis band procul ex-
 spectantibus. Tulerunt igitur que intrauerant sculptile e-
 phod et idola atque conspatiale. Qui dixit sacerdos
 Quid facitis. Qui responderunt. Tace et pone digitum
 super os tuum. venisque nobiscum ut habeamus te patrem
 ac sacerdotem. Quid tibi melius est ut sis sacerdos
 in domo vni viri an in yna tribu et familia in is-
 rael. Ad cuius audisset accenit sermonibus eorum: et tu-
 lit ephod et idola ac sculptile: et profectus est cum eis
 Qui cum pergeret et ante se ire fecissent pueros ac iu-
 menta: et oves que erant preciosum itaque a domo micha
 eunt procul. viri que habitabant in edibus micha procla-
 mantes secuti sunt: et post tergum clamare ceperunt
 Qui cum resperissent dixerunt ad micham. Quid tibi
 bisis. Cur clamas. Qui respondit. Deos meos que
 michi feci. tulistis et sacerdotem et omnia que habeo
 et dicitis quod tibi est. Dixeruntque ei filii dan. Laue-
 ne ultra loquaris ad nos. et veniat ad te viri as-
 nimo peritatis et ipse cum omni domo tua peas. Et
 sic cepto itinere preterierunt. Videns autem micha quod
 fortiores se eunt. reuersus est in domum suam. Sex-

centi autem viri tulerunt sacerdotem: et que supra di-
 ximus veneruntque in lais ad populum quiescentem atque
 securum. et percusserunt eos in ore gladii vberemque
 incendio tradiderunt. nullo penitus ferente presertim
 diu. eo quod procul habitaret a sidone. et cum nullo
 hominum haberet quousque societatis ac negocii. Erat
 autem ciuitas sita in regione roob. quam rursus
 extruentes habitauerunt in ea. vocato nomine ciui-
 tatis dan. iuxta vocabulum patris sui que genus
 erat israel que prius lais dicebatur. Posueruntque
 sibi sculptile et ionathan filium gersan filii moy-
 si ac filios eius sacerdotes in tribu dan usque ad
 diem captiuitatis sue. Mansitque apud eos idolum
 micha omni tempore quo fuit domus dei in sylo. In
 diebus illis non erat rex in israel.

¶ De leuita et vxore eius qlif ad paren-
 tes reuersa. et qualiter a marito reducitur a viri
 galaa illusa. mortua est et a viro suo in duode-
 cim partes diuisa in omnem terminum israel mit-
 titur.

Capitulum XIX

¶ Erat quidam vir leuitas habitans in la-
 tere montis effraim. que accepit vxorem
 de bethleem iuda. Que reliquit eum. et
 reuersa est in domum patris sui in beth-
 leem. mansitque apud eum quattuor mensibus. Secutusque
 est eam vir suus volensque reconciliari ei atque blandiri
 et secum reducere. hinc in comitatu puerum et duos
 asinos. Que suscepit eum et introduxit in domum
 patris sui. Ad cuius audisset socer eius. eumque vidisset
 occurrit ei letus. et aperit eum est hominem. Mansitque
 gener in domo soceri tribus diebus comedens cum eo
 et bibens familiariter. die autem quarto de nocte consur-
 gens proficiscivoluit. Que tenuit socer: et ait ad eum
 Busta pro pusillum panis et porta stomachum. et
 sic proficisceris. Sederuntque simul ac cederunt et
 biberunt. Dixitque pater puella ad generum suum. Que
 so te ut hodie hic maneat paterque letemur. At
 ille consurgens cepit velle proficisci. Et nihilominus
 obnixe eum socer tenuit. et apud se fecit manere
 Mane autem facto pabat leuitas iter. Cui socer
 rursus. Obsecro inquit ut paululum cibi capias. et
 assumptis viribus donec increseat dies. postea pro-
 ficiscaris. Comederuntque simul. surrexitque adole-
 scens ut pergeret cum vxore sua et puero. Cui rursus
 locutus est socer. Considera quod dies ad occasum de-
 clinior sit. et propinquat ad vespertum. Mane apud
 me etiam hodie et duc letum diem. et cras proficisceris
 vtrivarsadas in domum tuam. Noluist gener acquiesce-
 re sermonibus eius. sed statim preterit et venit con-
 tra iebus que altero nomine vocatur bethleem ducens secum
 duos asinos onustos et concubinam. Itaque aderat
 in iebus et dies mutabat in noctem. Dixitque puer
 ad dominum suum. Veni obsecro et declinem ad vrbem ie-
 busorum et maneam in ea. Cui respondit dominus. Non
 ingrediar oppidum gentis aliene que non est de filiis
 israel. sed transibovusque gabaa. et cum illuc pervenero ma-
 nebim in ea. aut certe in vrbem rama. Transierunt
 ergo iebus. et ceptum carpebant iter. occubuitque eis
 sol iuxta gabaa que est in tribu bethiamin. dixeruntque
 ad eam ut manerent ibi. Quo cum intrassent sedebant in platea civitatis: et nullus

¶ Nu. xij. c

D

E

F

B

¶ s. xvij. c. s. co. r. rti. d.

¶ Gene. l. c.

¶ q. r. c.

eos recipere voluit hospitio. Et ecce appuuit bō se-
 ner reuertēs de agro et de ope suo vespi. q̄ et ip-
 se de mōte erat effraim et pegrin⁹ habitabat i ga-
 baa. Homines autē regiois illi⁹ erāt filij gemini.
 Eleuatisq; oculis vidit sener sedentē hoies cū
 sarcinulis suis i platea ciuitatis. et dixit ad eū.
 Unde venis et quo vadis? Qui r̄ndit ei. Profes-
 citi sumus de bethleem iuda. et p̄gim⁹ ad locum
 n̄m q̄ est in latere mōtis effraiz vnde ieram⁹
 in bethleem. Et nunc vadim⁹ ad domū dei nul-
 lusq; sub tectū suū nos vult recipere h̄ntes pale-
 as et senū in asinorū pabuluz. et panē ac vinū in
 meos et ancille tue vsus et pueri q̄ mecum est.
 Nulla re idigem⁹ nisi hospitio. Qui r̄ndit sener
 Par tecū sit. ego p̄bebo oīa q̄ necessaria sūt. t̄m
 q̄so ne in platea maneat. Introducitq; euz in
 domū suā et pabulū asinis p̄buit. ac postq̄ laue-
 runt pedes suos recepit eos in puuiuz. Illis
 epulantib⁹ et post laborē itineris cibo et potu re-
 ficientib⁹ corpa venerunt viri ciuitatis illi⁹ filij
 belial. i. absq; iugo et circūdātes domū senis: fo-
 res pulsare ceperūt clamātes ad d̄m domus
 atq; dicētes. Educ virū qui ingressus est domū
 tuā vt abutamur eo. Egressusq; est ad eos se-
 ner et ait. Nolite fratres nolite facere malū h̄.
 q; ingressus est bō hospitium meuz: et cessate ab
 hac stulticia. Habeo filiā virginē et hic bō bz cocu-
 binā educā eas ad vos vt humilietis eas et ve-
 stram libidinez p̄pleatis. t̄m obsecro ne scel⁹ h̄
 cōtra naturā opemini in virū. Nolebāt acquirere
 scere sermonib⁹ illi⁹. Qd̄ cernens bō eduxit ad
 eos cubinā suā et eis tradidit illudendā. Qua
 cū tota nocte abusi essent dimiserūt eā mane.
 At mulier recedētib⁹ tenebris venit ad ostiū
 dom⁹ vbi manebat d̄ns su⁹: et ibi corruit. Na-
 ne facto surrexit bō et apuuit ostiuz vt ceptā ex-
 pleret viā. et ecce cubina ei⁹ iacebat ante ostiū
 sparsis in limine manib⁹. Qui ille putas eā q̄s-
 scere loquebatur. Surge vt ambulemus. Qua
 nihil r̄ndente intelligens q̄ erat mortua tulit
 eā et imposuit asino. reuersusq; est in domū suā
 Quā cū esset ingressus arripuit gladiū et cada-
 uer vxoris cū ossibus suis in duodecim ptes ac
 frustra p̄cidēs misit in om̄s terminos isrl. Qd̄
 cū vidissent singuli clamabāt. Nūq̄ res talis
 facta est in israhel et eo die q̄ ascenderunt p̄ses
 nostri de egypto vsq; in p̄ns t̄ps. Ferte suam.
 et in cōe decernite quid facto opus sit.

¶ L. S. De pugna toti⁹ isrl. p̄ scelere h̄ tribū
 bēiamin. q̄l̄ filij isrl ab eis h̄ p̄mo et scdo victi
 sūt. Tertio t̄m vicit isrl bēiamin nec sup̄st̄ d̄ eo ni-
 si sexcēti viri. q; duo milia q̄ngēti mortui sunt.

Egressi itaq; sunt om̄s filij is-
 rael et pariter p̄gregati q̄si vir vn⁹ de
 dan vsq; bēfabee. et terra galaad ad
 d̄m in maspha. oēs q; anguli p̄p̄orū
 et cūcte trib⁹ israhel in ecclesiā ppli dei conuene-
 runt quadragita milia peditū pugnatōz. Nec
 latuit filios bēiamin q̄ ascendissent filij israhel
 in maspha. Interrogatusq; leuita marit⁹ mus-
 tier⁹ interfecte quō t̄m scelus p̄petratū esset. re-
 spondit. Veni in gabaa bēiamin cū vxore mea

illucq; diuertit. Et ecce homines ciuitatis illi⁹ cir-
 cūderūt nocte domū in qua manebā volen-
 tes me occidere. et vxorē meā incredibili furo-
 re libidis verantes deniq; mortua est. Quam
 arreptā in frustra p̄cidi. misiq; ptes in oēs ter-
 minos possessiois v̄re. q; nūq̄ t̄m nephas et
 tam grāde piaculū factuz est in israhel. Adestis
 oēs filij israhel decernite quid facere debeatis.
 Stansq; oīs ppl̄s et quasi vni⁹ hoīs sermōe re-
 spondit. Nō recedem⁹ in tabernacula n̄ra nec
 suā q̄sq; intrabit domū s; hoc p̄tra gabaa i cōe
 faciem⁹. Decē viri eligantur e cētū et oīb⁹ tribu-
 bus isrl. et cētū de mille et mille de decē milib⁹
 vt p̄portēt exercitū cibaria et possim⁹ pugnare
 p̄tra gabaa bēiamin. et reddere ei p̄ scelere qd̄
 meret. Et ouenitq; vniuersus israhel ad ciuitatē
 q̄si bō vn⁹ eadē mēte vnoq; p̄cilio. et miserūt nū-
 cios ad oēm tribū bēiamin q̄ dicerent. Cur t̄m
 nephas in vobis reptum est? Tradite hoies de
 gabaa q̄ hoc flagitiū p̄petrarūt vt moriant. et
 auferatur malū de israhel. Qui noluerūt fratru
 suoz filioz israhel audire mandatū. s; ex cūctis
 vrbib⁹ q̄ sortis sue erāt cōuenerūt in gabaa vt
 illis ferrēt auxiliū et p̄tra vniuersum ppl̄m isrl
 dimicaret. Inuētiq; sunt viginti q̄ngē milia de
 bēiamin educētuz gladiū p̄ter bitatores ga-
 baa. q̄ septingēti erāt viri fortissimi ita sinistra
 vt dextra p̄liantes. et sic fundis lapides ad cer-
 tuz facētes vt capillū q; possēt p̄cutē. et nequa-
 q̄ in alterā pte ic̄ lapidis deferret. Uroz q; isrl
 absq; filiis bēiamin inuēta sūt quadragi-
 ta milia educētuz gladios et p̄toz ad pugnā.
 q̄ surgētes venerūt in domū dei hoc est in sylo
 p̄sulerūtq; d̄ns atq; dixerūt. Quis erit in exer-
 citu n̄ro p̄nceps certamis p̄tra filios bēiamin?
 Quib⁹ r̄ndit d̄ns. Judas sit dur vs. statimq; fi-
 lij israhel surgētes mane castrametati sūt iū ga-
 baa. et ide p̄cedētes ad pugnā p̄tra bēiamin vs-
 bem oppugnare cepunt. Egressiq; filij bēia-
 min de gabaa occiderūt de filiis isrl die illo vi-
 gintiduo milia viroz. i. Kursus filij isrl et fortitu-
 dine et nūero p̄fidētes i eodē loco in q̄ pus cer-
 tauerūt. acie dixererūt: ita t̄m vt pus ascēderēt
 et flierēt corā d̄no vsq; ad noctē. p̄sulerētq; cū et
 dicerēt. Debem⁹ vltra p̄cedere ad dimicādū cō-
 tra filios bēiamin fr̄es n̄ros an nō? Quib⁹ ille
 r̄ndit. Ascēdite ad eos et inite certamē. Eunq;
 filij isrl alta die p̄ filios bēiamin ad plū p̄cessis-
 sent. eruperūt filij bēiamin de port⁹ gabaa. et oc-
 currētes eis tāta i illos cedebachati sūt: vt de-
 cē et octo milia viroz educētuz gladiū p̄sterne-
 rent. Quā obz oēs filij israhel venerūt in domū
 dei. et sedētes flebāt corā d̄no. Ieiunauerūtq;
 die illo vsq; ad vespam et obtulerūt ei holocau-
 sta atq; pacificas victimas et sup̄ statu suo in-
 rogauerūt. Eo tpe ibi erat arca federis d̄ni et
 p̄hinees filius eleazari filij aaron p̄positus
 domus. Consuluerūt igitur d̄m atq; dixerūt.
 Etire vltra debemus ad pugnā cōtra filios bē-
 iamin fratres nostros an quiescere? Quib⁹ ait
 d̄ns. Ascēdite. Eras em̄ tradam eos in man⁹
 vestrās. Posueruntq; filij israhel insidias p̄ cur-

E nosse me dignareris peregrinā mulierē? Cui ille rēdit. Nūciata sunt mibi omnia que feceris socruī tue: post mortē viri tui, et q̄ reliqueris parentes tuos et terrā in qua nata es et veneris ad pplm̄ quē antea nesciebas. Reddat tibi dominus pro opere tuo et plenā mercedē recipias a dño deo israel ad quē venisti, et sub cuius cōfugisti alas. Que ait. Inueni grām apud oculos tuos dñe mi, qui consolatus es me, et locutus es ad cor ancille tue, que non suz similis vnus puellarū tuarū. Dixitq; ad eā booz. Quā hora vespēndi fuerit veni buc et comede panes et intinge buccellā tuam in aceto. Sedit itaq; ad messorum latus et cōgessit polentā sibi, comeditq; et saturata est, et tulit reliquias. Atq; inde surrexit vt spicas et more colligeret. Precepit autē booz pueris suis: dicens. Etiam si vobiscū metere voluerit ne prohibeatis eam: et de vestris quoq; manipulis p̄scite de industria et remanere p̄mittite vt absq; rubore colligat et colligētē nemo corripiat. Collegit ergo in agro vsq; ad vespērā, et que collegerat vīrga cedens et excutiēs: inuenit bordei quasi ephī mēsuram, i. tres modios quos portās reuersa est in ciuitatē et ostēdit socruī suę. Insuper ptulit et dedit ei de reliquijs cibi sui, quo saturata fuerat. Dixitq; ei socrus sua. Ubi hodie collegisti? et vbi fecisti opus? Sit benedictus qui misertus est tui. Indicauitq; ei apud quē esset opata et nomē dixit viri q̄ booz vocaret. Cui respondit noemi. Benedictus sit a dño qm̄ eandē gratiaz quam p̄buerat viuīs, seruauit et mortuis. Rursumq; ait. Propinquus noster ē hō. Et ruth hoc quoq; inquit p̄cepit mibi vt tandiu messoribus eius iūgerer donec oēs segetes meteretur. Cui dixit socrus. Melius est filia mi vt cum puellis eius ereas ad metendū, ne in alieno agro quispiā resistat tibi. Juncta est itaq; puell' booz: et tandiu cum eis messuit donec bordeia et triticū in horreis conderent.

C. S. Juxta consiliū Noemi Ruth in agro ad pedes booz dormit, petit extendi palliū super se, et dormit secū vsq; mane, sex bordei modios ad socrū reportat.

A **P**ostq̄ autē reuersa est ad socrū suam, audiuit ab ea. Filia mi querā tibi req̄em et p̄uidebo vt bñ sit tibi. Booz iste cuius puellis in agro iuncta es propinquus noster est, et hac nocte aream bordei ventilat. Lauare igitur et vngere, et induere cultis oribus vestimētis et descēde in aream. Non te videat hō donec esum potūq; finierit. Quā autē serit ad dormiendū: nota locū in quo dormiat. Veniesq; et discoopies palliū quo operis a pre pedū: et p̄scies te et ibi iacebis. Ipse autē dicet tibi quid agere debeas. Que respondit. Quicquid p̄ceperis faciā. Descēditq; in areā, et fecit oia que sibi impauerat socrus. Cūq; cōdissit booz et bibisset, et factus eēt hilarior: issetq; ad dormiendū iuxta accruū manipulorū, venit abscondite, et discooperto a pedibus eius pallio se p̄-

fecit. Et ecce nocte tā mediā expandit homo et cōturbatus est, viditq; mulierē iacentē ad pedes suos: et ait illi. Que es? Illaq; respondit. Ego sum ruth ancilla tua. Expande palliū tuū super famulā tuam, quia propinquus es. Et ille. Bñdixta inquit es a dño filia, et priorem misericordiam posteriore superasti, q̄ non es secuta iuuenes pauperes siue dinites. Noli ergo metuere sed quicquid dixeris mibi faciā tibi. Scit em̄ ois popul' qui habitat intra portas vrbis mee mulieres te esse virtutis. Nec abnuo me propinquū sed est alius me propinquior. Quiesce hac nocte, et facto mane, si te voluerit propinquitatis iure retinere bene res acta est, sin autē ille noluerit: ego te absq; vlla dubitatōne suscipiā. Cūq; dñs. Dormi vsq; mane. Dormiuit itaq; ad pedes eius vsq; ad noctis abscēsum. Surrexit itaq; anteq̄ homines se cognoscerent mutuo: et dixit booz. Laue ne quis nouerit q̄ buc veneris. Et rursum, expande inquit palliū tuū quo operiris et tene vtraq; manu. Qua extendere et tenente: mensus est sex modios bordei: et posuit super eam. Que portans ingressa est ciuitatem et venit ad socrum suam. Que dixit ei. Quid egisti filia? Narrauitq; ei omnia que sibi fecisset homo. Et ait. Ecce sex modios bordei dedit mibi: et ait, nolovacuam te reuerti ad socrū tuā. Dixitq; noemi. Expecta filia donec videamus quem res exitum habeat: neq; enim cessabit hō, nisi cōpleuerit quod locutus est.

C. S. Booz suscipit ius propinquitatis a propinquo viri premortui Ruth, calciamento soluto suscipit Ruth vxorem, generat obeb' patrem dauid, narratur generatio p̄bares.

A Scendit ergo booz ad portā et sedit ibi. Cūq; vidisset propinquus p̄terire de quo prius sermo habitus est: dixit ad eum. Dedina paulisper et sede hic vocans eum nomine suo. Qui diuertit et sedit. Tollens autem booz decem viros de senioribus ciuitatis: dixit ad eos. Sedete hic. Quibus residentibus locutus est ad propinquū. Partem agrī fratris nostri elimelech vendet noemi que reuersa est de regione moabitide, quod audire te volui et tibi dicere coram cunctis sedentibus et maioribus natu de populo meo. Si vis possidere iure propinquitatis eme et posside. Si autē displicet tibi hoc ipsum indica mibi vt sciam quid facere debeam. Nullus enim est propinquus excepto te qui prior es: et me qui scds suz. At ille rēdit ego agrū emā. Cui dixit booz. Quā emeris agrū de manu mulieris, ruth q̄ moabitide que vxor defuncti fuit debes accipere vt suscites nomē propinquū tui in hereditate sua. Qui rēdit. Edo iuri propinquitatis. Neq; enim posteritatē familie mee delere debeo. Tu meo vtere p̄uilegio quod me libent' carere p̄fiteor. Hic autē erat mos antiquitus in isrl' int' propinquos, vt si quā al' alteri suo iuri cedebat vt esset firma cōcessio, soluebat hō calciamentū suū et dabat propinquo suo. Hoc erat testimoniū cessiōis in isrl'. Dixit q; p̄-

quo suo booz. Tolle calciamentum. Quod statim soluit de pede suo. At ille maioribus natu et uniuerso populo. testes vos inquit estis hodie quod possederim omnia que fuerunt elimelech et chelion et maalon tradente noemi et ruth moabitidem uxorem maalon in fugium sumpserim ut suscitarem nomen defuncti in hereditate sua ne uocabulum eius de familia sua ac fratribus et populo deleatur. Vos inquit huius rei testes estis. Respondit omnis populus que erat in porta et maiores natu. Nos testes sumus. Faciat dominus hanc mulierem que ingreditur domum tuam sicut rachel et lyam que edificauerunt domum israel ut sit eremplum virtutis in emirata et habeat celebre nomen in bethleem. Fiatque domus tua sicut domus phares quez thamar peperit inde. de semine quod tibi dederit dominus ex hac puella. Tulit itaque booz Ruth: et accepit uxorem. ingressusque est ad eam. et dedit illi dominus ut conciperet et pareret filium. Dixeruntque mulieres ad noem. Benedictus dominus qui non est passus ut deficeret successor familie tue. et vocaretur nomen eius in israel. et habeas qui consolatur animam tuam et enutriet senectutem. De nuru enim tua natus est que te diligit et multo tibi melior est quam si septem haberes filios. Suscepitque noemi puerum posuit in sinu suo et nutricia ac gerule fungebatur officio. Uicine autem mulieres congratulantes ei et dicentes. natus est filius noemi. vocauerunt nomen eius obed. Hic est pater isai patris dauid. De sunt generationes phares. Phares genuit esrom. Esrom genuit aram. Aram genuit aminadab. Aminadab genuit naason. Naason genuit salomon. Salmon genuit booz. Booz genuit obed. Obed genuit isai. Isai genuit dauid regem.

Explicit liber Ruth. Incipit prologus sancti Hieronymi in libros Regum.

Quaginta et duas litteras esse apud hebreos syrorum que lingua et chaldeorum testatur que hebrece magna ex parte consistit. Nam et ipsi vigintiduo elementa habent eodem sono: sed diuersis caracteribus. Samaritani etiam pentateuchum moysi totidem litteris scriptitant figuris tamen et apicibus discrepantes. Tertius est esdram scribarum legisque doctorum post captam hierosolimam et instaurationem templi sub zorobabel alias litteras repperisse quibus nunc utimur. cum ad illud usque tempus idem samaritanorum et hebreorum characteres fuerint. In libro quoque numerorum hec eadem supputatio sub leuitarum ac sacerdotum censu mystice ostenditur. Et nomen domini tetragrammaton in quibusdam grecis voluminibus usque hodie antiquis expressis litteris inuenimus. Sed et psalmi tricesimus sextus et centesimusdecimus et ceterisimuldecimus et centesimusquadragesimusquartus que diuerso scribantur metro: tamen eiusdem numeri texuntur alphabeto. Et hieremie lamentationes et oratio eius. salomonis quoque in fine. puerbia ab eo loco in

quo ait. Mulierem forte quis inueniet: eiusdem alphabetis vel incisionibus supputantur. Porro quinque littere duplices apud hebreos sunt: caph. mem. nun. pbe. sade. aliter enim scribuntur per has principia medietatesque verborum. aliter fines. unde quinque a plerisque libri duplices estimantur samuel. malachi. dabeiamin. besdras. hieremias. cum cynoth. id est lamentationibus suis. Quomodo igitur vigintiduo elementa sunt per que scribimus hebraice omne quod loquimur. et eorum inuenitur vox humana comprehenditur. ita vigintiduo volumina supputantur. quibus quasi litteris et exordis in dei doctrina tenera adhuc et latens uiri iusti eruditur infantia. Primus apud eos liber vocatur bresith. quem nos genesim dicimus secundus ellefmoth qui erodus appellatur. tertius vagecra. id est leuiticus. quartus vagedaber quez numerum vocamus. quintus elleaddabarim qui deuteronomium prenotatur. Hi sunt quinque libri moysi quos proprie thozath. id est leges appellant. Sextus ppbetarum ordinem faciunt. et incipiunt ab iesu filio naue. qui apud illos iosue bennu dicitur. Deinde subterunt sopthim id est iudicum librum. et in eundem compingunt ruth. quod in diebus iudicium facta eius narrat hystoria. Tertius sequitur salmuel. quem nos regnum primum et secundum dicimus. quartus malachim. id est regum que tertio et quarto regnum volumine continetur. Meliusque multo est malachim. id est regum que malacoth. id est regum dicere. Non enim multarum gentium describit regna. sed unius israelitici populi qui tribus duodecim continentur. quintus est esaias. sextus hieremias. septimus ezechiel. octauus liber duodecim ppbetarum qui apud illos vocatur thareasra. Tertius ordo. agiographa possidet. Et primus liber incipit a iob. secundus a dauid que quinque incisionibus et uno psalmoz volumine comprehendunt. tertius est salomon. tres libros habens. puerbia. que illi pabolas. id est masloth appellant. quartus ecclesiasten. id est coeleth. quintus est canticum canticorum. que titulo syrasirim prenotant. sextus est daniel. septimus dabeiamin. id est verba dierum quod significans chronicum totius diuine hystorie possimus appellare que liber apud nos paralipomenon primus et secundus inscribitur. octauus esdras qui et ipse similiter apud grecos et latios in duos libros diuisus est. nonus bester. Atque ita fiunt pariter veteris legis libri vigintiduo. id est moysi quinque et ppbetarum octo. agiographorum nouem que nonnulli ruth et cynoth inter agiographa scriptit. et hos libros in suo putet numero supputandos. ac per hoc esse parte legis libros viginti quattuor. quos sub numero viginti quattuor. seniorum apocalypsis iobanis inducit. adorantes agnum et coronas suas prostratis vultibus offerentes. stantibus coram quattuor angelis oculatis ante et retro. id est in preteritum et in futurum respicientibus et indefessa voce clamantibus. sanctus sanctus dominus deus omnipotens que erat et qui est et qui venturus est. Hic prologus scripturarum quasi galeatum principium omnibus libris quos de hebreo primum in latinum

Ruth. l. e

Apost. iij. e

conuenire potest. vt scire valeam⁹ quicquid extra
 bos est inter apocripba esse ponendu. Igit sapi
 entia que vulgo salomonis inscribit. et iesu fi
 lii syrac liber. et iudith. et tobias. et pastor non
 sunt in canone. Machabeoz primu libru bebrai
 cum repperi. Secundus grecus est: quod et ip
 sa phrasim probari pot. Que cu ita se habeant
 obsecro te lector ne labore meo reprehensione
 estimes antiquoz. In templo dei offert vnusquis
 qd pot. Alii auru et argentu et lapides precio
 sos. alii byssum et purpura et coccu offerunt et
 hyacinthum. Nobiscu bene agis si obtulerim⁹
 pelles et capraru pilos. Et tu apls cotribuili
 ora nostra magis necessaria iudicat. Un et to
 ta illa tabernaculi pulchritudo et per singulas
 species ecclesie presentis futureq distinctio pel
 libus regis et ciliis. ardoreq solis et iniurias
 imbruu ea que viliora sunt prohibent. Lege er
 go primu samulel et malachim meum. Deus in
 qua meum. Quicquid em crebrius vertedo et eme
 dando sollicitu et didicim⁹ et tenem⁹: nostruz
 est. Et cu intellexeris qd antea nesciebas. vel is
 terpretes me estimato si gratus es: vel paphra
 ste si ingratus: qd mibi oino conscius non sim.
 mutasse me oppia de bebraica veritate. Lerte
 si incredulus es. lege grecos codices et latinos
 et confer cu his opusculis q nuper emadauim⁹ et
 vbicunq discrepare int se videris itteroga que
 libet bebreoz cui magis accomodare debeas fi
 dem: et si nostra firmauerit puto qd em non estis
 mes colector vt in eode loco mecu filr diuina
 rit. Sed et vos famlas xpi rogo qd dñi discum
 betis preciosissima fidei myrrha vngitis caput
 que nequaquam saluatore queritis in sepulchro q
 bus ia ad patre xps ascendit. vt contra latrantes
 canes q aduersuz me rabido ore deseufer. et cir
 cuent cunitate atq in eo se doctos arbitrant.
 si alijs detrahent orationu vestraru clypeos op
 ponatis. Ego sciens humilitate mea. illius sp sente
 tie recordabor. Dixi custodiā vias meas: vt nō
 delinquā in lingua mea. Posui ori meo custodi
 am: cu cōsisteret peccator aduersuz me. Obmu
 tuū et humiliatus sum et filii a bonis.

¶ Explicat plogus. ¶ Incipit li
 ber Samuelis primus

¶ L. S. De belchana et duabus vxorib⁹ eius phe
 nena secunda. emulaf anna pulchra et sterile. an
 na flet nec capit cibū. Anna a dño prolē postu
 lat. Samuel nascitur. ablactatur et domino of
 fertur.

Capitulum I

Uir virvius

de ramathaim sopbis
 de more effraiz: et no
 me eius belchana: filius
 hieroboā: filij belui: fi
 lii thau: filij supb effra
 te: et habuit duas vxo
 res: nomen vni ana: et
 nomen secunde fenena.

Suerunt fenene filij: ane aut non erant liberi.

Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis
 diebus vt adoraret et sacrificaret dño exerci
 tuū in sylo. Erāt aut ibi duo filij bel: osni et pbi
 nees sacerdotes dñi. Venit ergo dies et immo
 lauit belchana: deditq fenene vxori sue et cun
 ctis filiis eius et filiabus ptes. Anne at dedit p
 te vnā tristis qz annā diligebat. Dñs aut pclus
 serat vulnā eius. Affligebat quoqz eā emula es
 ius. et vebemeter augebat. Intim vt exprobaret
 qd dñs cōclusisset vulnā ei⁹. Sicqz faciebat per
 singulos ānos cu redeunte tpe ascenderet ad
 templū dñi. et sic puocabat eā. Porro illa flebat
 et nō capiebat cibū. Dixit ergo ei belchana vir
 suus. ana cur fles: et quare nō comedis et quā
 obrē affligit cor tuū? Nūquid nō ego melior tibi
 suz qd decē filij. Surrexit aut ana postq come
 derat et biberat i sylo. Et bel sacerdotē sedere
 sup sellā an postes dom⁹ dñi cu esset ana ama
 ro aīo: orauit ad dñm flens largit. et votū vo
 uit dicens. Dñe exercitūū si respiciēs videri af
 flictionē famule tue et recordatus mei fueris:
 nec oblit⁹ ancille tue dederisq serue tue seruz
 virilē. dabo eū dño omnibus dieb⁹ vite ei⁹. et no
 uacula nō ascendet super caput eius. Factum est
 autem cu illa multiplicaret preces corā dño. vt
 bel obseruaret os eius. Porro anna loquebat
 in corde suo tātūqz labia ei⁹ mouebant: et vox
 penitus non audiebat. Estimauit ergo eaz be
 li temulētas. dicitqz ei. Usqz quo ebria eris? Di
 gere paulisper vinū quo mades. Respondēs ana:
 nequaquam inquit dñe mi. Naz mulier infelix ni
 mis ego sum. vinūqz et oē quod inebriare pot
 non bibi: sed effudi aīam meā in conspectu do
 mini. Ne reputes ancillā tuā quasi vnā de filia
 bus belial: qz ex multitudine doloris et mero
 ris mei locuta sum vsqz in pñs. Tūc bel ait ei
 Uade in pace. et deus israel det tibi petitionez
 tuā quā rogasti eū. At illa dixit. Utinā inuenis
 at ancilla tua grām in oculis tuis. et abiit mu
 lier in viā suā et comedit: vultusqz illius nō simit
 amplius in diuersa mutati. Et surrexerūt ma
 ne et adorauerūt corā dño. reuersiqz sunt et ve
 nerūt in domū suā ramatha. Cognouit aut bel
 chana anā vxorē suā: et recordatus est eius dñs
 et factū est post circulū dierū: cōcepit ana et pe
 perit filiū vocauitqz nomē eius samuel: eo qd a
 dño postulasset eū. Ascendit aut vir eius belcha
 na et offitis dom⁹ eius vt immolaret dño hostiā
 solēne et votū suū: et ana non ascendit. Dixit em
 viro suo. nō vadā donec ablactef infans. et du
 cā eū vt appeat an cōspectū dñi: et maneat ibi
 iugiter. Et ait belchana vir suus. Fac qd bonū
 tibi videt: et mane donec oblactes eū: precor
 qz vt impleat dñs verbū suū. Nāsit ergo muli
 er et lactauit filiū suū donec amoueret eum a
 lacte. Et adduxit eū secū postqz ablactauerat i
 vitulis tribus. et tribus modijs farine et am
 phora vini: et adduxit eū ad domū dñi in sylo.
 Puer aut erat adhuc infantulus. Et immolauē
 runt vitulū et obtulerūt puez bel. Et ait ana.
 Obsecro mi dñe: viuūt aīa tua. Ego suz illa mi

1. Cor. 11.

Ps. cccvii.

Judic. Ibo. rii. a.
 Sap. xvi. l.

Ps. cxi.

1. Cor.

1. Cor. rii. a.

Uer que stetit coram te hic orans dñm pro pue
ro isto. Oravit: et dedit mihi dñs petitionē meā
quā postulavi eum. Idcirco et ego comodavi eū
dño cunctis dieb' quibus fuerit accommodat' dño
Et adorauerūt ibi dñm. Et oravit anna et ait.

C. S. De cantico anne. de peccato filioꝝ be
li. ofni et phinees. de tunica samuelis et secūdis
tate matris eius. Beli moris reprehēdit filios
venit vir dei ad belū qui morē filioꝝ eius et
oblationē sacerdoti p̄dicat et r̄p̄m p̄mittit. II

Exultavit cor meū in dño: et exaltatus
est cornu meum in deo meo. Dilatatus
est os meū super inimicos meos quia
letata sum in salutarī tuo. Nō est san
ct' vt est dñs neq' em̄ est ali' extra te: et nō est
fortis sicut deus noster. Nolite multiplicare lo
qui sublimia: gloriāntes. Recedant vetera de
ore vestro. quia de' sciētiar' dñs est: et ip̄i prepa
rant cogitationes. Arcus fortisū supatus est. et
infirmit' accicti sunt robore. Repleti prius p̄ pa
nibus se locauerunt. et famelici saturati sunt.

Donec sterilis peperit plimos: et que multos ha
bebat filios infirmata ē. Dñs mortificat et viuī
ficat. deducit ad inferos et reducit. Dñs paupe
rē facit et ditat: humiliat et subleuat. Suscitāt
de puluere egenū: et de stercore eleuat pauperē
vt sedeat cū p̄ncipibus et solū glie teneat. Dñi
em̄ sunt cardines terre: et posuit super eos or
bem. Pedes sanctor' suoz seruabit et impijs in
tenebris conticescēt: quia nō in fortitudine sua
roborabit' vir. Dñm formidabūt aduersarij ei'
et sup ip̄os i celis tonabit. Dñs indicabit fines
terre: et dabit impiū regi suo et sublimabit cor
nu christi sui. Et abiit belchana in ramatha in
domū suam. Puer autē erat minister in cōspe
ctu dñi ante faciē belī sacerdotis. Porro filij be
li filij belial nesciētes dñm neq' officium sacer
dotū ad populū: sed quicūq' immolasset victi
mā: veniebat puer sacerdotis dñi coquerēt car
nes et habebat fuscinulā tridentē in manu sua
et mittebat eam in lebetē vel in caldaria. aut i
ollā siue in cacabū: et omne quod leuabat fuscī
nula tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant vni
uerso israhel veniētū in sylo. Et iā anteq' ado
lerent adipē: veniebat puer sacerdotis et dice
bat imolanti. Da mihi carnē vt coquam sacer
doti. Nō em̄ accipiā a te carnē coctā sed crudā
Dicebatq' illi imolans. Incendat' p̄mū iuxta
morem hodie adeps et tolle tibi quātūcūq' de
siderat aia tua. Qui respōdens aiebat ei. Neq'
q'. Nūc em̄ dabis alioquin tollam vi. Erat er
go p̄ctm̄ pueroꝝ grāde nimis coram dño. quia
dtrahēbāt boies a sacrificio dñi. Samuel autē
ministrabat ante faciē dñi puer accinct' ephor
lineo. Et tunicā paruā faciebat ei mar' sua quā
afferebat statutis diebus ascendēs cū viro suo
vt imolaret hostiā solennē et votū suum. Et bñ
dixit belī belchane et vxori eius: dixitq' ei. Red
dat tibi dñs semē de muliere hac. p̄ fenore qd
comodasti dño. Et abierūt in locū suū. Uisitā
uit ergo dñs annā et cōcepit et peperit tres filios

et duas filias. Et magnificat' est puer samuel
apud dñm. Beli autē erat senex valde et audivit
om̄ia q' faciebāt filij sui vniuerso israhel: et quō
dormiebāt cū mulierib' q' obfuebāt ad hostiū
tabernaculi et dixit eis. Quare facitis res hu
iusemodi: q's ego audio res pessimas ab om̄i
pplo? Nolite filij mei. Nō ei ē bōa fama q' ego
audio vt trāsgredi faciatis pplm̄ dñi. Si pec
cauerit vir in virū placari ei potest de'. si autē i
deū peccauerit vir q's orabit pro eo? Et nō au
dierūt vocē patris sui. q' voluit dñs occidere
eos. Puer autē samuel p̄ficiēbat atq' crecebat
et placebat tam deo q' hoib'. Venit autē vir dñi
ad belū et ait ad eū. hec dicit dñs Nūquid nō a
parte reuelat' sum domui patris tui cū esset in
egyptio in domo pharaonis? Et elegi eū et om
nib' tribub' isrl' mibi in sacerdotē vt ascēderet
ad altare meū. et adoleret mibi incēsum. et por
taret ephor corā me: et dedi domui p̄ris tui oīa
de sacrificijs filioꝝ isrl'. Quare calce abiecastis
victimā meā et munera mea que p̄cepi vt offer
rent in tēplo: et magis honorasti filios tuos q'
me. vt comederetis p̄mitias oīs sacrificij isrl'
ppli mei. Propterea ait dñs deus isrl'. Loquēs
locut' sum vt dom' tua et domus patris tui mi
nistraret in cōspectu meo vsq' in sempiternū.
Nūc autē dicit dñs. Absit hoc a me. Sed quicū
q' honorificauerit me glificabo eum. q' autē cō
tēnunt me erūt ignobiles. Ecce dies veniūt et
p̄cidā brachiū tuū: et brachiū dom' patris tui:
vt nō sit senex in domo tua. Et videbis emulū
tuū in templo in vniuersis p̄sper' isrl': et nō erit
senex in domo tua oibus dieb'. Verūtamen nō
auferā penitus virū et te ab altari meo: sed vt
deficiāt oculi tui et tabescat aia tua et pars ma
gna dom' tue moriet' cū ad virilē etatē venerit
Hoc autē erit tibi signū qd venturū ē duob' fi
lijs tuis ofni et phinees. In die vno morient
ambo. Et suscitabo mibi sacerdotē fidelē q' sur
ta cor meū et aiam meā faciet et edificabo ei do
mū fidelē et ambulabit corā r̄po meo cunct' di
ebus. Futurū est autē vt quicūq' remāserit in
mo tua veniat vt oretur pro eo: et offerat nūmū
argenteū et tortam panis: dicatq'. Dimitte me
obsecro ad vnā partem sacerdotalem vt come
dam bucellam panis.

C. S. De vocatione samuelis dormiētis. de
visione ei reuelata quā idicat belī: samuelis fi
delis. pha dñi esse cognoscit: et dñs dedit vt ap
pareat in sylo verbū samuelis venit. **C. S. III**

Puer autē samuel ministrabat dño co
ram belī. et sermo dñi erat preciosus.
In dieb' illis nō erat visio manifesta
Factū est ergo in die quadā belī face
bat in lectulo suo et oculi eius caligauerāt. nec
poterat videre lucernā dei anq' extingueretur
Samuel autē dormiebat in tēplo dñi vbi erat
arca dei. Et vocauit dñs samuel. q' r̄ndens ait.
Ecce ego. Et cucurrit ad belū et dixit. Ecce ego.
Uocasti ei me. Qui dixit. Nō vocaui te fili. Re
uertere et dormi. Et abiit et dormiuit. Et a dicit

E

Luce. ij. g

F

ij. Reg. ij. c

B

j. r. a
Esa. xx. vi. b
j. iij. e

H

j. iij. c

Ibo. rii. a.
Eap. rvi. b.

ps. cii.

Esa. rii. a.

Dñs rursus vocare samuel. Cōsurgēsque samuel abiit ad belū et dixit. Ecce ego quia vocasti me. Qui rēdit. Nō vocavi te fili mi. Revertere et dormi. Porro samuel necdū sciebat dñs. nec reuelat⁹ fuerat ei s̄mo dñi. Et adiecit dñs et vocavit adhuc samuel tertio. Qui cōsurgens abiit ad belū et ait. Ecce ego quia vocasti me. Intellexit ergo belū: quia dñs vocaret puerū: et ait ad samuelem. Uade et dormi: et si deinceps vocaverit te dices. Quōre dñe: quia audit seruus tu⁹. Abiit ergo samuel et dormiuit in loco suo. Et venit domin⁹ et stetit et vocavit sicut vocauerat secundo Samuel samuelem. Et ait samuel. Quōre dñe. quia audit seruus tuus. Et dixit dñs ad samuelem. Ecce ego facio verbū in israel quōd quicumque audierit tinniet ambe aures eius. In die illa suscitabo aduersum belū oīa que locutus sum super domus eius. Incipiam et cōplebo. Predixi enim ei quod iudicatur⁹ esset domū eius in eternū propter iniquitatē. eo quod nouerat indignē agere filios suos. et nō corripuerit eos. Idcirco iuravi domū belū quod nō erit p̄ter iniquitas domus eius victimis et muneribus usque in eternū. Dormiuit autē samuel usque mane apertus ostia dom⁹ dñi. Et samuel timebat indicare visionē belū. Vocavit ergo belū samuelem et dixit. Samuel fili mi. Qui rēdit ait. Presto sum. Et interrogauit eū. Quis est s̄mo quē locutus est dñs ad te? Pro te ne celaueris me. Hec faciat tibi deus et hec addat. si absconderis a me sermonē et oībus verbis quę dicta sunt tibi. In dicit autē itaque ei samuel vniuersos sermones: et non abscondit ab eo. Et ille respōdit. Dñs est. Quod bonū est in oculis suis faciat. Creuit autem samuel. et dñs erat cū eo: et nō cecidit ex oībus verbis eius in terrā. Et cognouit vniuersus israel a dan usque bersabee. quod fidelis samuel propheta esset dñi. Et addidit dñs vt appareret in sylo: quoniam reuelat⁹ fuerat dñs samuelem in sylo iuxta verbū dñi. Et euenit sermo samuelis vniuerso israeli.

C. S. De libello philistinū et fuga israel. de arca capta. et morte filiorū belū. et de morte ip̄i belū de morte nurus sue. vxore et philinees et ortu icaboth.

C. S. De libello philistinū et fuga israel. de arca capta. et morte filiorū belū. et de morte ip̄i belū de morte nurus sue. vxore et philinees et ortu icaboth.

A factū est in diebus illis cōuenerūt philistinū in pugna. Egressus est namque israel obuiā philistinū in plū et castrametat⁹ est iuxta lapidē adiutorij. Porro philistinū venerūt in affec: et instruxerūt aciē cōtra israel. Inīto autē certamine terga vertit israel philisteis et cesa sunt in illo certamine passim per agros quasi quattuor milia viroꝝ. Et reuersus est populus ad castra. Dixeruntque matres natu de israel. Quare percussit nos dñs hodie coram philistinū? Affer am⁹ ad nos de sylo arcā federis dñi. et veniat in medium nostri: vt saluet nos de manu inimicōꝝ nostrōꝝ. Misit ergo populus in sylo et tulerūt inde arcā federis dñi exercitū sedētis super cherubin. Erantque duo filij belū cum arca federis dñi om̄i et philinees. Cūque venisset arca federis dñi in castra vociferatus est oīs israel clamore grandī et p̄

sonuit terra. Et audierūt philistinū vocē clamoris dixeruntque. Quenā est hec vox clamoris magni in castris hebreoꝝ? Et cognouerūt quod arca dñi venisset in castra. Timueruntque philistinū dicentes. Venit de⁹ in castra. Et ingemuerūt dicentes. Ne nob. Nō enim fuit tanta exultatio heri et nudius tertius. Ne nob. Quis nos saluabit de manu deoꝝ sublimiū istoꝝ? Hi sunt dii quę percusserunt egyptū oī plaga in deserto. Cōfortamini et estote viri philistinū ne seruiatis hebreis sicut et illi seruiert nobis. Cōfortamini et belulate. Pugnaverūt ergo philistinū: et cesus est israel et fugit vnusquisque in tabernaculū suū. Et facta est plaga magna nimis et ceciderūt de israel triginta milia peditū. et arca dei capta ē. Duoque filij belū mortui sunt om̄i a philinees. Currens autē vir de beniamin ex acie venit in sylo in die illa scissa veste et dispersus puluere caput. Cūque ille venisset: belū sedebat super sellā cōtra vias expectās. Erat autem cor eius pauens per arca dñi. Vir autē ille postquam ingressus ē nūciauit vbi et lulauit oīs ciuitas. Et audiuit belū sonitū clamoris: dixitque. Quis est hic sonitus tumultus huius? At ille festinauit et venit: et nunciauit belū. Belū autē erat nonaginta et octo annōꝝ. et oculi eius caligauerāt et videre nō poterat. Et dixit ad belū. Ego sum quē veni de plio. et ego quē de acie fugi hodie. Cū ille ait. Quid actum est fili mi? Rēdit autē ille quē nūciabat: fugit inquit israel coram philistinū et ruina magna facta ē in populo. Insuper et duo filij tui mortui sūt om̄i et philinees. et arca dei capta ē. Cūque ille noiasset arcā dei. cecidit de sella retro: sum iuxta ostiū et fractis cervicibus mortuus est. senex enim erat vir et grande uis et ip̄e iudicauit israel quādraginta annis. Nurus autē eius vxor philinees pregnās erat vicinaque partui. et audito nūcio quod capta esset arca dei: mortuus esset socer suus et vir su⁹. incuruauit se et pepit. Irruerant enim in eā dolores subiti. In ip̄o autē momento mortis eius dixerūt ei quę stabāt circa eam. Ne timeas quia filium pepisti. quē non respōdit eis neque aduertit. Et vocauit puerum icaboth dicens. Trāslata est gloria dñi de israel quia capta est arca dei. Et pro socero suo et pro viro suo ait. Trāslata est gloria ab israel. eo quod capta esset arca dei.

C. S. Arca dñi iuxta dagon coll'ocaf. dagon ante arcā cadens prosternitur. Iterū cadens caput et manus eius abscondunt: flagellantur philistinū in secretiori parte natium quia arca detinetur. alij moriuntur.

C. S. Arca dñi iuxta dagon coll'ocaf. dagon ante arcā cadens prosternitur. Iterū cadens caput et manus eius abscondunt: flagellantur philistinū in secretiori parte natium quia arca detinetur. alij moriuntur.

Philistinū autē tulerūt arcam dei et asportauerūt eam a lapide adiutorij in azotū. Tuleruntque philistinū arcā dei et intulerunt eā in templū dagon et statuerunt eam iuxta dagon. Cūque surrexissent diluculo azotij altera die: ecce dagon iacebat prius in terra ante arcā dñi. Et tulerūt dagon et restituerunt eum in locū suū. Rursusque mane die altera consurgentes inuenerūt dagon iacentem super faciem suam in terra coram arca domini. Caput autem dagon et due palme manus

Be. xxxvij. c
2. j. xxij. c

B

B

eius absceſe erant ſuper limē. porro dagon ſo-
 lus trūcus remāſerat in loco ſuo. Propter hāc
 cauſas nō calcāt ſacerdotes dagon: ⁊ om̄s qui
 ingrediuntur tēplum ei⁹ ſup limē dagon in a-
 ſoto vſq; in hodiernū diēz. Aggrauata eſt au-
 tem manus dñi ſup azotios: ⁊ demolit⁹ ē eos.
 Et percūſit ī ſecretiori parte natiū azotū ⁊ fines
 eius. Et ebullierūt vīlle ⁊ agrī in medio regio-
 nis illius: ⁊ nati ſunt mures: ⁊ facta eſt cōfuſio
 mortis magne in ciuitate. Vidētes autē viri a-
 ſotij huiusmodi plagā dixerūt. Non maneat
 arca dei iſrael apud nos. qm̄ dura eſt man⁹ ei⁹
 ſuper nos ⁊ ſup dagon deū noſtrū. Et mittētes
 congregauerunt om̄s ſatrapas philīſtinoꝝ ad
 ſe ⁊ dixerūt. Quid faciem⁹ de arca dei iſrl. Re-
 ſponderūtq; gethei. Circūducatur arca dei iſrl
 ⁊ circūdūterunt arcā dei iſrael. Illis autē cir-
 cūducentib⁹ eam fiebat manus dñi dei p̄ ſin-
 gulas ciuitates interfectionis magne nimis:
 ⁊ percutebat viros vniūſcuiuſq; vrbis a par-
 uo vſq; ad maiorem: ⁊ cōputreſcebant p̄minē-
 tes extales eorum. Inſeruntq; gethei conſiliū
 ⁊ fecerūt ſibi ſedes pelliceas. Miſerunt ergo
 arcam dñi in accharon. Cūq; veniſſet arca do-
 mini dei in accharon. exclamauerūt accharoni-
 te dicentes. Addūterūt ad nos arcā dei iſrael
 vt interficiat nos ⁊ pplm̄ noſtrū. Miſerūt ita-
 q; ⁊ congregauerunt om̄s ſatrapas philīſtino-
 rum. Qui dixerunt. Dimitte arcā dei iſrael: et
 reuertatur in locuz ſuū. vt non interficiat nos
 cum populo noſtro. Fiebat em̄ pauor mortis ī
 ſingulis vrbibus ⁊ grauīſſima valde man⁹ do-
 mini dei. Viri q; qui mortui nō fuerant percū-
 tiebant ī ſecretiori parte natiū. ⁊ aſcendebat
 vīlul⁹ vniūſcuiuſq; ciuitatis in celum.

C. L. S. De remiſſione arce cum muneribus
 de vaccis ducentibus plauſtrum ⁊ vitulis ea-
 rum domi relictis bethſamite quia vident ar-
 cā percūſiunt nūcios mittunt in Cariathiariz

Huit ergo arca **C**apitulum VI
 domini in regione philīſtinorum ſep-
 tem menſibus. Et poſt hec vocauerūt
 philīſtīm ſacerdotes ⁊ diuinos dicē-
 tes. Quid faciemus de arca dei? Indicate no-
 bis: quomodo remittamus eam in locum ſuū.
 Qui dixerunt. Si remittitis arcam dei iſrael
 nolite dimittere eam vacuam. ſed quod debe-
 tis ei reddite pro peccato: ⁊ tunc curabimini ⁊
 ſciētis quare non recedat manus eius a vobis.
 Qui dixerunt. Quid eſt quod pro delicto rede-
 re debeamus ei? Reſponderuntq; illi. Furta nu-
 merum prouinciarum philīſtinorum quinq; a-
 nos aureos facietis: ⁊ quinq; mures aureos:
 quia plaga vna fuit omnibus vobis et ſatra-
 pis veſtris. Facietisq; ſimilitudines anorum
 veſtroꝝ: ⁊ ſimilitudines murū qui demoli-
 ti ſunt terram. ⁊ dabitis deo iſrael gloriā ſi for-
 te releuet manū ſuā a vob ⁊ a dijs vſis ⁊ a fra-
 vſa. Quare gūat⁹ cordavſa ſicut agguauit egypt⁹
 p̄ ⁊ pharaō cor ſuū. Nonne poſtq; percūſus eſt
 tūc dimiſit eos ⁊ abierūt? Nūc ergo arripite ⁊

facite plauſtrū nouū vnum. et duas vaccas ſe-
 tas quibus non eſt impoſitum iugum iungite
 in plauſtro et recludite vitulos earum domi.
 Tolleritq; arcā domini: et ponetis in plauſtro
 et vafa aurea que exoluſtis ei pro delicto po-
 netis in capſellam ad latus eius. et dimitte
 eam vt vadat: et aſpicietis. Et ſiquid ē per vias
 finiū ſuorū aſcenderit contra bethſames ipſe
 fecit nobis hoc malum grande ſinaūt minime
 ſciemus q; neq; manus eius tetigit nos. ſed
 caſu accidit. Fecerūt ergo illi hoc mō. et tollen-
 tes duas vaccas q; lactabāt vitulos iūerūt ad
 plauſtrū. vituloſq; earū cōcluſerūt domi. Et po-
 ſuerūt arcam dei ſuper plauſtrū et capſellas q;
 habebat mures aureos et ſimilitudines anorum.
 Ibant autē indirectū vacce p̄ viā q; ducit beth-
 ſames. et itinere vno gradiēbant. p̄gētes ⁊ mu-
 giētes. et non declinabāt neq; ad dextraz neq;
 ad ſiniſtram. Sed et ſatrape philīſtīm ſeque-
 bant vſq; ad terminos bethſames. Porro beth-
 ſamite metebant triticū in valle. Et eleuātes
 oculos viderūt arcā. et gauīſi ſunt cū vidīſſent
 Et plauſtrū venit in agrum ioſue bethſamite.
 et ſtetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus ⁊ cō-
 ciderū ligna plauſtri: vaccasq; impoſuerūt ſup
 ea holocauſtum dño. Leuite autē depoſuerūt
 arcā dei et capſellam que erat iuxta eā in qua
 erant vafa aurea et poſuerūt ſuper lapidē grā-
 dē. Viri autē bethſamite obtulerūt holo cauſta. ⁊
 immolauerūt victimas in die illa dño. Et quin-
 q; ſatrape philīſtinorum viderūt ⁊ reuerſi ſunt
 in accharon in die illa. Hi ſunt autē anī aurei
 quos reddiderunt philīſtīm pro delicto domi-
 no. Azotus vnum. gaza vnum. aſchalon vnum
 geth vnum: accharō vñ: et mures aureos ſm̄
 numerū vrbū philīſtīm quinq; prouinciarū: ab
 vrbe murata vſq; ad villā que erat abſq; muro
 et vſq; ad abel magnum ſup que poſuerūt arcā
 domini q; erat vſq; in illa die ī agro ioſue beth-
 ſamitis. Percuſſit autē dñs de viris bethſamiti-
 bus. eo q; vidīſſent arcā dñi. et percūſſit de po-
 pulo ſeptuaginta viros et quinquaginta milia
 plebis. Quiritq; ppl̄s eo q; dñs percūſiſſet ple-
 bē plaga magna. Et dixerunt viri bethſamite.
 Quis poterit ſtare in conſpectu dñi dei ſancti
 huius? Et ad que aſcēdet a nobis? Miſeruntq;
 nuncios ad habitatores cariatthiariz dicentes
 Reduxerunt philīſtīm arcā domini. deſcendite
 et reducite eā ad vos.

C. L. S. De tranſitu arce in chariatthiariz. de fe-
 dere ppl̄i ad dñm in iudicio ſamuelis qui iudi-
 cauit ppl̄m de oblatione ſamuelis. et de humi-
 litate philīſtīm et pace iſrael.

Cap. VII
Venerunt ergo viri cariatthiarim ⁊ re-
 duxerūt arcam domini: et intulerunt
 eam in domum aminadab in gabaa.
 Eleazar autē filiū eius ſanctificauit
 vt cuſtodiret arcā dñi. Et factū eſt. ex q; die mā-
 ſit arca dñi in cariatthiariz multiplicati ſunt di-
 es. Erat q̄ppe ſā ann⁹ viceſim⁹. Et requeuit ois
 dom⁹ iſrl poſt dñz. Hic autē ſamuel ad vniuerſā

Jos. xliij. c domū israel: dicens. Si in toto corde vestro reuertimini ad dñs. auferre deos alienos de medio vestri. baalim et astaroth. et pparate corda vestra dño: et seruite ei soli: et eruet vos de manu philistinim. Abstulerunt q̄ filij israel baalim et astaroth: et seruerunt dño soli. Dixit autē samuel. Congregate vniuersus israel in masphat. vt orē p vobis dñm. Et cōuenerūt in masphat. Hauserūtq; aquā et effuderunt in p̄spectu dñi. et ieiunauerūt in die illa atq; dixerūt. Tibi peccauimus dñe. Iudicauitq; samuel filios israel in masphat. Et audierūt philistinim q̄ cōgregati essent filij israel in masphat et ascenderūt satepe philistinorū ad israel. Quod cū audissent filij israel timuerunt a facie philistinorū. Dixeruntq; ad samuelē. Ne cesses p nobis clamare ad dñm deus nostrū: vt saluet nos de manu philistinorū. Tulit autē samuel agnū lactentē vnū. et obtulit illū holocaustū integrū dño. Et clamauit samuel ad dñm p israel et exaudiuit eū dñs. Factum est autē cū samuel offerret holocaustum dño: philistinim inire preliū cōtra israel. Intonuūt autē dñs fragore magno in die illa super philistinim. et exterruit eos et cefi sūt a filiis israel. Egressiq; filij israel de masphat psecuti sunt philisteos: et percusserūt eos vsq; ad locum qui erat subter bethchar. Tulit autē samuel lapidem vnū. et posuit eū inter masphat et inter sen. et vocauit nomē loci illius: lapis adiutorij. Dixitq; dñs. Hucusq; auxiliat⁹ est nobis dominus. Et humiliati sunt philistinim: nec apposuerūt vltra vt venirent in terminos israel. Facta est itaq; manus dñi super philisteos cūctis diebus samuelis: et reddite sunt vrbes q̄s tulerant philistinim ab israel israel: ab accharō vsq; geth et terminos suos. Liberauitq; isrl de manu philistinorū eratq; pax inter israel et ammoreum. Iudicabat q; samuel israel cunctis diebus vite sue: et ibat per singulos annos circūiens betbel et galgala et masphat et iudicabat israelem in supradictis locis. Reuertebatq; in ramatha: ibi em erat dom⁹ eius et ibi iudicabat israelem. Edificauit etiā ibi altare dño.

¶ De filiis samuelis q̄ declinat ad auariciā. et ppl̄s petiit regem. quib⁹ ius regis predicatur.

Capitulum VIII

Actus est autē cū tenuisset samuel. posuit filios suos iudices in israel. Fuit q; nomen filij eius p̄mogeniti iobel. et nomē secūdi abia iudicū in bethabee. Et non ambulauerūt filij illius in vijs ei⁹ s; declinauerūt post auariciā. acceperūtq; munerā: et puerterūt iudiciū. Congregati q; vniuersi maiores natu israel. venerunt ad samuelē in ramatha: direxerūtq; ei. Ecce tu tenuisti et filij tui nō ambulāt i vijs tuis. Constitue nobis regē vt iudicet nos: sicut et vniuersę bñt nationes. Displacuitq; sermo in oculis samuelis eo q̄ direxerunt. da nobis regē vt iudicet nos. Et orauit samuel ad dñm. Dixit autē dñs ad samuelē. Audi vocē ppl̄i in oibus q̄ loquūtur tibi. Non em te

abiecerūt: sed me: ne regnē sup eos. Iuxta oia opa sua que fecerunt a die qua adduxi eos de egypto vsq; ad diē hanc: sicut dereliquerūt me et seruerunt dñs alienis: sic faciunt etiam tibi. Nunc ergo vocē eorū audi. Verūtamē p̄testare eos: et p̄dic eis ius regis q̄ regnaturus est sup eos. Dixit itaq; samuel oia verba dñi ad ppl̄m q̄ petierat ad se regē et ait. Hoc erit ius regis qui imperaturus est vobis. Filios vestros tollet et ponet in curribus suis: facietq; sibi eq̄tes et p̄cursores quadrigarū suarū. et cōstituet sibi tribunos et cēturiōes: et aratores agrorū suorū et messorēs segetū: et fabros armorū et curruum suorū. Filias q; vestras faciet sibi vnguetarias et focarias et panificas. Agros q; vestros et vineas et oliueta optima tollet: et dabit seruis suis. Sed et segetes vestras et vinearū redditus addecimabat vt det eunuchis et famulis suis. Seruos etiā vestros et ancillas et iuuenes optimos et asinos auferet: et ponet in opere suo. Breves q; vestros addecimabit: vosq; eritis ei serui. Et clamabitis in die illa a facie regis vestri quē elegistis vobis: et nō exaudiet vos dominus in die illa: qz petistis vobis regē. Noluīt autē ppl̄s audire vocē samuelis: sed dixerunt. Nequaquā. Rex em erit sup nos et erimus nos q; sicut omēs gētes: et iudicabit nos rex noster et egredietur ante nos: et pugnabit bella nra p nobis. Et audiuit samuel oia verba populū: et locutus est ea in auribus dñi. Dixit autē dñs ad samuelē. Audi vocē eorū et constitue sup eos regē. Et ait samuel ad viros israel. Uadat vnus quisq; in ciuitatem suam.

¶ De saule et inquisitione azinarū. et de aduētū eius ad samuelem. de armo dextro dato sauli in conuiuio samuelis.

Ca. IX

Erat vir de beniamin nomine Elis filius abiel: filij seor: filij bechor. filij sarreth. filij apbia: filij viri gemini fortis roborē. Et erat ei fili⁹ vocabulo saul: electus et bonus: et non erat vir de filiis israel melior illo. Ab humero et sursum eminebat super oēm populū. Perierant autē azine cis p̄ris saul. Et dixit cis ad saul filium suū. Tolle tecū vnū de pueris: et cōsurgens vade et quere azinas. Qui cū transissent p montem effraim et p terrā salisa et nō inuenissent: transierūt etiā p terrā salim: et nō erāt: s; p terrā gemini: et minime reppererūt. Cū autē venissent in terram sup̄: dixit saul ad puerū q̄ erat cū eo. Veni et reuertamur: ne forte dimiserit pater meus azinas et sollicit⁹ sit p nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei est in ciuitate hac. vir nobilis. omē qd loq̄ sine ambiguitate venit. Nūc ergo eamus illuc si forte indicet nobis de viā nostra ppter quā venimus. Dixitq; saul ad puerum suum. Ecce ibimus. Quid feremus ad virū dei? Panis deficit in fistarcijs nostris. et sportulā nō habem⁹ vt dem⁹ boi dei: nec quicq; aliud. Rursum puer respondit sauli et ait. Ecce inuenta est in manu mea q̄rta ps stateris argētī: dem⁹ boi dei: vt in

Osee. iij. c
Act. xij. c

B

dicit nobis vna nra. Olim in isrl sic loqueba
 tur vnusquisq: vadens consulere deū. Venite et ca
 mus ad vidēte. Qui em̄ ppbeta dicit hodie vo
 cabat olim videns. Et dicit saul ad puerū suū.
 Optimus fmo tu. Veni eam. Et ierūt in ciui
 tatē in qua erat vir dei. Luncq: ascenderent ci
 uis ciuitatē inuenerūt puellas egrediētes ad
 bauriedā aquā et dixerūt eis. Nūc hic est vidēs?
 Que ridentes dixerūt illis. Hic est. Ecce ante
 te. Festina nūc. Hodie em̄ venit in ciuitatē. q̄a
 sacrificiū est hodie ppli in excelsō. Ingredien
 tes vrbē statim inueniet eū: anteq̄ ascēdat et
 celsum ad vscendū. Neq: em̄ comessur̄ ē po
 pul̄ donec ille veniat: quia ip̄e bñdiceret hostie
 et deinceps comedēt qui vocati sunt. Nūc ergo
 cōscēdite: q: hodie repletis eū. Et ascēderūt in
 ciuitatē. Luncq: ambularēt in medio vrbis ap
 paruit samuel egrediēs obuiā eis vt ascēderet
 in excelsū. Dñs autē reuelauerat auriculā sa
 muel ante vna diē q̄ veniret saul dicens. Hac ip
 sa hora que nūc est: cras mittas virum ad te de
 terra bēiamin: et vnges eū ducē super pplz me
 um israhel. Et saluabit pplm meū de manu phi
 listinor. quia respici pplm meū. Venit em̄ das
 mor eoz ad me. Lūcq: asperisset samuel saulem
 dñs dicit ei. Ecce vir quē dixerā tibi. Iste dñs
 bitur populo meo. Accessit autē saul ad samue
 lē in medio porte: et ait. Indica oro mibi: vbi est
 dom̄ videns? Et rñdit samuel sauli dicens Ego
 sum vidēs. Ascēde ante me in excelsū: vt co
 medas mecū hodie: et dimittā te mane: et oia q̄
 sunt in corde tuo indicabo tibi. Et de azinis q̄s
 nudius tertius pdidisti ne sollicitus sis: quia in
 uente sunt. Et cuius erunt optia q̄s isrl: nōne
 tibi et omni domui patris tui? Rñdens autē saul
 ait. Numqd nō filius gemini ego sum de minis
 ma tribu isrl et cognatio mea nouissima inter
 oēs familias de tribu bēiamin? Quare ergo lo
 cutus es mibi sermonē istū? Assumēs itaq: sa
 muel saulē et puerū eius: introduxit eos in tri
 dū: et dedit eis locū in capite eoz qui fuerāt
 iuitati. Erāt em̄ q̄si triginta viri. Dicitq: samue
 l coco. Da partē quā dedi tibi: et p̄cepī vt repo
 neres seorsum apud te. Leuauit autē cocus ar
 mū et posuit ante saul. Dicitq: samuel. Ecce qd
 remansit pone ante te et comede. q: de industria
 fuerāt tibi q̄n pplm vocauī. Et comedit saul
 cum samuele in die illa. Et descenderūt de ex
 celsō in oppidū: et locut̄ ē cum saule in solario:
 strauitq: saul in solario et dormiuit. Luncq: ma
 ne surrexissent et iā dies luseret: vocauit samu
 el saulē in solario dicens. Surge vt dimittā te
 Et surrexit saul. Egressi sunt ambo. ip̄e videl
 cet et samuel. Lūcq: descēderēt in extrema par
 te ciuitatis. samuel dixit ad saul. Dic puero vt
 antecedit nos et trāseat. Tu autē subsiste pau
 lisper vt indicē tibi verbum dñi.
 ¶ L. S. De vnctione saulis in regem. et signis
 datis sibi et p̄cepto expectationis: et de p̄ba
 tione saulis. et de confirmatione regis eius po
 puli sortem in masphat.

¶ La. X

¶ Uisit autē samuel lenticulā olei et effu
 dit super caput ei: et deoscular̄ est eū
 et ait. Ecce vnxit te dñs sup heredita
 cē suam in p̄ncipē: et liberabis pplm
 suum de manib⁹ inimicor ei⁹ qui in circuitu ei⁹
 sunt. Et hoc tibi signū: quia vnxit te dñs in p̄n
 cipē. Lūcq: abieris hodie a me: inuenies duos vi
 ros iuxta sepulchrū rachel in finibus bēiamin
 i meridie. dicētq: tibi. Inuēte sūt azine ad q̄s
 teras perq̄rendas: et int̄missis pater tu⁹ azinis
 sollicitus ē pro vobis: et dicit. Quid faciā de fi
 lio meo? Lūcq: abieris inde: et vltra trāseris et
 veneris ad quercū thabo: inueniet te tres viri
 ascēdentes ad deū in bethel: vnus portās tres
 bedos et alii tres tortas panis: et alius portās
 lagenā vini. Lūcq: te salutauerint dabunt tibi
 duos panes et accipies de manu eoz. Post bec
 venies in collē dñi. vbi est statio philistinorum
 Et cum ingressus fueris vbi vrbē: obuiū habe
 bis gregem prophetarū descendentiū de excel
 so: ante eos psalteriū et tympanū et tibiam et ci
 tharā: ip̄osq: prophetantes: et iuliet in te spūs
 dñi et ppbetabis cum eis: et mutaberis in virū
 alium. Quādo ergo euenerint signa bec oia tibi
 bi: fac quecūq: inuenit manus tua: q: dñs te
 cum est. Et descēdes ante me in galgala. Ego
 quippe descendā ad te vt offeras oblationē: et
 imoles victimas pacificas. Septē dieb⁹ expe
 ctabis donec veniā ad te: et ostendā tibi q̄ faci
 as. Itaq: cū auertisset bumerū suū vt abiret a
 samuele imutauit ei deus cor: aliud: et venerūt
 oia signa bec i die illa. Uenerūtq: ad predictū
 collē: et ecce cune⁹ prophetarū obuius ei. Et in
 siluit sup eum spūs dñi: et ppbetauit in medio
 eorum. Vidētes autē oīs q̄ nouerāt eū veri et
 nudius tertius q̄ esset cū ppbetis: et ppbetaret:
 dixerūt ad inuicē. Quenā res accidit filio cis?
 Nūc et saul inter ppbetas? Rñditq: alius ad al
 terum dicens. Et quis pat̄ eius? Propterea ver
 sum est in puerbiū. Nūc et saul inter ppbetas?
 Responit autē ppbetare et venit ad excelsū. Di
 xitq: patri saul ad eū et ad puerū ei⁹. Quo ab
 istis? Qui responderūt. Querere azinas. Quas
 cum nō repperissem⁹: venim⁹ ad samuelem. Et
 dicit ei patruus su⁹. Indica mibi qd dixerit ti
 bi samuel. Et ait saul ad patruū suū. Indica
 uit nobis: q: inuente essent azine. De sermone
 autē regni nō indicauit ei quē locut⁹ fuerat ei
 samuel. Et cōuocauit samuel pplm ad dñm in
 masphat. et ait ad filios isrl. Hec dicit dñs de⁹
 isrl. Ego eduxi isrl de egypto. et erui vos de ma
 nu egyptiorū et de manu oīm regū qui affl̄i ge
 bant vos. Vos autē hodie profecistis dñm deus
 vestrū: qui sol⁹ saluauit vos de vniuersis malis
 et tribulatiōib⁹ vestrīs: et dististis. Neq: q̄: sed re
 regē cōstitue sup nos. Nūc ergo state corā dño
 per trib⁹ v̄as et per familias. Et applicuit sa
 muel oīs tribus isrl: et cecidit sors super tribū
 beniamin. Et applicuit tribum beniamin et co
 gnationes eius: et cecidit sup cognationē me
 thab: et peruenit vsq: ad saul filium cis. Quēsie
 l iij

¶ A
I. vii. c

¶ A. ij. g.

¶ B

¶ I. vii. b

¶ I. vii. b

¶ E
I. vii. d

¶ A. vii. d
I. vii. c

¶ B

5.12.a

runt ergo eius: et non euentus illic. Et consuluerunt post hec dominum vtrum na venturus esset illuc. Responditque dominus. Ecce absconditus est domus eius. Et currerunt itaque et tulerunt eum inde: steteruntque in medio populi: et alius fuit vniuerso populo ab humero et sursum. Et ait samuel ad omnem populum. Erteueritis quem elegit dominus: quoniam non sit similis illi in omni populo. Et clamauit omnis populus: et ait. Uiuere. Locutus est autem samuel ad populum legem regni et scripsit in libro et reposuit coram domino. Et dimisit samuel omnem populum singulos in domum suam: sed et saul abiit in domum suam in gabaa. Et abiit cum eo pars ererit quorum tetigerat deus corda. Filii vero bellal dixerunt. Num saluare nos poterit iste? Et despererunt eum et non attulerunt ei munera. Ille enim dissimulabat se audire.

¶ De naas obsidete iabes galaad de victoria saulis. de quibus dicitur vnde saluare poterit iste de inuouatione regni eius. Saul regnat in galgala.

Capitulum XI

Factum est quasi post mensem: ascendit naas amonites: et pugnare cepit aduersum iabes galaad dixeruntque omnes viri iabes ad naas. Habeto nos federatos: et seruiemus tibi. Et respondit ad eos naas amonites. In hoc feria vobiscum fedus: ut erua oim vrm oculos dextros ponas vos opprobrium in vniuerso israhel. Et dixerunt ad eum seniores iabes. Concede nobis septem dies: ut mittamus nuncios ad vniuersos terminos israhel: et si non fuerit qui defendat nos egrediemur ad te. Venierunt ergo nuncios in gabaa saulis: et locuti sunt verba hec audiente populo. Et leuaui omni populo vocem suam et fleuit. Et ecce saul veniebat sequens boues: de agro et ait. Quid habet populus quod plorat? Et narrauerunt ei verba viroꝝ iabes. Et insinuit spiritus domini in saul cum audisset hec verba: et iratus est furor eius nimis. Et assumens vtrumque bouem occidit in frustra missitque in omnes terminos israhel per manum nuncioꝝ dicens. Quicumque non extiterit et secutus fuerit saul et samuel: sic fiet bos bus eius. Inuasit ergo timor domini populum. et egressi sunt quasi vir vnus et recensuit eos in bezeth. Fueruntque filioꝝ israhel trecenta milia: viroꝝ ru autem iuda triginta milia. Et dixerunt nuncios qui venerat. Sic dicetis viris qui sunt in iabes galaad. Erat erit vobis salus cum incaluerit sol. Venierunt ergo nuncios et nunciaverunt viris iabes. Qui letati sunt et dixerunt. Mane eribimus ad vos: et facietis nobis omne quod placuerit vobis. Et factum est cum dies crastinus venisset: constituit saul populum in tres partes. Et ingressus est media castra in vigilia matutina et percussit amon usque ad vespem: et calefecerit dies. Reliqui autem dispersi sunt ita ut non relinquerent et eis duo pariter. Et ait populo ad samuelem. Quis est iste qui dicit: saul non regnabit super nos? Date viros et iter faciemus eos. Et ait saul. Non occidet quisquam in die hac quia hodie fecit dominus salutem israhel. Dixit autem samuel ad populum. Venite et cauius in galgala: et inuouemus ibi regnum. Et perre-

xit omnis populus in galgala et fecerunt sibi reges saul coram domino in galgala. Et imolauerunt sibi victimas pacificas coram domino. Et letatus est ibi saul et cuncti viri israhel nimis.

¶ De innocentia et mansuetudine samuelis. de correptione populi. de signis datis de celo.

Venit autem samuel ad vniuersum israhel. Ecce audiui vocem vestram iuxta omnia que locuti estis ad me et constitui super vos reges. Et nunc rex graditur ante vos. Ego autem senui et incanui. Porro filii mei vobiscum sunt. Itaque querat coras vobis ab adolescentia mea usque ad hanc diem ecce presto sum. Loquimini de me coram domino et coram christo eius: vtrum bouem cuiusquam tulerim aut asinum: si quem caluniatum sum: si oppressi aliquem: si de manu cuiusquam munus accepi et contemna illud hodie restituas vobis. Et dixerunt. Non es caluniatum nos: neque oppressisti neque tulisti de manu cuiusquam quippiam. Dixeruntque ad eos. Testis est dominus aduersum vos et testis christus eius in die hac. quoniam non inuenerit in manu mea quippiam. Et dixerunt. Testis. Et ait samuel ad populum. Dominus qui fecit moysen et aaron: et eduxit patres nostros de terra egypti adest. Nunc ergo state ut iudicio contendam aduersum vos coram domino deo de omnibus misericordiis domini quas fecit dominus vobiscum et cum patribus vestris: quod iacob ingressus est in egyptum et clamauerunt patres vestri ad dominum: et misit dominus moysen et aaron: et eduxit patres vestros de egypto: et collocauit eos in hoc loco. Qui obliti sunt domini dei sui: et tradidit eos in manus sifare magistri milicie asor: et in manu philistinorum et in manu regis moab et pugnaverunt aduersum eos. Postea autem clamauerunt ad dominum et dixerunt. Peccauimus quia dereliquimus dominum: et seruiuimus baalim et astaroth. Nunc ergo erue nos de manu inimicorum nostrorum et seruiemus tibi. Et misit dominus hierobaal et badai et barach et iepte et samuel: et eruit vos de manu inimicorum vestrorum per circuitum. et habitastis confidenter. Videtes autem quod naas rex filioꝝ amon venisset aduersum vos: dixistis mihi. Nequaquam: sed rex impabit nobis cum dominus deus vester regnaret in vobis. Nunc ergo presto est rex vester quem elegistis et petistis. Ecce dedit vobis dominus regem. Si timueritis dominum et serueritis ei et audieritis vocem eius: et non exasperaueritis os domini: eritis et vos et rex qui impat vobis sequentes dominum deum vestrum. Si autem non audieritis vocem domini: sed exasperaueritis sermones eius erit manus domini super vos et super patres vestros. Sed et nunc state et videte rem istam grandem quam facturus est dominus in conspectu vestro. Numquid non messis tritici est hodie? Inuocabo dominum et dabit voces et pluuias: et scietis et videbitis: quia grande malum feceritis vobis in conspectu domini perentes super vos regem. Et clamauit samuel ad dominum et dedit dominus voces et pluuias in illa die. Et timuit omnis populus nimis dominum et samuelem. Et dicit vniuersus populus ad samuelem. Quare

5.12.b

E

5.12.b

seruis tuis ad dñm deū tuū vt non moriamur. Addidimus em̄ vniuersis peccatis n̄ris malū vt peterem⁹ nobis regē. Dixit autē samuel ad populū. Nolite timere. Vos fecistis vniuersū malū hoc. Verūtamē nolite recedere a tergo dñi. sed seruite dño in om̄i corde vestro: et nolite declinare post vana q̄ nō p̄derūt vobis: neq̄ erunt vos q̄ vana sunt: et nō derelinquet dñs populū suū propter nomē suū magnū q̄ iurauit dñs facere vos sibi pplm̄. Absit autē a me hoc peccatū in dño vt cessem orare pro vobis et docebo vos viā bonā et rectas. Igit̄ timete dñm et seruite ei in veritate et ex toto corde vestro. Ut distis em̄ magnifica q̄ in vobis gesserit dñs q̄ si p̄seueraueritis in malicia: et vos et rex vester pariter peribitis.

¶ De philisteis percussis a saule et ionatba et iterū cōgregatis. de filiis isrl̄ qui absconderunt se in antris. de holocausto saulis: et de rep̄bensione eius a samuele nō stabit regnum eius. de diuisione regni de tribus arneis p̄beatarū post transgressionē patris de armoz defectu in israhel nisi in saule et ionatba. **Ca. XIII**

Huius vnus āni erat saul cū regnare cepisset: duobus autē annis regnauit sup̄ isrl̄. Et elegit sibi saul tria milia de isrl̄. Et erāt cum saul duo milia cū machmas et i mōte berthel mille autē cū ionatba in gabaa beniamin. Porro ceterū pplm̄ remisit vnūquēq̄ in tabernacula sua. Et percussit ionatbas stationes philistinorū que erat in gabaa. Quod cum audissent philistim saul cecinit buccina in om̄i terra dicens. Audiant hebrei. Et vniuersus isrl̄ audiuit huiuscemodi famā: percussit saul stationes philistinorū. Et erexit se israhel aduersus philistim. Et lamauit ergo populus post saul in galgala et philistim congregati sunt ad p̄liandū cōtra isrl̄. triginta milia curruū. et sex milia equitum: et reliquū vulgus sicut arena que est in litore maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt in machmas ad orientes betbauen. Quod cū vidissent viri israhel se in arto positos (afflictus em̄ erat populus) absconderūt se in speluncis et in abdētis in petris et in antris et in cisternis. Hebrei autē transferunt iordanē in terrā gad et galaad. Eūq̄ adhuc esset saul in galgala. vniuersus popul⁹ perterritus ē qui sequebatur eum. Et expectauit septē diebus iuxta placitū samuelis: et non venit samuel in galgala. Dilapsusq̄ est populus ab eo. Hic ergo saul. Hicerte mibi holocausta et pacifica. Et obtulit holocaustum. Eūq̄ compleisset offerens holocaustum ecce samuel veniebat. Et egressus est saul obviam ei vt saluaret eum. Locutusq̄ est ad eum samuel. Quid fecisti? Respondit saul. Quia vidi q̄ populus dilaberetur a me: et tu nō veneras iuxta placitos dies. Porro philistim congregati fuerant in machmas: dixi. Nunc descendent philistim ad me in galgala: et faciem domini non placant. Necessitate compulsus: ob-

tulit holocaustum dño. Dixitq̄ samuel ad saul. Stulte egisti: nec custodisti mādata dñi dei tui que precepi tibi. Quod si nō fecisses iam nūc p̄parasset dñs regnū tuū super israhel in sempiternū. Sed neq̄q̄ regnum tuū vltra confurget. Quasi uis dñs sibi virū iuxta cor suū. et p̄cepit ei dñs vt esset dux super populū suū eo q̄ nō seruaueris que p̄cepit dñs. Surrexit autē samuel: et ascendit de galgalis in gabaa beniamin. Et reliqui populi ascēderūt post saul obviam pplō qui expugnabant eos venientes de galgala in gabaa in colle beiamin. Et recensuit saul populū q̄ inuenti fuerāt cū eo quasi sexcentos viros: et saul et ionatbas filius eius pplisq̄ qui inuentus fuerat cū eis erat in gabaa beiamin. Porro philistim p̄federāt in machmas. Et egressi sunt ad p̄liandū de castris philistinorū tres cunei. Un⁹ cuneus p̄gebat cātra viā effraim ad terrā saul. Porro alius ingrediebatur per viā betborō. Tertius autē verterat se ad iter terminū in terra sabaa: imminētis vallis seboim contra desertū. Porro faber ferrarius nō inueniebatur in oī terra israhel.auerant em̄ philistim ne forte facerent hebrei gladiū aut lanceā. Descendebat ergo om̄is israhel ad philistim vt acueret vnusq̄q̄ vomerē suū et ligonē et securim et tridentes et sarculū. Retuse itaq̄ erāt acies vomerū et ligonū et tridentū et securium vsq̄ ad stimulum corrigendū. Eūq̄ venisset dies p̄lij nō est inuentus ensis et lancea in manu tot⁹ ppli qui erat cū saul et ionatba excepto saul et ionatba filio eius. Egressa est autem statio philistim: vt transcenderet in machmas.

¶ De ionatba et armigero eius qui ascendunt ad philistim: dat signū armigero: q̄ tradat philistim in manus eorū in modo loquēdi de victoria eius. de admiratōne populi facta a saule de melle gustato a ionatba qui forte deprebenditur et a morte per populum liberatur. Nomina generis saulis et quorundam de familia. **Cap. XIII**

Accidit in quadā die vt diceret ionatbas filius saul ad adolescētē armigerū suū. Veni et trāseam⁹ ad stationē philistinorū que ē trās locū illum. Patri autē suo bocip⁹ non indicauit. Porro saul morabatur in extrema pte gabaa sub malogranato que erat in agro gabaa. Et erat populus cum eo quasi sexcentorū virorū. Et achias filius achitob fratris sehabod filij phinees qui ortus fuerat ex belli sacerdote domini in sylo: portabat ephod. Sed et ppl⁹ ignorabat quo esset ionatbas. Erant autē inter ascēsus per quos nitebatur ionatbas trāfire ad stationem philistinorū eminentes petre et vtraq̄ pte: et quasi in modum dentium scopuli hinc inde prerupti. Nomen vni bofes: et nomen alteri sene. Unus scopulus prominens ad aquilonem et aduerso machmas. et alter ad meridiem cōtra gabaa. Dixit autē ionatbas ad adolescētē armigerū suū. Veni trāseam⁹ ad stationē in circūcisoz bo-

rum: si forte faciat dñs pro nobis qz nō est dño
 difficile saluare vel in multis vel in paucis. Di
 citq; ei armiger suus. Fac omnia q̄ placent ani
 mo tuo. Perge quo cupis et ero tecū vbicunq;
 volueris. Et ait ionathas. Ecce nos transimus
 ad viros istos. Cūq; apparuerim⁹ eis: si taliter
 locuti fuerint ad nos manere donec veniamus
 ad vos: stemus in loco nostro: nec ascēdam⁹ ad
 eos. Si autē dixerint: ascēdite ad nos: ascēda
 mus ad eos: qz tradidit eos dñs in manib⁹ no
 stris. Hoc erit nobis signū. Apparuit igit̄ vter
 q; stationi philistinorū. Dixerūtq; philistijs. En
 hebrei egrediūtur de cauernis in quib⁹ absco
 diti fuerāt. Et locuti sunt viri de statione ad io
 nathan et ad armigerū eius: dixerūtq;. Ascen
 dite ad nos et ostēdem⁹ vobis rem. Et ait iona
 thas ad armigerū suū. Ascēdamus. Sequere me
 Tradidit em̄ dñs eos in manus israel. Ascēdit
 autē ionathas manibus et pedib⁹ reptas: et ar
 miger eius post eū. Itaq; cū vidissent faciē io
 nathe alijs cadebāt ante ionathā: alios armiger
 eius interficiebat sequēs eū. Et facta est plaga
 prima quā percussit ionathas et armiger eius q̄
 si viciū viroz: in media parte iugeris: quam
 par boum in die arare consuevit. Et factū ē mi
 raculū in castris et per agros. Sz et omnis po
 pulus stationis eorū qui serant ad pdandū ob
 stupuit. et conturbata sunt castra. Et accidit q̄si
 miraculū a deo. Et respeterūt speculatores saul
 qui erant in gabaa beniamin. et ecce multitu
 do prostrata: et buc illucq; diffugiens. Et ait saul
 populo qui erat cū eo. Requiritē et videte quis
 abierit et nobis. Cūq; requisissent: repertū est
 non adesse ionathā et armigerū e⁹. Et ait saul
 ad achia. applica arcā dñi. Erat enim ibi arca
 dñi in die illa. Cuz filijs israel. Cūq; loqueretur
 saul ad sacerdotē: tumultus magnus exort⁹ est
 in castris philistinorū. Rescebatq; paulatim: et
 clarus resonabat. Et ait saul ad sacerdotē. Quō
 trabe manū tuā. Conclamauit ergo saul et ois
 populus qui erat cum eo et venerūt vsq; ad lo
 cum certaminis. Et ecce versus fuerat gladius
 vnuscuiusq; ad primū suū et cedes magna ni
 mis. Sz et hebrei qui fuerāt cū philistijs berit
 et vndius tertio ascēderātq; cum eis in castris
 reuersi sunt vt essent cum israel: et his q̄ erant
 cū saul et ionatba. Quosq; israelite qui se ab
 scōderāt in mōte effrajs audietes q̄ fugissent
 philistis: sociauerūt se cū suis ī plio. Et erāt cū
 saul quasi decē milia virozū et saluauit dñs de
 us israel in die illa. pugna aut puenit vsq; ad
 bethanē. Et viri israel sociati sunt sibi in die il
 la. Adiurauit autē saul pplm dicens. Maledict⁹
 vir qui comederit panē vsq; ad vespērā: donec
 vlciscar de inimicis meis. Et nō māducauit v
 niuersus populus panē. Omnisq; terre vulgus
 venit in saltum: in quo erat mel super faciem
 agri. Ingressus est itaq; populus saltum et ap
 paruit fluens mel: nullusq; applicuit manum
 ad os suum. Timebat enim populus iuramen
 tum. Porro ionathas non audierat: cuz adiura

ret pater eius populum. Extenditq; summitas
 tem virge quam habebat in manu et intinxit
 in fauum mellis. Et conuertit manum suā ad
 os suum et illuminati sunt oculi eius. Respon
 densq; vnus de populo ait. Iureiurando con
 strinxit pater tuus pplm dicens. Maledictus
 vir qui comederit panem hodie. Defecerat au
 tem populus. Dicitq; ionathas. Turbauit pa
 ter meus terram. Vidistis ipsi quia illuminati
 sunt oculi mei: eo q̄ gustauerim paululum de
 melle isto: quantomagis si comedisset popul⁹
 de preda inimicorum suoz: quā repperit? Nō
 ne maior plaga facta fuisset in philistijs? Per
 cusserūt ergo in die illa philisteos a machmis
 vsq; in baidō. Defatigatus est autem populus
 nimis: et versus ad predas tulit oues et boues
 et vitulos et mactauerunt in terra. Comeditq;
 populus cum sanguine. Nunciauerunt autem
 saul dicentes q̄ populus peccasset dño come
 dens cum sanguine. Qui ait preuaricati estis.
 Noluite ad me iam nunc satum grande? Et di
 xit saul. Dispergamini in vulgus et dicitē eis:
 vt adducat ad me vnusquisq; bouem suum et
 arietē: et occidite super istud et vescimini. et nō
 peccabitis domino comedentes cū sanguine.
 Adduxit itaq; omnis populus vnusquisq; boues
 in manu sua vsq; ad noctē: et occiderūt ibi. Edifi
 cavit autem saul altare domino. Tuncq; pri
 mū cepit edificare altare dño. Et dixit saul. Ir
 ruamus super philisteos nocte: et vastemus es
 os vsq; dum illucescat mane nec relinquam⁹
 ex eis virum. Dicitq; populus. Omne qd̄ bo
 num tibi videtur in oculis tuis fac. Et ait sacer
 dos. Accedamus buc ad deū. Et consuluit saul
 dominum dicens. Nū persequare philistijs? Si
 trades eos in manu israel? Et non respōdit ei
 in die illa. Dicitq; saul. Applicate buc vnuer
 sos angulos populū: et scitote et videte p̄ quez
 acciderit hoc peccatum hodie. Viuit dominus
 saluator israel: quia si per ionathā filium meū
 factum est absq; retractione morietur. Ad qd̄
 nullus cōtradixit ei de omni populo. Et ait ad
 vnuersum israel. Separamini vos in partes
 vnam: et ego cum ionatba filio meo ero in par
 te altera. Responditq; populus israel ad saul
 Quod bonum tibi videtur in oculis tuis: fac.
 Et dixit ad dominum deum israel. Domine de
 us israel da iudicium quid est q̄ nō responde
 ris seruo tuo hodie? Si in me aut in ionatba fi
 lio meo est iniquitas hec: da ostensionem. Aut
 si hec iniquitas est in populo tuo. da sanctitatē
 Et deprehensus est ionathas et saul populus
 autem exiuit. Et ait saul. Mittite sortes inter
 me et inter ionathā filium meum: et captus ē
 ionathas. Dixit autē saul ad ionathā. Indica
 mibi quid feceris? Et indicauit ei ionathas: et
 ait. Sustans gustauit in summitate virge que
 erat ī manu mea paululū mellis et ecce ego mo
 rior: et ait saul. Hec faciat mibi deus et hec ad
 dat quia morte morieris ionatba. Dicitq; po
 pulus ad saul. Ergo ne ionathas morietur: qz

indub. tūj. c

L. Jac. iij. d

L

D

7. eo.

8. eo.

8

5. l. a
l. para. vi

Etod. vi

7. eo.

8

Gene. vi. b
7. eo.

7. eo.

trio sui. de spiritu neq̄ qui verabat saul. de dauid qui percutiebat cytharam.

Ca. XVI
Dixitq̄ dominus ad samuelem. Usq̄quo tu iuges saul. cui ego p̄cecerim eum ne regnet super israel. Imple cornu tuum oleo: et veni ut mittam te ad isai bethleemitem. Prouidi enim in filiis eius mihi regem. Et ait samuel. Quo vadam? Audiet enim saul: et interficiet me. Et ait dominus. Vitulum de armento tolles in manu tua et dices. Ad immolandum domino veni. Et vocabis isai ad victimam: et ego ostendam tibi quid facias: et unges quemcumque monstrauero tibi. Fecit ergo samuel sicut locutus est ei dominus. Venitq̄ in bethleem. Et admirati sunt seniores civitatis. Occurrentes ei. Dixeruntq̄. Pacificus ne est ingressus tuus? Et ait. Pacificus ad immolandum domino veni. Sanctificamini: et venite mecum ut immolet. Sanctificauit ergo isai et filios eius: et vocauit eos ad sacrificium. Cumq̄ ingressi essent: vidit eliab: et ait. Num coram domino est christus eius? Dixit dominus ad samuelem. Ne respicias vultum eius neq̄ altitudinem stature eius quoniam abieci eum nec iuxta intuitum hominis ego iudico. Homo enim videt ea que parent: dominus autem intuetur cor. Et vocauit isai aminadab et adduxit eum coram samuele. Qui dixit. Nec hunc elegit dominus. Adduxit autem isai samma de quo ait. Etiam hunc non elegit dominus. Adduxit itaq̄ isai septem filios suos coram samuele. Et ait samuel ad isai. Non elegit dominus ex istis. Dixeruntq̄ samuel ad isai. Nunquid iam completi sunt filii? Qui respondit. Adhuc reliquus est paruulus et pascit oves. Et ait samuel ad isai. Mittre et adduc eum. Nec enim discubemus priusquam huc ille veniat. Misit ergo et adduxit eum. Erat autem rufus et pulcher aspectu. decoraq̄ facie. Et ait dominus. Surge et unge eum. Ipse est enim. Tulit ergo samuel cornu olei. et unxit eum in medio fratrum eius. Et directus est spiritus domini a die illa in dauid et deinceps. Surgensq̄ samuel abiit in ramatha. Spiritus autem domini recessit a saul et exagitabat eum spiritus nequam a domino. Dixeruntq̄ serui saul ad eum. Ecce spiritus domini malus exagitat te. Iubeat dominus nostrum ret: et serui tui qui coram te sunt querent hominem scientem psallere in cythara ut quando arripuerit te spiritus domini malus: psallat manu sua et lenius feras. Et ait saul ad seruos suos. Prouidete ergo mihi aliquem bene psallentem et adducite eum ad me. Et respondens unus de pueris ait. Ecce vidi filium isai bethleemitem scientem psallere et fortissimum robore: et virum bellicosum et prudentem in verbis et virum pulchrum: et dominus est cum eo. Misit ergo saul nuncios ad isai: dicens. mitte ad me domum filium tuum qui est in pascuis. Tulit itaq̄ isai agnum plenum panibus et lagenam vini: et bedum de capris: et misit per manum domus filii sui saul. Et venit domus ad saul. et stetit coram eo. Et ille dilexit eum nimis et factus est eius armiger. Misitq̄ saul ad isai dicens. Dret dauid in conspectu meo. Inuenit enim gratiam in oculis meis. Igitur quicumque spiritus domini malus arripiebat saul: domus tollebat cytharam et percutiebat ma-

nu sua: et refocillabatur saul et lenius bebat. Recedebat enim ab eo spiritus malus.

Ca. XVII
De bello philistinorum contra israel. de victoria dauid contra goliath.

Congregantes autem philistinorum agmina sua in prelium conuenerunt in socoth iude et castrametati sunt inter socoth et azecba in finibus domini. Porro saul et filii israel congregati uenerunt in valle terebintibus. et direxerunt aciem ad pugnam contra philistinorum et philistinorum stabant super montem et parte hac israel stabat super montem et altera parte vallibus erat inter eos. et egressus est vir spurus de castris philistinorum nomine goliath de geth: altitudinis sex cubitorum et palmo: et cassis eorum rea super caput eius et lorica hamata induebatur. porro pondus lorice eius quinque milia siclorum eris erat: et ocreas ereas habebat in cruribus: et clypeus ereus tegebat humeros eius. Hastille autem haste eius erat quasi liciatorum terentium. Ipsum autem ferrum haste eius sexcentos siclos habebat ferri. Et armiger eius antecedebat eum. Stansq̄ clamabat aduersum phalangas israel: et dicebat eis. Quare venistis parati ad prelium? Nunquid ego non sum philisteus et vos serui saul? Eligite ex vobis virum et descendat ad singulare certamen. Si quis uerit pugnare mecum et percusserit me: erim vobis serui. Si autem ego preualuero et percussero eum: vos serui eritis et seruietis nobis. Et aiebat philisteus. Ego exprobraui agminibus israel hodie. Date mihi virum: et ineat mecum singulare certamen. Audiens autem saul et omnes israelite sermones philistei huiuscemodi: stupebant et metuebant nimis. Dauid autem erat filius viri effratei de quo supra dictum est: de bethleem iuda: cui nomen erat isai: qui habebat octo filios: et erat vir in diebus saul senex et grandævus inter viros. Abierunt autem tres filii eius maiores post saul in prelium. Et nomina trium filiorum eius qui preceperunt ad bellum: eliab primogenitus et scos aminadab tertiusq̄ samma. Dauid autem erat minimus. Tribusq̄ maioribus secutis saule abiit domus et reuersus est a saul ut pasceret gregem patris sui in bethleem. Procedebat vero philisteus mane et vespere et stabat quadraginta diebus. Dixit autem isai ad dauid filium suum. Accipe fratribus tuis epulas polente et decem panes istos: et curre in castra ad fratres tuos: et decem formellas casei: has deferes ad tribunal. Et fratres tuos visitabis: si recte agant et cum quibus ordinati sunt disce. Saul autem et illi et omnes filii israel in valle terebintibus pugnant aduersum philistinorum. Surrexit itaq̄ dauid mane: et comendauit gregem custodi: et onustus abiit sicut preceperat ei isai. Et venit ad locum magala et ad exercitum qui egressus ad pugnam: vociferatus erat in certamine. Direxerat enim aciem israel: sed et philistinorum ex aduerso fuerant parati. Derelinquens ergo dauid vasa que attulerat sub manu custodis ad sarcinas: cucurrit ad locum certa-

ij. Reg. ij. c
 2. eu. xx. b
 Josue. ij. b

2. en. xxx. b
 ij. Reg. vij. b
 2. r. a
 Ps. lxxvij.
 Act. xij. d

D

2

ij. Reg.

2

2

f

minis et interrogabat si oia recte agerentur er-
ga fratres suos. Cumq; adhuc ille loqueret eis
apparuit vir ille spurius ascendens goliath no-
mine philisteus de geth de castris philistinorum.
Et loquente eo hec eade verba audiuit dds. Om-
nes aut israelite cum vidissent virum fugerunt a fa-
cie eius timetes eum valde. Et dixit vnusquisq; de
israel: Num vidisti virum hunc qui ascendit? Ad
exprobandum enim israel ascendit. Virum ergo qui
percussit eum: ditabit rex diuitijs magnis et fili-
am suam dabit ei. et domum patris eius faciet absq;
tributo in israel. Et ait dauid ad viros qui stabant
secum dicens: Quid dabitur viro qui percussit phi-
listeum hunc et tulerit opprobrium de israel? Quis
est enim hic philisteus circuncisus qui exprobrauit
acie dei viuentis? Referebat autem ei populus eundem
sermonem dicens: Hec dabitur viro qui percussit
eum. Quod cum audisset beliab frater eius maior loquens
te eo cum alijs iratus est contra dauid. et ait: Qua-
re venisti et quare dereliquisti pauculas oues
illas in deserto? Ego noui superbiam tuam et nequitiam
cordis tui: quia vt videres plium descendisti.
Et dixit dds. Quid feci? Numquid no verbum est?
Et declinauit paululum ab eo ad alium. Dixitq;
eundem sermonem. Et respondit ei populus verbum si-
cut prius. Audita sunt autem verba que locutus est
dauid. et annuntiata in conspectu saul. Ad quem cum
fuisset adductus locutus est ei. Non concidat cor
cuiusq; in eo. Ego seruus tuus vadam et pugna-
bo aduersus philisteum. Et ait saul ad dauid. Non
vales resistere philisteo isti. nec pugnare aduer-
sus eum. quia puer es. Hic autem vir bellator est ab
adolescencia sua. Dixitq; dauid ad saul: Pasce-
bat seruus tuus patris sui gregem et veniebat
leo vel vrsus et tollebat arietem de medio gre-
gis. et persequebar eos et percutebam eruebansq;
de ore eorum. Et illi consurgebant aduersum me: et
apprehendebam mentum eorum et suffocabam.
interficiebamq; eos. Nam et leonem et vrsum in-
terfeci ego seruus tuus. Erunt igitur et philisteus hic cir-
cuncisus quasi vnus ex eis. Nunc vadam et auferam
opprobrium populi. Quis enim est iste philisteus in-
circuncisus: qui ausus est maledicere exercitui
dei viuentis? Et ait dds. Dominus qui eripuit me de
manu leonis et de manu vrsi: ipse me liberabit
de manu philistei huius. Dixit autem saul ad da-
uid. Uade et dominus tecum sit. Et induit saul dds ve-
stimetis suis: et imposuit galeam cream super ca-
put eius: et vestiuit eum lorica. Accinctus ergo dds
gladio eius super vestem suam: cepit temptare si armatus
esset incedere. Non enim habebat consuetudinem. Dixit
ergo dauid ad saul. Non possius sic incedere: quia
non vsum habeo. Et deposuit ea. Et tulit baculum
suum quem semper habebat in manibus et elegit sibi
quinq; lapidissimos lapides de torrente et misit
eos in peram pastoralem quam habebat secum: et sum-
dam manu tulit. et processit aduersum philisteum.
Ibat autem philisteus incedens et appropinquans
aduersum dauid: et armiger eius ante eum. Cum
aspexisset eum philisteus et vidisset dauid. despe-
xit eum. Erat autem adolescens rufus et pulcher

aspectu. Et dixit philisteus ad dauid. Numquid ego
cantis sum quia tu venis ad me cum baculo? Et ma-
ledixit philisteus dds in dijs suis. Dixitq; ad da-
uid. Veni ad me et dabo carnes tuas volatilibus
celi et bestijs terre. Dixit autem dauid ad philiste-
um. Tu venis ad me cum gladio et basta et cly-
peo: ego autem venio ad te in nomine dñi exercituum
dei et agminum israel quibus exprobraui bodie
et dabit te dominus in manu mea et percussam ter au-
feram caput tuum a te. Et dabo cadauera castro-
rum philistinum bodie volatilibus celi et bestijs ter-
re vt sciat ois terra: quia est dominus deus israel: et no-
uerit vniuersa ecclesia hec: quia non in gladio nec
in basta saluat dominus. Ipse enim est bellum et tras-
det vos in manus nostras. Cum ergo surrexisset
philisteus et veniret et appropinquaret contra
dauid: festinauit dauid et occurrit ad pugnam
et aduerso philistei. Et misit manum suam in peram
tulitq; vnum lapidem et funda fecit. et circumducens
percussit eum in fronte. Et infusus est lapis in
fronte eius. et cecidit in faciem suam super ter-
ram. Preualuitq; dauid aduersum philisteum in
funda et lapide. percussitq; philisteum interfecit.
Cumq; gladius non haberet in manu dds. cucurrit
et stetit super philisteum et tulit gladium eius. et edu-
xit eum de vagina sua et interfecit eum. percussitq; ca-
put eius. Videtes autem philistinum quod mortuus esset
fortissimus eorum: fugerunt. Et consurgentes viri
israel et iuda vociferati sunt. et persecuti sunt phi-
listeos vsq; dum veniret in vallem et vsq; ad por-
tas accaron. Cecideruntq; vulnerati de philis-
tinum iuxta saron. et vsq; ad geth. et vsq; ad acca-
ron. Et reuertentes filij israel. postquam persecuti sunt
philisteos inuasert castra eorum. Assumens au-
tem dauid caput philistei attulit illud in bieru-
salem: arma vero eius posuit in tabernaculo
suo. Eo autem tempore quoviderat saul dauid egredie-
tem contra philisteum: ait ad abner principem mi-
litię sue. De qua stirpe descendit hic adolescens?
Dixitq; abner. Uiuat anima tua rex si noui. Et ait
rex. Interroga tuum filium si iste puer. Cumq;
regressus esset dds percussus philisteo. tulit eum
abner et introduxit eum coram saule caput philistei
hntem in manu sua. Et ait ad eum saul. De qua
progenie es o adolescens? Dixitq; dauid. Filius
serui tui isai berthelemite ego sum.
¶ De amicitia et confederatōe dds: et ionas-
the filij regis saul. de captu mulierum percussit saul
mille et dds decem milia. de ira saulis pro hoc captu.
de ipso prophetate in domo sua et volente perfingere
dds lancea cum pariete. Saul autem ammonet dds et
permittit ei filiam suam maiorem merob quam alteri daf.
postea saul permittit ei michol filiam iuxore: sponsa-
lia petit ceterum proputia. dds psoluit et fit gener regis
¶ Factum est cum coplesset lo-
qui ad saul. anima ionathe conglutinata est
aie dauid et dilexit eum ionathas quasi
aiam suam. Tulitq; eum saul in die illa
et non processit ei vt reuertere in domum patris sui.
Inierunt autem dds et ionathas fedus. Diligebat
ei eum quasi animam suam. Nam expoliavit se ionathas

1 mach. iij. d

Eccl. iij. a

B

21

j. r. a

D

¶ ita
arric

E

L

hanica q̄ erat indutus et dedit eā dauid et reliqua vestimēta sua vsq̄ ad gladiū et arcū suū et vsq̄ ad baltbeū. Egrediebatur q̄ dauid: ad omnia quecumq̄ misisset eum saul: et prudenter se agebat. Posuitq̄ cum saul super viros belli: et acceptus erat in oculis vniuersi populi marimeq̄ in spectu famuloꝝ saul. Porro cum reuerteretur percussio philistino dauid. et ferret caput eius in hierusalē: egressę sunt mulieres de vniuersis vrbibus israel cāntantes chorosq̄ ducentes in occurſū saul regis in tympanis letitie et i sistris et p̄cinebant mulieres ludētes atq̄ dicentes: Percussit saul mille: et dō decem mila. Iratus est aut̄ saul nimis. et displicuit in oculis eius iste sermo. Dixitq̄. Dederūt dō decem milia: et mibi mille dederunt. Quid ei sup̄ est nisi solus regnum? Nō rectis ergo oculis saul aspiciēbat dō a die illa et deinceps. Post diem aut̄ alterā inuasiť spiritus dei mal⁹ saul. et p̄betabat i medio dom⁹ sue. Dauid aut̄ psallebat manu sua sicut per singulos dies. Tenebatq̄ saul lāceam et misit eam: putans q̄ configere posset dauid cum pariete. Et declinauit dauid a facie eius secūdo. Et timuit saul dauid eo q̄ esset dñs cum eo et a se recessisset. Amouit ergo eū saul a se. et fecit eū tribunū super mille viros. Et egrediebatur et intrabat in spectu populi. In oibus q̄ vñs suis dauid prudenter agebat: et dñs erat cum eo. Vidit itaq̄ saul q̄ prudens esset nimis et cepit cauere eum. Omnis autez israel et iuda diligebat dauid. Ipse aut̄ ingrediebatur et egrediebatur añ eos. Dixit q̄ saul ad dauid. Ecce filia mea maioꝝ merob. ipam dabo tibi vxorem: tñmō esto vir fortis et p̄liare bella dñi. Saul aut̄ reputabat: dicens. Nō sit man⁹ mea in eo: s̄ sit sup̄ eum man⁹ philistinorum. Hic aut̄ dō ad saul. Quis ego sum aut que est vita mea: aut cognatō patris mei i israel vt fiā gener regis? Factū ē aut̄ tps cum deberz dari merob filia saul dō. data ē hadrieli molatvite vxor. Dilexit aut̄ dō michol filiā saul alterā. Et nūciatū est saul: et placuit ei. Dixitq̄ saul. Dabo eā illi vt fiat ei i scādala: et sit super eū manus philistinor. Dixitq̄ saul ad dō. In duabus gener me⁹ eris hodie. Et mādauit saul seruis suis. Loq̄mini ad dauid clā me dicentes. Ecce places regi: et oēs serui eius diligunt te. Nunc ergo esto gener regis. Et locuti sunt serui saul in auribus dō oia verba bec. et ait dō. Nū parū videt vobis generū esse regis? Ego aut̄ sum vir paup et tenuis. Et renūciauerūt serui saul dicētes. In huiusmodi verba locut⁹ est dō. dixit aut̄ saul. Sic loq̄mini ad dauid. Non bz ret sponsalia necesse nisi tñ centū p̄putia philistinor. vt fiat vltio de inimicis regis. Porro saul cogitabat dauid tradere i man⁹ philistinor. Quibz renūciassent serui ei⁹ dauid verba q̄ dixerat. saul placuit sermo in oculis dauid vt fieret gener regis. Et post paucos dies surgens dō abiit in accharon cū viris q̄ sub eo erant. et percussit ex philistinim ducentos viros. et attulit

eorū p̄putia et annumeravit ea regi: vt cēt gener eius. Dedit itaq̄ saul ei michol filiā suā vxorem. Et vidit saul: et intellexit q̄ dñs esset cum dō. Michol aut̄ filia saul diligebat eum. Et saul magis cepit timere dauid. Factusq̄ ē saul inimicus dauid cunctis diebus. Et egressi sūt p̄ncipes philistinor. A p̄ncipio aut̄ egressiōis eorū prudentius se gerebat dauid q̄ omēs viri saul. et celebre factum est nomen eius nimis.

Ca. XIX
 Locutus ē aut̄ saul ad ionathā filiū suū et ad oēs seruos suos vt occiderēt dauid: Porro ionathas filius saul diligebat dauid valde. Et indicauit ionathas dauid dicens. Querit saul pater meus occidere te. Quapropt̄ observa te q̄so mane. et manebis clā et abscederis. Ego aut̄ egrediens stabo iurta p̄rem meuz in agro vbicūq̄ fuerit et ego loquar de te ad p̄res meū et q̄d cūq̄ videro nūciabo tibi. Locutus est ergo ionathas de dauid bona ad saul p̄rem meuz. Dixitq̄ ad eū. Ne pecces ret in seruum tuū dauid: quia non peccauit tibi. et opera eius bona sunt tibi valde: et posuit animam suam in manu tua et percussit philistēū: et fecit dominus salutem magnā vniuerso israeli. Vidisti et letatus es. Quare ergo peccas in sanguie innocio interficiēs dauid q̄ est absq̄ culpa? Ad cui⁹ audisset saul: placatus voce ionathe iurauit. Uisit dominus q̄ nō occidetur. Uocauit itaq̄ ionathas dauid et indicauit ei oia verba bec. Et introduxit ionathas dō ad saul et fuit ante eū sicut erat heri et nudistertis. Notū est aut̄ rursus bellū et egressus dō pugnauit aduersum philistinim percussitq̄ eos plaga magna: et fugerunt a facie eius. Et fact⁹ ē spūs dñi mal⁹ i saul. Sedebat aut̄ in domo sua: et tenebat lāceā. Porro dō psallebat i manu sua. Nisusq̄ ē saul configere dō lācea in pariete et declinauit dō a facie saul. Lācea aut̄ casto vulnere plata ē i pariete: et dō fugit et saluatus ē nocte illa. Misit ergo saul satellites suos nocte i domū dō vt custodirēt eū rificeret mane. Ad cui⁹ anūciasset dō michol vxor sua dicens. Nisi saluaueris te nocte hac cras morieris: deponit eum p̄ fenestrā. Porro ille abiit et aufugit: atq̄ saluatus ē. Tulit aut̄ michol statuā et posuit eā sup̄ lectū et pellē pilosi capraz posuit ad caput ei⁹ et operuit eā vestimētis. Misit aut̄ saul apparitores q̄ raperēt dō et rursū ē q̄ egrotaret. Rursusq̄ misit saul nūcios vt viderēt dō dicēs. afferte eū ad me i lecto vt occidat. Quibz venisset nūciū inētū ē simulacrū sup̄ lectū et pellis caprū ad caput ei⁹. Dixitq̄ saul ad michol. q̄re sic illuisti mibi et dimisisti inimicū meū vt fugerz. Et rēdit michol ad saul. Quia tpe locut⁹ ē mibi

s. rex. d. et. j.
 xxix. b
 Eccl. xlvij. a

L

D

q. Reg. ix. a

E

F

B
 q. Reg. iij. c

dicens. Dimitte me. alioquin interficiam te. Dauid autem fugiens saluatus est. Et venit ad samuel in ramatha: et nunciauit ei omnia que fecerat sibi saul. Et abierunt ipse et samuel. et morati sunt in naioth. Nunciatum est autem sauli a dicentibus. Ecce dō in naioth in ramatha. Quis sit ergo saul licetores vt rapent dō. Qui cum vidissent cuneū pphetarū vaticinātium. et samuelem stantem sup eos. factus est etiā spūs dñi in illis. et pphare ceperunt etiā ipsi. Quōd cum nunciatum esset sauli: misit et alios nuncios. Propphetauerūt autē et illi. Et rursus misit saul tertios nuncios qui et ipsi pphetauerūt. Et iratus iracundia saul. abiit etiā ipse in ramatha et venit vsq; ac cisternā magnam que est in sobot. et interrogauit et dixit. In quo loco sunt samuel et dō. Dicitūq; est ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abiit in naioth in ramatha. Et factus est etiā super eum spūs dñi: et ambulauit ingrediens et pphabat vsq; dum veniret in naioth in ramatha. Et erpolauit etiā ipse se vestimentis suis et pphauit cū ceteris coram samuele et cecinit nudus tota die illa et nocte. Unde et eruiit puerbiū. Nū et saul inter pphetas.

¶ De renouatione et cōfirmatōe federis dauid et ionathe. et q̄liter ionathas apud saul excusat dauid absentem et ille cōfundit eū obprobrius. de signo triū sagittarū inter ionathā et dauid. Saul arripit lanceā vt percussat ionathā excusantem dō. de fletu ionathe et dauid et osculo.

¶ Capitulū XX

Agit autē dauid de naioth que ē in ramatha: veniensq; locutus est coram ionathā. Quid feci? Que est iniquitas mea et qd̄ pctm̄ meū in patrē tuū: qz querit aiaz meā. Qui dixi ei. Absit a te. nō morieris. Neq; em̄ faciet pat̄ me? q̄c̄p̄ grāde vel paruū. nisi pus indicauerit mibi. Hūc ergo celauit a me pater me? sermonē tm̄mō. Neq; q̄ nim erit istud. Et iurauit rursus dō. Et ille ait. Scit pfecto pat̄ tuus qz inueni grām in oculis tuis et dicet. Nesciat hoc ionathas. ne forte tristef. Quinimo viuūt dñs et viuūt aia tua. qz nō tm̄ (vt ita dicas) gradu ego. moxq; diuidimur. Et ait ionathas ad dō. Quodcūq; dixerit mibi anima tua facias tibi. Dixit autē dō. ad ionathā. Ecce kalēde sunt crastino. et ego et mox sede re soleo iuxta regē ad vescedum. Dimitte ergo me vt abscondar in agro vsq; ad vesperā diei tertie. Si respiciēs requisierit me pater tuus. rñs debis ei. Rogauit me dō vt fret celerit̄ i bethleem ciuitatē suā: qz victime solēnes ibi sunt vniuersis tribulibus suis. Si dixerit bene. pat̄ erit seruo tuo. Si autē fuerit iratus. scito qz cōpleta est malicia eius. Fac ergo misericordiam in seruū tuū: qz fedus dñi me famulū tuū tecū inire fecisti. Si autē ē iniquitas aliq̄ in me: tu me interfice et ad patrē tuū ne introducas me. Et ait ionathas. Absit hoc a me. Neq; em̄ fieri potest vt si certe cognouero cōpletā esse p̄ris mei

maliciā contra te. non annuncie tibi. Responditq; dauid ad ionathā. Quis renūciabit mibi si quid forte responderit tibi pater tu? dure de me. et ait ionathas ad dauid. Veni et egrediamur foras in agrū. Eūq; erissent ambo in agrum. ait ionathas ad dauid. Dñe deus isrl̄ si uestigauero sententiā patris mei crastino vel pendie: et aliquid boni fuerit super dauid: et nō statim misero ad te et notū tibi fecero bec faciat deus ionathe et bec augeat. Si autē pseuerauerit patris mei malicia aduersum te: reuelabo aurē tuam et dimittā te vt vadas in pace: et sit dominus tecum sicut fuit cum patre meo. Et si vixero facias mibi miām dñi. si vero mortuus fuero: nō auferes miām tuā a domo mea vsq; in sempiternū. Aut si nō fecero qm̄ eradicauerit dñs inimicos dauid vnūquēq; de terra: auferat ionathā de domo sua. et req̄rat dñs de manu inimicorū dauid. Depigit ergo ionathas fedus cū domo dauid. Et req̄siuit dñs de manu inimicorū dauid. Et addidit ionathas de se rare dauid eo qz diligeret illū. Sicut em̄ aiam suā: ita diligebat eū. Dixitq; ad eum ionathas. Eras kalēde sunt: et req̄reris. Req̄retur em̄ sessio tua vsq; pendie. Descēdes ergo festinus et venies in locū vbi celand⁹ es in die qm̄ opari licet. et sedebis iuxta lapidē cui nomē ē ezel. Et ego tres sagittas mittā iuxta eū. et iaciam quasi exercens me ad signū. Mittā qz et puerū dicens ei. Uade et affer mibi sagittas: si dixerit puero. Ecce sagitte intra te sunt. tolle eas: tu veni ad me: quia par tibi est et nibil est malū. Uisit dñs. Si autē sic locutus fuero puero. ecce sagitte vltra te sunt vade in pace: qz dimisit te dñs. De verbo autē quod locuti fuim⁹ ego et tu sit dñs inter me et te vsq; in sempiternū. Absconditus ē ergo dauid in agro. et venerūt kalēde et sediret ad comedendū panē. Eūq; sedisset super cathedrā suā s̄m cōsuetudinez q̄ erat iuxta parietē: surrexit ionathas et sedit abner et latere saul. vacuusq; appuit locus dauid. et nō est locut⁹ saul quicq; in die illa. Cogitabat em̄ qz forte euenisset ei vt nō esset mund⁹ nec purificatus. Eūq; illurisset dies secunda post kalēdas. rursus appuit vacu⁹ locus dauid. Dixitq; saul ad ionathā filiū suū. Cur nō venit filius isai nec heri nec hodie ad vescedū? Responditq; ionathas sauli. Rogauit me obire vt tret in bethleem et ait. Dimitte me: qm̄ sacrificiū solenne est in ciuitate mea vnus de fratribus meis accersuit me. Nūc ergo si inueni grāz in oculis tuis vadā cito et videbo fratres meos. Ob hanc causam nō venit ad mē saul regē. Fratrus autē saul aduersum ionathā dixit ei. Filii mulieris vltro virū rapiētis. nunqd̄ ignoro qz diligis filiū isai in cōfusione tuā. et in cōfusione ignominiose matris tue. Quibus em̄ dieb⁹ quibus filius isai viterit super terram nō stabilieris tu neq; regnū tuum. Itaq; iā nūc mitte et adduc eū ad me: qz filius mort⁹ est. Respondēs autē ionathas sauli patri suo ait. Quare morietur.

Quid fecit? Et arripuit saul lanceam ut percuteret eum. Et intellexit ionathas quod diffinitum esset a patre suo ut interficeret eum. Surrexit ergo ionathas a mensa in ira furoris. et non comedit in die haledarum secundam panem. Contristatus est enim super d. eo quod confidisset eum patrem suum. Cumque illucisset manebat ionathas in agrum in placitum d. et puer puulus cum eo. Et ait ad puerum suum. Uade et affer mihi sagittas quas ego iacio. Cumque puer cucurrisset fecit aliam sagittam trans puerum. Venit itaque puer ad locum iaculi quod miserat ionathas. Et clamauit ionathas post tergum pueri: et ait. Ecce ibi est sagitta. porro ultra te. Clamauitque iterum ionathas post tergum pueri dicens. Festina velociter ne steteris. Collegit autem puer ionathae sagittas. et attulit ad dominum suum. et quod agere penitus ignorabat. Tunc enim ionathas et d. rem nouerat. Dedit ergo ionathas arma sua puero et dixit ei. Uade et defer in ciuitatem. Cumque abisset puer surrexit d. de loco quod iugebat ad austrum. et cades prius in terram adorauit tertio. Et osculantes se alterutrum: fleuerunt pater. d. autem apostolus. Dixit ergo ionathas ad dauid. Uade in pace. Quocumque iurauerim tibi in nomine domini: dicentes. dominus sit inter me et te. et iter seminum et seminum meumque in sempiternum. Et surrexit d. et abiit sicut et ionathas ingressus est ciuitatem.

Ca. XXI
Uenit autem dauid in nobe ad achimelech sacerdotem. Et obstupuit achimelech eo quod uenisset dauid et dixit ei. Quare tu solus et nullus est tecum? Et ait dauid ad achimelech sacerdotem. Rex precepit mihi sermonem et dixit. Nemo sciat: repperit quia missus es a me. et cuiusmodi precepta tibi dederis. Nam et pueris meis dicitur in illud et illud locum. Nunc ergo si quid habes ad manum vel quoniam panes da mihi aut quicquid inueneris. Et respondens sacerdos ad d. ait illi. Non habeo laicos panes ad manum sed tantum panem sanctum. Si mundi sunt pueri. manie a mulieribus manducet. Et respondit d. sacerdoti et dixit ei. Et quid est si de mulieribus agitur? Continuum nos abberi et nudius tertius quam egrediebamur. et fuerunt uasa puerorum sancta. Porro uia hec polluta est. sicut et ipsa hodie sanctificabitur in uasis. Dedit ergo ei sacerdos sanctificatum panem. Neque enim erat ibi panis nisi tantum panes propolis quod sublati fuerant a facie domini ut ponerent panes calidi. Erat autem ibi uir quidam de filiis saul in die illa intus in tabernaculo domini. et nomen eius doech idumeus potentissimus pastorum saul. Illic pascebat mulas saul. Dixit autem d. ad achimelech. Si habes habes ad manum bastam aut gladium: da mihi: quia gladius meum et arma mea non tuli mecum. Sermo enim regis iugebat. Et dixit sacerdos. Ecce hic gladius goliath philistei quem percussisti in ualle betherebint: est inuolutus pallio post ephod. Si istum vis tollere: tolle. Neque enim hic est alius absque eo. Et ait dauid

Non est huic alter similis? Da mihi eum. Surrexit itaque dauid. et fugit in die illa a facie saul et uenit ad achis regem geth. Dixeruntque serui achis cum uiderent dauid. Nunquid non iste est dauid rex terre? Nonne huic cantabant per choros dicentes. percussit saul mille: et dauid decem milia. Posuit autem dauid sermones istos in corde suo. et extimuit ualde a facie achis regis geth. Et mutauit os suum coram achis: et collabebat inter manus eorum. et impingebat in ostia porte defluebantque saluae eius in barbaram. Et ait achis ad seruos suos. Uidistis hominem insanum. quare adduxistis eum ad me? An desunt nobis furiosi: quia introduxistis istum ut fureret me presente? Dimittite illum hinc ne ingrediatur domum meam.

Ca. XXII
Uenit ergo dauid inde. et fugit in spelum cam odollam. Quod cum audissent fratres eius et omnis domus patris eius descendit ad eum illuc. Et conuenerunt ad eum omnes qui erant in angustia constituti: et oppressi ere alieno et amaro animo et factus est eorum princeps. Fueruntque cum eo quasi quadringenti uiri. Et profectus est dauid inde in masphat. que est moab. Et dixit ad regem moab. Maneat oro pater meus et mater mea uobiscum. donec sciam quid faciat mihi deus. Et reliquit eos ante faciem regis moab. Manseruntque apud eum cunctis diebus quibus dauid fuit in presidio. Dixitque gad propheta ad dauid. Noli manere in presidio. Proficiscere et uade in terram iuda. Et profectus est dauid. et uenit in saltum areth. Et audiuit saul quod apparuisset dauid et uiri qui erant cum eo. Saul autem cum maneret in gabaa et esset in nebere quod est in rama. bastam manu tenens. cunctique sui eius circumstarunt eum: ait ad suos suos quod assistebant ei. Audite me nunc filii gemini. Nunquid omnibus uobis dabit filius isai agros et uineas et uniuersos uos faciet tribunos et centuriones quam iurastis omnes auersus me. et non est quod mihi renunciet: manie cum et filius meus sed iurauerit cum filio isai? Non est quod uicem meam doceat ex uobis neque quod annunciet mihi: eo quod suscitauerit filius meus suum meum aduersus me in insidiam mihi usque hodie. Respondens autem doech idumeus qui assistebat et erat primus inter suos saul. uidi inquit filium isai in nobe apud achimelech filium achitob sacerdotem. Qui consuluit pro eo dominum. et cibaria dedit ei. Sed et gladium goliath philistei dedit illi. Misit ergo rex ad accersendum achimelech sacerdotem filium achitob: et omnem domum patris eius sacerdotum qui erant in nobe. Qui uniuersi uenerunt ad regem. Et ait saul ad achimelech. Audi filii achitob. Qui respondit. Presto sum domine. Dixitque ad eum saul. Quare confurastis aduersum me tu et filius?

s. l. c

A

j. xxv. b

B

Matth. xij. a
Mar. ij. g
Luc. vi. a

j. xij. b

E

j. xxij. c

s. l. c
s. l. cd
s. xvij. a
j. xxij. c
Eccles. i.

s. xij. b

d

A

B

B

Matth. xij. a

s. xij. b

B

E
s. xxij. c

ffal. et dedisti ei panes et gladium et fuluisti pro eo
 dominum ut consurgeret aduersum me insidiator ut
 quod bodie permanens: Respondensque achimelech
 regi ait. Et quis in omnibus seruis tuis sicut da
 uid fidelis et gener regis. et pgenus ad imperium
 tuum. et gloriosus in domo tua: Num bodie cepi pro
 eo consulere dominum: Absit hoc a me. Ne suspicef
 rer aduersum seruum suum rem huiusmodi in vni
 uersa domo patris mei. Non enim sciuit seruus
 tuus quicquam super hoc negocium vel modicum vel gran
 de. dixitque rex. Morte morieris achimelech tu
 et ois domus patris tui. et ait rex emissariis qui
 circumstabant eum. Conuertimini et interficite sa
 cerdotes domini. Nam manus eorum cum dauid est scie
 res quod fugisset: et non indicauerunt mihi. Nolue
 runt autem serui regis extendere manus suas in
 sacerdotes domini. Et ait rex ad doech. Conuertere
 tu. et irruere in sacerdotes domini. Conuersusque doech
 idumeus. irruit in sacerdotes et trucidauit in die
 illa octogintaque viros vestitos ephor lineo.
 nobe autem ciuitatem sacerdotum percussit in ore gla
 dii viros et mulieres et paruulos et lactantes bo
 uemque et asinum et ouem in ore gladii. Euadens au
 tem vnus filius achimelech filii achitob: cuius
 nomen erat abiatbar: fugit ad dō et annūciauit
 ei quod occidisset saul sacerdotes domini. Et ait da
 uid ad abiatbar. Sciebam enim in die illa quod cum
 sibi esset doech idumeus percussor annūciaret
 saul. Ego sum reus oium animarum patris tui.
 Mane mecum ne timeas. Si quis querierit animas
 meas queret et animam tuam. mecumque seruaberis.

C. S. D. Dauid liberauit ceila quod etiam da
 uid timore saul fugit in desertum ziph: vbi io
 nathas confortauit manus eius in deo. De ziphe
 is qui dauid saul accusauerunt. Ille venit ad quod
 rendum istum dauid hoc videns descendit in
 desertum maon saul nūciatur et iterum persequit
 cum. desperat dauid de euasione sed tandem li
 beratur.

Capitulum XXIII

Et annūciauerunt dauid dicentes. Ec
 ce philistinim oppugnat ceila et diripi
 unt areas. consuluit ergo dauid dominum
 dicens. Num vadam et percutiam philiste
 os istos: Et ait dominus ad dauid. vade et percuties
 philisteos et saluab ceila. et dixerunt viri qui erant
 cum dauid ad eum. Ecce nos hic in iudea consisten
 tes timemus: quanto magis si erimus in ceila ad
 uersum agmina philistinorum: Rursum ergo dauid
 consuluit dominum. Qui respondens ait ei. Surge et va
 de in ceila. Ego enim tradam philisteos in ma
 nu tua. Abiit ergo dauid et viri eius in ceila et pu
 gnauit aduersus philisteos. et abegit iumenta
 eorum. et percussit eos plaga magna. et saluauit da
 uid habitatores ceile. Porro eo tempore quod fugebat
 abiatbar filius achimelech ad dauid in ceila
 ephor secum habens descenderat. Nūciatum est autem
 saul quod venisset dō in ceila. Et ait saul. Tradit
 dit eum dominus in manus meas. clususque est introgre
 sus vrbem in qua porte et sere sunt. Et precepit saul om
 nino populo ut ad pugnam descenderet in ceila. et obside
 ret dō et viros eius. Quod cum rescisset dō quod preparet

ei saul clam malum. dixit ad abiatbar sacerdotem.
 applica ephor. Et ait dauid. Domine deus israel: audi
 uit famam seruus tuus quod disponat saul venire in
 ceila. ut euertat vrbem propter me. Si tradet me
 viri ceile in manus eius: et si descendet saul sicut au
 diuit seruus tuus domine deus israel indica seruo tuo. Et
 ait dominus. Descendet. Dixitque rursum dō. Si tra
 dent me viri ceile et viros qui sunt mecum in ma
 nu saul: Et dixit dominus. Tradet. Surrexit ergo dō et
 viri eius: quasi serceti et egressi de ceila buc atque
 illuc vagabantur incerti. Nūciatumque est saul quod
 fugisset dauid de ceila et saluatus esset quod obres
 dissimulauit erire. Morabatur autem dō in deser
 to in locis firmissimis: et mansit in monte solitu
 dinis ziph in monte opaco. Querebat eum tamen saul
 cunctis diebus: et non tradidit eum dominus in manus eius.
 Et vidit dō quod egressus esset saul ut quereretur ani
 mam eius: Porro dauid erat in deserto ziph in silua
 Et surrexit ionathas filius saul et abiit ad dauid
 in silua: et confortauit manus eius in deo: dixitque ei.
 Ne timeas. Neque enim inueniet te manus saul pa
 tris mei. Et tu regnabis super israel: rego ero tibi
 socius. Sed et saul propter me scit hoc. Percussit ergo
 vterque sed coram domino. Quasi ergo dō in silua: iona
 thas autem reuersus est domum suam. Ascenderunt
 autem ziphei ad saul in gabaa: dicentes. Nonne ecce
 dauid latitat apud nos in locis tutissimis silue
 in colle achile qui est ad dextram deserti: Nunc ergo si
 cut desiderauit anima tua ut descenderes: descen
 de. nostrum autem erit ut tradamus eum in manus regis.
 Dixitque saul. Benedicti vos a domino: quod doluistis vi
 cem meam. Abite ergo oro et diligenter preparate: et
 curiosius agite et considerate locum vbi sit pes eius
 vel quis viderit eum ibi vbi dixistis. Recogitat enim
 de me: quod callide insidiet ei. Considerate et vide
 te omnia latibula eius in quibus abscondit. et reuertit
 mini ad me ad rem certam ut vadam vobiscum. Quod
 si etiam in terram se obstruxerit: perscrutabor eum in
 cunctis montibus iuda. At illi surgentes abierunt in
 ziph ante saul. Dauid autem et viri eius erant in deser
 to maon in capestribus ad dexteram iesimuth. Iuit
 ergo saul et socii eius ad querendum eum. Et nūciatum est dō
 statimque descendit ad petras. et stabatur in deserto
 maon. Quod cum audisset saul: persecutus est dō in de
 serto maon. Et ibat saul et viri eius ad latus
 montis ex parte vna. dauid autem et viri eius
 erant in latere montis ex parte altera. Porro
 dauid desperabat se posse euadere a facie saul
 Itaque saul et viri eius in modum corone cinge
 bant dauid et viros eius ut caperent eos. Et
 nuncius venit ad saul: dicens. Festina et veni:
 quoniam infuderunt se philistinim super terras
 Reuersus est ergo saul desistens persequi da
 uid. et perrexit in occursum philistinorum pro
 pter hoc vocauerunt locum illum petram diuis
 dentem.

C. S. D. De fuga dauid in Engaddi vbi in spe
 lunca manens prescidit oram cblamidis saul:
 de iuramento dauid. Inde dauid ad tutiora loca
 ascendit.

Capitulum XXIII